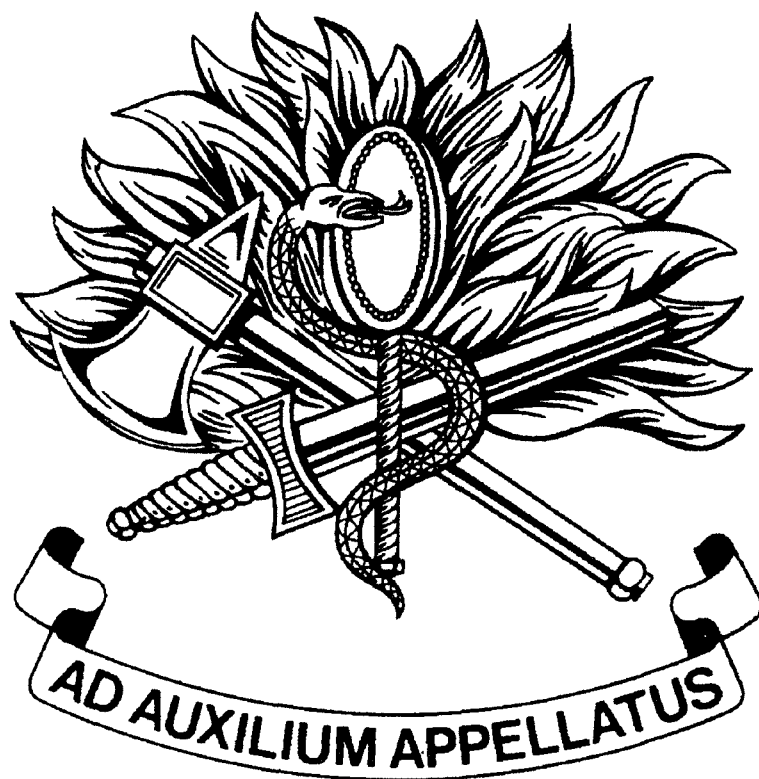

KORPS MOBIELE COLONNES

1955-1992

HET TRAJECT: NIETS-IETS V.V.

VOORWOORD

September 1991 Bij de indiening van de begroting voor Defensie en Binnenlandse Zaken 1992 wordt bekendgesteld dat het Korps Mobiele Colonnies met ingang van 010193 wordt opgeheven.

Van alles wordt er aan gedaan om een militaire deelname in de Organisatie Rampenbestrijding overeind te houden. Juist in een periode dat er gedacht en gewerkt wordt aan veranderingen van het bestaande wordt er vaak gesproken en gedacht over "vroeger".

Waarom was het zus, waarom zo?

"Jij zit hier al zo lang, jij weet het wel." werd mij vaak gezegd.

Februari 1992 De gedachte en eigenlijk al geplande organisatie, een Commando Rampenbestrijding (Corab) gaat niet door. Straks geen KMC meer, geen militaire deelname in de Organisatie Rampenbestrijding.

Nog even en alles is alleen nog maar een herinnering.

19 februari 1992: Het personeel van het Commando Korps Mobiele Colonnies komt bijeen in de manschappenkantine. C-KMC is de bringer van de boodschap. De toekomst: een papieren organisatie met een heel klein bureautje rampenbestrijding. Geen opleidingen meer, geen oefeningen. Het is gedaan!

De sierpauw het KMC kon of een kanariepietje worden of een dood vogeltje. Het wordt geen van beiden. Wat ons rest is een klein eitje waarvan maar afgewacht moet worden of dat dat ooit tot leven komt.

De laatste Commandant KMC, de Brigade-generaal G.H.Eleveld, vertrekt op 21 februari 1992.

Daarna geldt voor het geheel: afbouwen, inleveren, wegwezen.

Wilden we nog iets over het KMC op papier vastleggen, dan moesten we dat nu, februari 1992, doen.

Langer wachten zouden de problemen bij het achterhalen van gegevens alleen maar groter maken.

Ik heb enig speurwerk gedaan, ben in oude archieven gedoken en heb het geheugen nog eens extra inspanningen laten verrichten.

Geschriften en stukken in het museum van de Stichting Historische Verzameling KMC boden mij heel wat aanknopingspunten.

Het thans voor U liggende overzicht over het KMC en de legerplaats Craillo wil niet pretenderen volledig te zijn. Het wil slechts een impressie bieden en in grote lijnen de geschiedenis weergeven.

Bij de samenstelling is driftig plagiaat gepleegd.

Voor mij onbekenden hebben in het verleden al eens gegevens verzameld over het KMC en de legerplaats Craillo. Hier heb ik dankbaar gebruik van gemaakt.

Veel foto's zijn afkomstig uit de Historische Verzameling.

Wie de makers zijn, is mij onbekend.

Derhalve is hier een "bedankt onbekenden" wel op zijn plaats.

Het eerste exemplaar van dit overzicht is, in zijn meest primaire vorm, op 21 februari 1992 aangeboden aan de Brigade-generaal G.H.Eleveld ter gelegenheid van zijn vertrek als C-KMC.

De samensteller,

Ph.M.Mes
Majoor

HOOFDSTUK I

Het ontstaan van het Korps Mobiele Colonnies

In het Staatsblad van 10 juli 1952 (nr S 404) werd de wet op de Bescherming Bevolking afgekondigd.

Artikel 1 luidde:

"Onder Bescherming Bevolking verstaat deze wet het geheel van niet-militaire maatregelen tot bescherming van de bevolking en haar bezittingen zomede van de bezittingen van de openbare lichamen tegen de onmiddellijke gevolgen van oorlogsgeweld."

Het ging hier dus om een zuiver civiele organisatie. De basis was het optreden vanuit de eigen stad of dorp met een uitgesproken verantwoordelijkheid voor het plaatselijke bestuur.

Er werd overgegaan tot de vorming van kringen als overkoepelende organisatie die meerdere steden en dorpen in zich verenigde.

Daar een kring van huisuit, in de meeste gevallen, niet beschikte over voldoende personeel en materieel om de gevolgen van een ramp voldoende te bestrijden werden regels van kracht betreffende de onderlinge bijstand.

Om daarbij niet het gevaar te lopen dat, bij onderlinge bijstand, een ramp in de eigen kring, door het uitlenen van het potentieel, niet zou kunnen worden bestreden, werd gezocht naar een aanvullende landelijke organisatie. De eenheden van deze organisatie zouden snel verplaatsbaar moeten zijn om op zwaartepunten ingezet te worden.

In 1954 werd besloten Rijks Mobiele Colonnies op te richten.

De bedoeling was om deze colonnies te bemannen met vrijwilligers, niet zijnde militairen. De vrijwilligheid onder de burgerbevolking was echter zo gering dat deze colonnies nimmer van de grond zouden komen.

Op 14 maart 1955 werd in de Ministerraad het besluit genomen om de geplande colonnies met militairen te bemannen.

We laten nu de toenmalige minister van Binnenlandse Zaken aan het woord:

(Mededelingen van de minister van binnenlandse zaken in de 1e kamer der staten-generaal op 22 maart 1955 betreffende militaire aanvalsveronderstelling, atoomgevaar, mobiele colonnies en de organisatie BB.)

(De volledige tekst van de rede is als bijlage 3 opgenomen)

Sprekend over de dreiging voor Nederland en de onmogelijkheid de geplande Rijks Mobiele Colonnies met vrijwilligers te vullen zei de Minister:

"Al deze overwegingen hebben er toe geleid, dat in voortdurend overleg tussen mijn ambtgenoot van Oorlog en van Marine en mij, de volgende oplossing is gekozen.

De Rijks Mobiele Colonnies zullen worden bemand met militair dienstplichtig personeel van de luchtmacht en zo nodig van andere krijgsmachtonderdelen, welk personeel in de militaire sector geen mobilisatiebestemming heeft. De sterkte van het contingent, dat voor deze colonnies in opleiding kan worden genomen, bedraagt 4000 man per jaar.

De Rijks Mobiele Colonneën zullen dus militaire colonneën worden, welke echter zullen worden opgeleid aan de hand van de directieven van de Minister van Binnenlandse Zaken."

Tot zover dit citaat uit de rede van de minister.

De aanzet om te komen tot een Korps Mobiele Colonneën was gegeven. Er moest echter nog veel gedaan worden voordat het er ook werkelijk was. Voor de uitvoering van de beslissing was intensief overleg noodzakelijk tussen de Minister van Binnenlandse Zaken en de Minister van Oorlog en Marine. Dit overleg resulteerde in een eerste Gemeenschappelijke Beschikking.

Eerste Gemeenschappelijke Beschikking

Deze Gemeenschappelijke Beschikking van de betrokken ministers dd 24 juni 1955, nr U 24112, werd in de Landmachtorders onder nr 55210, als Ministeriële Kennisgeving van 6 augustus 1955, Bureau Mobiele Colonneën nr 210.482 C, opgenomen.
(Volledige tekst is als bijlage 1 opgenomen.)

Deze Landmachtorder gaf overigens ook nadere regelingen voor de situatie dat er mobiele brandweer-, geneeskundige- en opruimings- en reddingscolonneën waren ingesteld onder een Algemeen Inspecteur, tevens Commandant Mobiele Colonneën.

In deze beschikking werd ruwweg aangegeven welke minister welke bevoegdheden en verantwoordelijkheden had ten opzichte van de mobiele colonneën.

Tevens werd de instelling bekendgesteld van:

- de algemene inspectie M.C.'s;
- het bureau M.C.'s bij het Ministerie van Oorlog, ressorterende onder de secretaris-generaal van het Ministerie van Oorlog;
- het bureau van de gecommitteerde voor M.C.-zaken, ressorterende onder de Hoofdafdeling Openbare Orde en Veiligheid van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

Enige in het oog springende zaken in deze basisovereenkomst zijn onder meer:

- de Minister van Binnenlandse Zaken stelt zowel het voor de uitrusting als voor de oefening van de M.C.'s benodigde materieel ter beschikking en draagt zorg voor het herstel de vervanging en de vernieuwing van dit materieel;
- de Minister van Binnenlandse Zaken draagt zorg dat de M.C.'s oefeningen kunnen houden;
- het militaire personeel wordt geleverd uit alle krijgsmachtdelen;
- de Algemeen Inspecteur ressorteert rechtstreeks onder de Minister van Oorlog. Het 4e Krijgsmachtdeel was met deze bepaling geboren!
- de financiering van de M.C.'s geschiedt door de Minister van Binnenlandse Zaken.

In Landmachtoorder 55209, eveneens van 6 augustus 1955, vindt bekendstelling plaats van de Ministeriële Beschikking betreffende onder meer:

- oprichting per 1 augustus 1955 van de Staf van de Algemeen Inspecteur, tevens Commandant Mobiele Colonne.
Plaats van vestiging: Vught.
- oprichting van het Depot Mobiele Colonne op een nader te bepalen datum, een nader vast te stellen plaats en een nader vast te stellen instructie en organisatie.
Wel werd alvast bepaald dat het Depot onder bevel stond van de Algemeen Inspecteur.

Dat er haast werd gemaakt met de totstandkoming van de M.C.'s moge blijken uit de snelle besluitvorming. Reeds op 10 september 1955 werd per Ministeriële Beschikking een nadere aanwijzing gegeven over de plaats en datum van oprichting van het depot.

De datum van oprichting werd gesteld op 20 september 1955. Voor wat betreft de lokatie moesten nog wat voorbereidingen worden getroffen. In de beschikking stond vermeld:

"Het Depot Mobiele Colonne wordt in afwachting van het kazerneement bij Schaarsbergen ondergebracht in het kamp Golflinks te Arnhem, welk kamp thans nog ter beschikking is van de Nationale Reserve en in januari 1956 geheel ter beschikking van de Mobiele Colonne wordt gesteld."

Hoewel er reeds voorbereidingen betreffende de oprichting van de Mobiele Colonne werden getroffen en er zelfs al sprake was van een begin van uitvoering, ontbrak nog steeds het Koninklijk Besluit dat de oprichting van de Mobiele Colonne moest bekrachtigen.

Dit Koninklijk Besluit waarbij de Mobiele Colonne formeel met terugwerkende kracht werden opgericht, volgde op 14 november 1955.

Wij Juliana,
 Bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden,
 Prinses van Oranje Nassau, enz., enz., enz.,

Op de voordracht van Onze Minister van Oorlog
 van 3 november 1955, Directoraat Juridische Zaken,
 Afdeling Wetgeving en Publiek Recht, Nr 210.482 R

Gelet op de artikelen 68 en 195 der Grondwet;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Enig artikel

Te rekenen van 1 augustus 1955 is opgericht het
 Korps Mobiele Colonnees, waarvan de organisatie
 door Onze Minister van Oorlog zal worden vastgesteld.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering
 van dit besluit dat in Staatscourant zal worden geplaatst.

Soestdijk, 14 november 1955.

(get.) Juliana

De Minister van Oorlog

(get.) C. Staf.

Afb 1: Het Koninklijk Besluit betreffende de oprichting van het
 Korps Mobiele Colonnees.

Ministeriële Kennisgevingen volgden in een rap tempo:

- 051155: De Algemeen Inspecteur, tevens Commandant van de
 Mobiele Colonnees wordt aangewezen als registratief
 Korpscommandant van al het personeel, geplaatst bij
 de Mobiele Colonnees.
- 210156: De Mobiele Colonnees gaan in plaats van naar Schaars-
 bergen naar het kamp bij Laren.

Bevelsverhoudingen

Naast de verantwoordelijkheden en de bevelsverhoudingen in vredes-
 tijd, werd in de Gemeenschappelijke Beschikking ook ingegaan op de
 bevelsverhoudingen in een nood/oorlogssituatie.

In artikel 14 van de Beschikking staat vermeld dat de MC's zullen
 worden ingezet door de Nationale Commandant van de BB. Deze kan
 ook operationele aanwijzingen geven.

Voor de volledigheid volgt hieronder de tekst van de artikelen 8
 en 37 van de Wet Bescherming Bevolking.

Art. 8 Wet BB

1. Wij kunnen in geval van oorlog, oorlogsgevaar, daaraan verwante of daarmee verband houdende buitengewone omstandigheden op voordracht van Onze Minister-President gelasten, dat de bescherming van de bevolking geheel of ten dele in staat van paraatheid wordt gebracht.
2. Wanneer het in het vorige lid bedoelde besluit is genomen, doen wij onverwijld een voorstel van wet aan de Staten-Generaal tot het doen voortduren van de staat van paraatheid.
3. Is de zitting der Staten-Generaal gesloten, dan worden zij onmiddellijk door Ons in buitengewone zitting bijeengeroepen.
4. Wordt het voorstel ingetrokken of verworpen, dan eindigt de staat van paraatheid met ingang van de vierde dag na die waarop de intrekking of verwerping plaats had.
5. De staat van paraatheid eindigt tevens, wanneer Wij dit op voordracht van Onze Minister-President bepalen.
6. Het begin en het einde van de staat van paraatheid worden niet op een vroeger tijdstip gesteld dan dat, waarop Onze besluiten, bedoeld in het eerste en vorige lid, algemeen bekend zijn gemaakt op de wijze door Ons te bepalen.
7. Onze besluiten, bedoeld in het eerste en het vijfde lid, worden geplaatst in het Staatsblad.

Art. 37 Wet BB

In geval van watersnood of andere rampen, alsmede van dreigend gevaar voor het ontstaan daarvan kunnen Wij deze wet op voordracht van Onze Minister-President voorzover nodig van overeenkomstige toepassing verklaren

De eerste mobiele colonnes

Voor een beschrijving van de eerste mobiele colonnes behoeven we niet diep in het geheugen te graven.

Op 12 september 1956 richtte de Minister van Binnenlandse Zaken a.i. zich in een circulaire tot de commissarissen der Koningin "betreffende gegevens inzake de mobiele colonnes".

De tekst van deze circulaire is:

DE MOBIELE COLONNES.

Algemeen

De Mobiele Colonne worden bemand met reserve- en militiepersoneel van land-, zee- en luchtmacht, dat de *eerste oefening achter de rug heeft en geen mobilisatiebestemming heeft*. Per jaar kunnen worden beschikbaar gesteld 4000-4500 dienstplichtigen, waardoor met de opleiding van de dienstplichtigen van alle Mobiele colones (totale sterkte ± 17000 man) ruim 4 jaren zullen zijn gemoeid. De gemiddelde leeftijd van deze dienstplichtigen is ± 25 jaar. Zij blijven dienstplichtig, dus beschikbaar voor de Mobiele Colonne voor wat betreft

de minderen:	tot het 35e jaar,
de onderofficieren:	tot het 40e jaar en
de reserve-officieren:	tot het 45e jaar.

Commandovoering

Het geheel, t.w. 12 Brandweer (BWR)-colonne (waarvan 1 varende), 6 Opruim- en Reddingsdienst (ORD)-colonne en 5 Geneeskundige Dienst (GD)-colonne, staat onder commando van een generaal-majoor, de Algemeen Inspecteur tevens Commandant van de Mobiele Colonne, die wordt bijgestaan door een staf, enigszins gelijkende op, doch kleiner dan die van een Infanterie Divisie. De tot de Staf van de Commandant van de Mobiele Colonne behorende officieren bestaan voor het merendeel uit beroepspersoneel. De bij de Mobiele Colonne in te delen officieren zijn reserve-officieren.

Bewapening

Het personeel van de Mobiele Colonne wordt bewapend, opdat het in staat is zich te kunnen verdedigen tegenover een eventueel optreden van b.v. vijandelijke parachutisten, waardoor te hulp snellende colonne niet het risico lopen door een enkele parachutist in haar bijstandverlenende taak te worden belemmerd. Bepaald werd dat alle officieren zullen worden bewapend met het pistool, de helft van de onderofficieren met een stengun evenals één op elke 6 man minderen.

Uniformering

Het tot de M.C.'s behorende personeel draagt de voor Nederland geldende militaire landmacht uniform met een speciaal voor de M.C.'s vastgesteld distinctief:
op de rechtermouw een blauwomrand zwart schild waarop de letters M.C. (geel) gevat in groene lauwerkrans. Voorts wordt de landmachtbaret vervangen door de luchtmachtbivakmuts in de kleur van de landmacht battledress. Op de muts de letters M.C., terwijl de schouderband wordt gedragen in de kleur van de dienst.

M.C.Brandweer (676 man).

Een rijdende BWR-colonne bestaat uit een staf, een staf- tevens verzorgingsdetachement en 4 bluscompagnieën. De 4 bluscompagnieën hebben elk 3 pelotons à 4 Diesel-sputen. Totaal beschikt de compagnie dus over 12 en de colonne over 48 sputen, voor de helft motor- en voor de andere helft autosputen, alsmede over ± 36 km slangenmateriaal. Elke spuit heeft een capaciteit van 2400 tot 2800 l/minuut met een manometrische opvoerhoogte van 80 m.

Bij 4 van de 11 rijdende M.C.'s-BWR, waarvan verwacht wordt dat zij in waterarme streken zullen moeten optreden, zijn bovendien nog extra slangenwagens voor het vervoer van 4" en 6" slangen ingedeeld voor watertransport over grotere afstanden.

Varende M.C. Brandweer (330 man).

De varende M.C.-Brandweer beschikt over 36 motorsputen, die gelijkelijk over blusboten worden verdeeld. Deze blusboten worden bij afkondiging van de mobilisatie voor de M.C.'s gevorderd (havenboten van Rotterdam).

M.C. Opruim- en Reddingsdienst (1015 man).

De M.C.-ORD bestaat uit een staf, een staf- tevens verzorgingsdetachement (waarbij ingedeeld het peloton waterzuiveringsinstallaties), 4 reddingscie en 1 pioniercie, waarbij een aantal overheadloaders.

Elke reddingscie bestaat uit 3 pelotons à 4 reddingsploegen. Per compagnie zijn er dus 12 reddingsploegen, en per colonne 48. De pioniercie bestaat uit 4 pelotons à 3 pionierploegen.

Het peloton waterzuiveringsinstallaties bestaat uit 3 waterzuiveringsinstallaties (1 Paterson en 2 Berkefeld installaties). Deze installaties kunnen *theoretisch* ± 30 m³ betrouwbaar drinkwater per uur leveren. Het *praktische* debiet is echter afhankelijk van de mate van verontreiniging van het te behandelen water. De organisatie van dit peloton is er op berekend dat er continu gedurende dagen achtereen gewerkt kan worden. De taak van een waterzuiveringspeloton in een getroffen gemeente gaat niet verder dan het beschikbaar stellen van betrouwbaar drinkwater. Het vervoer en de distributie van dit water is de taak van de gemeente zelf.

Elke M.C.-ORD beschikt niet over hetzelfde aantal overheadloaders. Het aantal varieert van 0 tot 7 al naar gelang de opstellingsplaats, welke voor de colonne bij mobilisatie is bestemd. De overheadloader is een combinatie van dozer en puingraver en is praktisch onmisbaar voor het berijdbaar maken van door puin zwaar versperde straten.

De kiepauto van 3 ton, opgesteld achter de overheadloader, is in 4 à 5 minuten met puin gevuld.

De organisatie telt 4 bedieners per overheadloader, zodat gedurende dagen achtereen continu kan worden doorgewerkt.

M.C. Geneeskundige Dienst (685 man).

De M.C.-GD bestaat uit een staf, een staf- tevens verzorgings-detachement en 5 compagnieën. Elke compagnie bestaat uit 2 pelotons (is gelijk aan 2 Mobiele Geneeskundige Groepen).

Aan elk peloton zijn toegevoegd drie gewondentransportploegen, elk bestaande uit 1 chauffeur, 6 ziekendragers en een gevorderde bus, ingericht voor het vervoer van 6 liggende en 4 zittende gewonden.

Tot zover de circulaire.

DE KORPSONDERSCHIEDINGSTEKENEN

De kleren maken de man moet men in 1955 hebben gedacht.

Bij landmachtorder 55298 werden de tenue- en onderscheidingstekenen van het Korps Mobiele Colonne vastgesteld.

De tekst van deze order laten we hier onverkort volgen.

1. Militairen, behorende tot het Korps Mobiele Colonne, dragen de veldtenue, respectievelijk de dagelijks tenue zoals deze zijn vastgesteld voor de Koninklijke Landmacht, met dien verstande dat in plaats van de baret een veldmuts wordt gedragen van het model voorgeschreven voor de Koninklijke Luchtmacht doch in dezelfde khakikleur als de veldblouse respectievelijk de jas dagelijks tenue.

Bij deze tenuen worden de hierna vermelde onderscheidingstekenen gedragen.

2. Rangonderscheidingstekenen.

De rangonderscheidingstekenen zijn gelijk aan die, vastgesteld voor het wapen der Infanterie.

3. Wapenonderscheidingstekenen.

3.1 Op de kraag van de dagelijkse tenue wordt een patje gedragen van zwart wollen stof omgeven door een lager gelegen nassaublauwe rand.

3.2 Op de schouderbedekking wordt het wapenembleem gedragen, zijnde een goudkleurig monogram van de letters M en C.

3.3 Op de veldmuts wordt, op een nassaublauw gebiesde zwarte ondergrond, een van goudkleurig metaal vervaardigde baretgesp gedragen van verkleind, op de veldmuts passend model, voorzien van het sub 3.2 beschreven wapenembleem.

Afb 2: Het wapenonderscheidingsteken.

4. Colonne-onderscheidingstekenen.

Het colonne-onderscheidingsteken bestaat uit een langs de schoudernaad van beide mouwen van de veldblouse aan te brengen zwarte band, waarop in hoofdletters het type colonne en daaronder in kleine hoofdletters het woord 'colonne' is geweven en wel:

- a. in rood : BRANDWEER
 COLONNE
- b. in geel : OPRUIMINGS- en REDDINGS
 COLONNE
- c. in groen: GENEESKUNDIGE
 COLONNE

5. Mouwembleem.

De militairen, behorende tot of tewerkgesteld bij de Staf van de Algemeen Inspecteur tevens Commandant Mobiele Colonne, bij het Depot Mobiele Colonne of bij de Mobiele Colonne zelf dragen een mouwembleem op de wijze, als is voorgeschreven in punt 1 van LO nr. 55082 L, codenr. 57/16, welk mouwembleem voorstelt: een zwart schild, de bovenzijde lichtgeschulpt, de bovenhoeken afgekapt, de zijanten lichtgebogen in een punt toelopend; het schild ombiesd met een nassaublauwe rand van 2 mm; in het midden van het schild een gestyleerd goudkleurig monogram van de kapitale letters M en C grotendeels aan de onderzijde omgeven door een lauwertak van lichtgroene kleur. De afmetingen van het schild zijn: hoogte langs de middendeellijn gemeten 60 mm, breedte tussen de verst van elkander gelegen bovenhoeken 55 mm, hoogte van de kapitale letter M 30 mm en van de kapitale letter C 20 mm.

Het mouwembleem is ook thans nog van kracht. De colonne-onderscheidingstekenen zijn verdwenen.

Het oorspronkelijke monogram MC op de veldmuts c.q. baret is bij ministeriële beschikking van 15 april 1969 door het huidige embleem vervangen.

Afb 3: Het mouwembleem

DE WAPENSPREUK "Ad auxilium appellatus"

Tot 1983 moest het Korps Mobiele Colonne's het zonder wapenspreuk doen. Dit was voor velen een doorn in het oog. Een spreuk was toch wel het minste wat een zich zelf respecterend korps moest hebben. Dit zal ook de gedachte zijn geweest van de Vereniging van Officieren van het Korps Mobiele Colonne's.

Ter gelegenheid van het 25 jarig bestaan (1983) van deze vereniging werd door het bestuur een prijsvraag uitgeschreven voor het bedenken van een goede wapenspreuk voor het KMC.

Er kwamen 44 inzendingen binnen, allen gesteld in het latijn of wat daar voor door moest gaan.

De jury, bestaande uit Dr Kenter, directeur van het Gemeentelijk Gymnasium te Hilversum en de Kolonel 't Hart, Chef Staf van het KMC hadden de moeilijke taak de beste er uit te kiezen.

Uiteindelijk viel de keus op de door de res Elnt S.Beth ingezonden spreuk. "Ad auxilium appellatus" (tot hulp geroepen).

Volgens het jury-rapport was de keuze op deze spreuk gevallen vanwege:

"Appellatus heeft een woordspeling naar appèl: het sein tot verzamelen, tot hulp. Het KMC vindt zijn bestaansrecht immers in hulp (verlenen), geroepen op verzoek van de overheid, geroepen naar de plaats van de ramp, mobiel dus: met als sterk symbolische lading "hulpverlening is onze roeping", datgene waartoe wij ons geroepen voelen."

Voorwaar een schitterende wapenspreuk.

De spreuk werd op 15 oktober 1983 aangeboden aan C-KMC. Deze heeft de wapenspreuk aanvaard en ingevoerd voor het KMC.

Overgang naar de Koninklijke Landmacht

De benaming "4e Krijgsmachtdeel" was natuurlijk bijzonder indrukwekkend. Toch leverde deze situatie ook problemen op. In de praktijk bleek de realisatie van alle consequenties aan deze status verbonden erg moeilijk.

Het overgrote deel van het beroeps en het mobilisabel personeel kwam van de KL., betreffende onder andere de oorlogsvoorbereiding, onderhoud en beheer moesten de regels en de procedures van de KL worden gevolgd.

Hoewel rechtstreeks geplaatst onder de Minister van Defensie, was er derhalve een bijzonder intensief contact noodzakelijk met de Bevelhebber der Landstrijdkrachten.

Mede om die redenen werd in 1963 besloten het Korps Mobiele Colonne's als 4e Krijgsmachtdeel op te heffen en in zijn geheel onder te brengen bij de Koninklijke Landmacht.

Ook nu weer moest er een Koninklijk Besluit aan te pas komen om deze overgang te kunnen realiseren.

WIJ, JULIANA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN,
PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ. ENZ. ENZ.

Op de voordracht van Onze minister van defensie van 18 januari 1963, afd. wetgeving en publiekrecht, nr. 262.579/16U,

Overwegende, dat bij Ons besluit van 14 november 1955, nr. 41 (*Stcrt.* 1955, nr. 233), is opgericht het korps mobiele colonnes bestemd om taken te vervullen ter ondersteuning van de bescherming van de bevolking,

Overwegende, dat het korps mobiele colonnes behoort tot de krijgsmacht, doch geen deel uitmaakt van de Koninklijke marine, de Koninklijke landmacht of de Koninklijke luchtmacht

Overwegende, dat in het belang van een doelmatige voorbereiding van het korps mobiele colonnes tot zijn taken en een doelmatige uitvoering van deze taken gewenst is, dat dit korps alsnog in een der genoemde krijgsmachtdelen wordt opgenomen

Overwegende, dat de doelmatige voorbereiding van de mobiele colonnes tot hun taken en de doelmatige uitvoering van deze taken het best kunnen worden verzekerd, indien het korps mobiele colonnes komt te behoren tot de Koninklijke landmacht

Gelet op artikel 68, eerste lid van de Grondwet

Hebben goedgevonden en verstaan

Het korps mobiele colonnes opgericht bij ons besluit van 14 november 1955, nr. 41, wordt met ingang van 1 maart 1963 opgenomen in de organisatie van de Koninklijke landmacht

Onze minister van defensie is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in de *Staatscourant* zal worden geplaatst

Soestdijk, 1 februari 1963

(get.) JULIANA

De staatssecretaris van defensie,

(get.) CALMEYER

Afb 4: Het Koninklijk Besluit betreffende de overgang van het KMC naar de KL.

In de overweging bij dit KB komt nog eens zeer duidelijk naar voren dat het KMC tot op dat moment wel behoorde tot de Krijgsmacht, doch geen deel uitmaakte van de Koninklijke Marine, de Koninklijke Landmacht of de Koninklijke Luchtmacht.

Tweede Gemeenschappelijke Beschikking

Toen de eerste gemeenschappelijke beschikking gedurende 8 jaren van kracht was geweest werd het tijd om, ook in verband met de overgang naar de KL, een vernieuwde gemeenschappelijke beschikking te maken.

In de Landmachtorders werd op 15 maart 1963, onder nummer 63014 de nieuwe Gemeenschappelijke Beschikking van de beide betrokken Ministers opgenomen. (dd 8 maart 1963 nr 262.579/16U)

Kenmerkende verschillen met de beschikking uit 1955 waren:

- de Nederlands Territoriaal Bevelhebber werd opgenomen als schakel in de Bevelsketen BLS-Commandant KMC;
- de functie van Algemeen Inspecteur M.C.'s en het Ministeriële Bureau M.C.'s werd opgeheven;

- de "gecommitteerde voor M.C.-zaken" kreeg een meer uit gebreide taak, informatie van de Minister van Binnenlandse Zaken betreffende de totale opleiding en peil van geoefendheid van het KMC behoorde nu tot zijn taak;
- meer stringent dan in de oude Gemeenschappelijke Beschikking werd thans aangegeven dat uitsluitend de Nationaal Commandant Bescherming Bevolking bevoegd was de mobiele colonnes te doen inzetten voor de steunverlening aan de Organisatie Bescherming Bevolking en dienaangaande de nodige operationele aanwijzingen te geven of te doen geven.

De bepaling dat de Nederlands Territoriaal Bevelhebber als schakel functioneerde in de bevelsketen tussen de BLS en C-KMC heeft slechts enkele jaren geduurd. Bij de opheffing van de Territoriaal Commando's werd deze schakel automatisch opgeheven.

De vaardigheid in het doen van kennisgevingen en het geven van directieven werd in de jaren zestig goed beheerst. Waar in de beschikking van 1963 was geconstateerd dat het noodzakelijk was een meer gedetailleerde beschikking vast te stellen verscheen deze nieuwe beschikking op 1 juli 1966.

De nieuwe beschikking was nodig ter precisering van de taken op het gebied van:

- organisatie en dislocatie van de colonnes;
- de geoefendheid van het personeel;
- de materiële uitrusting en
- de opslag, het beheer en het onderhoud van deze uitrusting.

De belangrijkste detailregelingen uit deze beschikking betroffen o.a.

- het feit dat de organisatie van de afzonderlijke colonnes enerzijds moest worden afgestemd op de organisatie van de overeenkomstige overheidsdiensten van de OBB doch eveneens anderzijds op de terzake daarvan aan te leggen militaire maatstaven en normen;
- de verplichting, zo enigszins mogelijk, steeds de hand te houden aan het "Rijksplan voor de OBB";
- de "say" van de Chef van de Generale Staf inzake de gebruikerseisen van ook het materieel dat door de Minister van Binnenlandse Zaken aan het KMC ter beschikking moet worden gesteld.

Op 27 februari 1967 verschenen ter uitvoering van de beschikking van 1966 de nodige directieven.

Een aantal duidelijke uitspraken werden er gedaan betreffende taken, gezagsverhoudingen en verantwoordelijkheden.

Deze beschikking en de daarbij behorende directieven zijn tot 21 september 1990 van kracht gebleven.

Op die datum werd in de legerplaats Crailo door de toenmalige Minister van Defensie, F. Bolkenstein en de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken, D.Y.W. de Graaff-Nauta, een nieuwe Gemeenschappelijke Beschikking getekend.

Deze beschikking was nodig geworden in verband met de reorganisatie van de Rampenbestrijding zoals deze in het begin van de jaren 80 was gestart en werd afgesloten op 14 maart 1991.

De Nooddrinkwaterleidingvoorzieningscompagnie.

Onder deze wellicht langste benaming van een eenheid binnen de Krijgsmacht gaat een vreemde loot aan de KMC-stam schuil. Tot in 1974 hield het KMC zich nog slechts bezig met brandweer, redding, geneeskundige verzorging en in beperkte mate met waterzuivering.

Gezien het feit dat de overheid van mening was dat er maatregelen getroffen moesten worden om de drinkwatervoorziening in "buitengewone omstandigheden" veilig te stellen, viel bij het toenmalige Ministerie van Volksgezondheid en Milieuhygiëne (VOMIL) de keus op het KMC om uitvoering te geven aan een deel van de regels.

Bedoeling was dat het KMC 1 compagnie zou formeren die een taak kreeg toebedeeld op het gebied van de nooddrinkwatervoorziening. Aangezien met deze beslissing 3 ministeries waren gemoeid nl: Defensie, Binnenlandse Zaken en Volksgezondheid en Milieuhygiëne, was het onvermijdelijk dat ook hiervoor een Gemeenschappelijke Beschikking werd gesloten. Deze verscheen op 26 september 1976 in de Staatscourant onder de naam:

Uitbreiding Organisatie Korps Mobiele Colonne.

Het einde

Lang hebben we stilgestaan bij het ontstaan en de verdere levensloop van het KMC.

We ontkomen er niet aan om ook stil te staan bij het einde.

Het einde kwam bijzonder abrupt.

Het KMC, door de samensteller tijdens stafvergaderingen vaak "oude vrijster" genoemd was aan een oppoetsbeurt toe.

De internationale verhoudingen en daarmee de kans op conflicten waren sterk veranderd t.o.v. de jaren 50 en 60.

De Defensienota 1990 gaf reeds aan dat de kans op gewapende conflicten op Nederlands grondgebied zeer gering was.

Plannen werden gesmeed om het KMC aantrekkelijker te maken.

Kleiner maar fijner.

Hard werd er gewerkt aan een nieuwe toekomst. Immers, de Directeur-Generaal Openbare Orde en Veiligheid van het Ministerie van Binnenlandse Zaken had nog in het voorjaar van 1991 verklaard dat het bestaansrecht van het KMC niet ter discussie stond.

Hoe veranderlijk politiek (of politici) is (zijn) bleek eens te meer uit de op 15 september 1991 aangeboden begrotingen van Defensie en Binnenlandse voor het jaar 1992.

Het Korps Mobiele Colonne dat met ingang van 01 januari 1993 zal worden opgeheven

In overleg met het ministerie van Binnenlandse Zaken is besloten het Korps mobiele colones met ingang van 1993 op te heffen. In 1992 zal een begin worden gemaakt met de aanpassing van de personeelssterkte. Voor het personeel zal naar herplaatsingsmogelijkheden worden gezocht. De gewijzigde inzichten ten aanzien van de rol van civiele verdediging bij calamiteiten maken deze ingreep mogelijk. De continuïteit van optreden bij calamiteiten zal worden gewaarborgd door de relevante onderdelen van de defensie-organisatie.

Bijlage 1

Ministeriële Kennisgeving

van 6 augustus 1955, Bureau Mobiele Colonnees,

Nr 210.482 C

Instelling van Mobiele Colonnees

De Ministers van Binnenlandse Zaken en van Oorlog en van Marine,

Overwegende:

dat de uitvoering van de beslissing van de ministerraad van 14 maart 1955 dat de Rijks Mobiele Colonnees voortaan onder de naam Mobiele Colonnees (M.C.'s) militaire colonnees zullen zijn, een nadere regeling dient te worden getroffen;

Besluiten:

- A. 1. de M.C.'s, bedoeld in het "Rijksplan B.B.", zoals dit is of nader zal worden vastgesteld, zullen worden bemand met militair personeel dat daartoe door de Minister van Oorlog en van Marine zal worden bestemd;
2. de militaire vorming, opleiding en oefening alsmede de militaire uitrusting geschieden overeenkomstig de aanwijzingen van de Minister van Oorlog;
3. de organisatie, de opleiding en de oefening met betrekking tot de specifieke BB-taken van de M.C.'s geschieden overeenkomstig de aanwijzingen welke de Minister van Binnenlandse Zaken in overeenstemming met de Minister van Oorlog geeft;
4. de Minister van Binnenlandse Zaken stelt in overeenstemming met de Minister van Oorlog vast de eisen welke uit specifiek BB-oogpunt aan de M.C.'s moeten worden gesteld;
5. de Minister van Binnenlandse Zaken stelt zowel het voor de uitrusting als voor de oefening van de M.C.'s benodigde BB-materieel ter beschikking en draagt zorg voor het herstel, de vervanging en de vernieuwing van dit materieel;
6. de Minister van Binnenlandse Zaken verleent de Minister van Oorlog medewerking met betrekking tot de opleiding van de door deze aan te wijzen hoofdconstructeurs, instructeurs en MC-officieren voor hun specifieke BB-taak;

7. de Minister van Binnenlandse Zaken bevordert dat de M.C.'s in samenwerking met gemeentelijke BB-organisaties oefeningen kunnen houden;
- B. 8. de M.C.'s worden gesteld onder bevel van een algemeen inspecteur, tevens commandant M.C.'s, die rechtstreeks ressorteert onder de Minister van Oorlog;
9. de algemeen inspecteur is tegenover de Minister van Oorlog verantwoordelijk, dat de organisatie, opleiding, oefening, paraatheid en mobilisatie-voorbereiding van de M.C.'s zowel uit militair als specifiek BB-oogpunt voldoen aan de door de beide Ministers gegeven aanwijzingen;
- C. 10. de Minister van Binnenlandse Zaken belast een gecommiteerde voor MC-zaken met de behandeling van alle specifieke BB-aangelegenheden de M.C.'s betreffende;
11. de gecommiteerde draagt zorg dat de Minister van Binnenlandse Zaken bij voortduring op de hoogte is met de gang van zaken betreffende de specifieke BB-opleidingen bij de M.C.'s;
- D. 12. de algemeen inspecteur en de gecommiteerde houden elkaar, ook eigener beweging, op de hoogte van alle aangelegenheden, welke voor een juiste vervulling van hun taak van belang kunnen zijn;
13. teneinde het militaire instructiekader der M.C.'s van voorlichting te kunnen dienen met betrekking tot de specifieke BB-opleiding wordt ingesteld een aan de staf van de Algemeen Inspecteur toe te voegen adviesorgaan BB, bestaande uit enige BB-specialisten, aan te wijzen door de Minister van Binnenlandse Zaken in overeenstemming met de Minister van Oorlog;
- E. 14. in de gevallen, bedoeld in de artikelen 8 en 37 van de Wet Bescherming Bevolking zullen de M.C.'s worden ingezet op aanwijzing van de Nationale Commandant BB; deze kan aan de Commandant M.C.'s operationele aanwijzingen geven.
Voor de uitvoering van de gegeven aanwijzingen is de Commandant M.C.'s verantwoordelijk tegenover de Minister van Oorlog;
- F. 15. de financiering van de M.C.'s geschiedt uit de daarvoor aan de Minister van Binnenlandse Zaken ter beschikking zijnde, dan wel ter beschikking komende fondsen der onder zijn beheer staande begroting, welke fondsen voor zover nodig en wenselijk middels jaarlijkse verrekenstaten worden overgemaakt aan de Minister van Oorlog;

16. het beheer en de administratie van het militair personeel, van het ter beschikking van de algemeen inspecteur gestelde materieel en van de onroerende goederen geschiedt volgens de voorschriften geldende voor de K.L.;
het beheer en de administratie van het ter beschikking van de algemeen inspecteur gestelde specifieke BB-materieel geschiedt volgens aanwijzingen welke de algemeen inspecteur ontvangt van de Minister van Binnenlandse Zaken door tussenkomst van de Minister van Oorlog;

G. Ingesteld worden:

door de Minister van Oorlog:

1. de algemeen inspectie M.C.'s;
2. het bureau M.C.'s bij het Ministerie van Oorlog, ressorterende onder de secretaris-generaal van dit Ministerie;

door de Minister van Binnenlandse Zaken:

het bureau van de gecommitteerde voor MC-zaken, ressorterende onder de Hoofdafdeling Openbare Orde en Veiligheid van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

's-Gravenhage, 24 juni 1955

De Minister van Binnenlandse Zaken,

(w.g.) BEEL.

De Minister van Oorlog en van Marine,

(w.g.) STAF.

Bijlage 2

Ministeriële Kennisgeving

van 15 maart 1963, afdeling wetgeving en publiekrecht,
Nr. 262.579/17 L

Korps Mobiele Colonnnes

I. Bij Koninklijk besluit van 14 november 1955, nr (Stcrt.nr 233) is te rekenen van 1 augustus 1955 het korps mobiele colonnes opgericht.

Bij Koninklijk besluit van 1 februari 1963, nr 58 (Stcrt.nr 30) is de plaats van het korps mobiele colonnes binnen de krijgsmacht nader bepaald.

Dit besluit luidt als volgt:

WIJ, JULIANA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN,
PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.,

Op de voordracht van Onze minister van defensie van 18 januari 1963, afd. wetgeving en publiekrecht, nr 262.579/16U;

Overwegende, dat bij Ons besluit van 14 november 1955, nr 41 (Stcrt. 1955, nr. 233), is opgericht het korps mobiele colonnes, bestemd om taken te vervullen ter ondersteuning van de bescherming van de bevolking;

Overwegende, dat het korps mobiele colonnes behoort tot de krijgsmacht, doch geen deel uitmaakt van de Koninklijke marine, de Koninklijke landmacht of de Koninklijke luchtmacht;

Overwegende, dat in het belang van een doelmatige voorbereiding van het korps mobiele colonnes tot zijn taken en een doelmatige uitvoering van deze taken gewenst is dat dit korps alsnog in één der genoemde krijgsmachtdelen wordt opgenomen;

Overwegende, dat de doelmatige voorbereiding van de mobiele colonnes tot hun taken en de doelmatige uitvoering van deze taken het best kunnen worden verzekerd, indien het korps mobiele colonnes komt te behoren tot de Koninklijke landmacht;

Gelet op artikel 68, eerste lid van de Grondwet:

Hebben goedgevonden en verstaan:

Het korps mobiele colonnes, opgericht bij ons besluit van 14 november 1955, nr.41, wordt met ingang van 1 maart 1963 opgenomen in de organisatie van de Koninklijke landmacht

Onze minister van defensie is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in de *Staatscourant* zal worden geplaatst.

Soestdijk, 1 februari 1963

De staatssecretaris van defensie, (get.) JULIANA
(get.) CALMEYER

Bijlage 3.

Tekst van de rede, uitgesproken door de Minister van Binnenlandse Zaken op 22 maart 1955 in de 1ste Kamer van de Staten-Generaal:

"In de Memorie van Antwoord heb ik toegezegd de Kamer "zo mogelijk" in te lichten over de bemanning van de Rijks Mobiele Colonnies. Het voorbehoud moest ik maken, omdat ik niet wist, of het uitvoerig overleg, dat terzake moest worden gepleegd, tijdig kon worden afgesloten. Dit kon echter tijdig geschieden en daarom ben ik nu in de gelegenheid namens de Regering nadere mededelingen op dit punt te doen. Maar voordat ik hiertoe overga, zou ik eerst enige opmerkingen willen maken over de BB in het algemeen en met name over de vraag, waarvoor de BB in hoofdzaak nodig is, tegen welke gebeurtenissen zij opgewassen moet zijn.

De BB zoals wij die kennen, is gepland in 1950. Aan haar organisatie lag ten grondslag een militaire veronderstelling betreffende de aard, de omvang en de frequentie van de bombardementen, waarmede de A-gemeenten in ons land, dat wil zeggen de plaatsen, die op grond van hun militair of economisch belang het doelwit van een aanval zouden kunnen zijn, rekening hadden te houden. U zult mij ten goede houden, dat ik in het openbaar geen gedetailleerde mededelingen daarover doe.

Dit is ook niet nodig, omdat de organisatie zich daaraan heeft aangepast in de omvang van de uitrusting der plaatselijke organisatie, die de eerste klap moet opvangen, en in de dislocatie van de Rijks Mobiele Colonnies, welke zo is gekozen, dat zij binnen de vereiste korte tijd de nodige hulp kunnen bieden in die steden, die met eigen middelen de uitwerking van een bombardement niet aan kunnen.

Wel moge ik hier vaststellen dat de militaire veronderstelling inderdaad geen oplossing van een wiskundesom is, dus niet uitgaat van een zekere, maar van het enigermate waarschijnlijkke.

De militaire veronderstelling gold tot eind 1954. Zij hield rekening met A-bomaanvallen, maar slechts op beperkte schaal, bij wijze van uitzondering. Voor het onwaarschijnlijke geval, dat naar de veronderstelling van toen een A-bom op ons land zou worden afgeworpen, had men te maken met een enkele A-bom en behoefde men niet bevreesd te zijn voor een herhaling op korte termijn, d.w.z. voordat de bestrijding van de gevolgen van de eerste A-bom volledig tot een einde was gebracht.

Dit betekende, dat, in de veronderstelling van 1950, gezorgd moest worden voor een organisatie, die in staat zou zijn een dergelijke gebeurtenis het hoofd te bieden, door concentratie

van alle beschikbare krachten uit een groot deel van het land. De organisatie was hierop berekend.

De ontwikkeling van de aanvalstechniek of liever gezegd van de aanvalsmogelijkheden heeft intussen niet stilgestaan. Wij hebben eind 1954 gehaald zonder dat wij opnieuw rechtstreeks in een oorlog betrokken zijn, waarmede wij in 1950 rekening moesten houden. Wij hebben in die perioden van 4 jaar een BB tot stand gebracht, die niet meer een wensdroom is voor een nabije toekomst, maar die is, gezond en krachtig, ook al is zij nog niet overal tot volledige ontwikkeling gekomen. Maar wanneer ik nu voor de beslissing stond op basis van de veronderstelling van 1950 deze BB haar moeilijke, sombere en toch ook zo prachtige taak te doen vervullen, dan zou ik zeggen, ondanks haar onvolkomenheden en tekortkomingen, met de woorden van Cornelis Tromp: "Het sal waerachtigh wel gaen". En het is mij een behoefte hulde te brengen aan al degenen, die deze organisatie hebben ontworpen en tot leven gebracht en metterdaad getoond hebben, dat het hun ernst is te strijden tegen angst, tegen verwoesting, tegen branden en onzegbare ellende van velen. Zij hebben getoond, dat ons volk zo nodig zich schrap wil zetten om onderdrukking en ondergang af te weren en onder de moeilijkste omstandigheden hulp te bieden aan de medemens in nood.

Maar zoals ik reeds zeide, er is een nieuwe militaire veronderstelling, die de taak van de BB in verschillende plaatsen aanzienlijk verzwaart en de bedreiging van de bevolking in die plaatsen aanzienlijk vergroot. Andermaal zult u het billijken, Mijnheer de Voorzitter, dat ik hierover niet te gedetailleerde mededelingen doe en dat ik volsta met in het kort aan te geven waarop deze nieuwe militaire veronderstelling neerkomt.

De veronderstelling van 1950, gebaseerd op de waarschijnlijkheid van aanvallen van de tactische luchtmacht van een eventuele tegenstander met conventionele aanvalsmiddelen, blijft onverminderd van kracht.

Daarenboven moet rekening worden gehouden met A-bomaanvallen op belangrijke doelen, als militaire vliegvelden, de hoofdstad, het Regeringscentrum, het belangrijkste havengebied tegen de tijd dat de aanvoer een rol gaat spelen, de belangrijkste oorlogshaven en in de korte tijd van de concentratie na de mobilisatie.

Wij moeten hierop bedacht zijn en wij moeten hiertegen onze maatregelen nemen. Deze maatregelen zijn mogelijk. Niet in die zin, dat een afdoende bescherming zou kunnen worden geboden tegen de vernietigingskracht, waartegen wij ons te weer moeten stellen. Een verwoesting van enorme afmetingen is niet te voorkomen, maar wel kunnen wij het aantal slachtoffers terugbrengen tot slechts enkele procenten van de massale verliezen, die wij zouden lijden, indien wij niets deden.

Deze maatregelen zijn: evacuatie, alarmering, schuilgelegenheid, hospitalisatie.

Een tijdige alarmering bij naderende aanvalsvliegtuigen is verzekerd.

De mogelijkheden van een onderbrenging op veilige afstand, naar in de naaste omgeving van de met A-bommen bedreigde steden van allen, die dan gemist kunnen worden, worden onderzocht.

Zoals ik reeds in de Tweede Kamer heb medegedeeld, zijn in studie genomen geprefabriceerde schuilgelegenheden, welke bij toenemende spanning in de internationale situatie op korte termijn kunnen worden geplaatst.

Een veel uitgebreider aanpak van de hospitalisatie van gewonden wordt door de Geneeskundige Verdedigingsraad voorbereid. Wij zullen ons hulpverleningspotentieel in de vorm van Rijks Mobiele Colonnes misschien moeten uitbreiden.

Kortom, wij zullen onder ogen moeten zien alles, wat nodig is om, wanneer een oorlog ons niet bespaard kan blijven, onze taak te vervullen en tot een goed einde te brengen. De daarvoor noodzakelijke plannen worden uitgewerkt, met dezelfde vaart, waarmee in 1950 de BB is ter hand genomen. Wellicht zal men vragen: en de H-bom?

Ik ben met de militaire adviseurs van de Regering van mening, dat wij daarmee de eerste jaren geen rekening behoeven te houden, omdat het nog zeer beperkt aantal H-bommen, waarover een eventuele tegenstande beschikt, gereserveerd zal moeten blijven voor die doelen, welke op andere wijze niet kunnen worden uitgeschakeld.

Wat ik zojuist gezegd heb, houdt niet in, dat ons hele land of al de A-gemeenten van ons land voortaan met atoombommen rekening moet houden. Voor de overgrote meerderheid van deze gebieden is de toestand ongewijzigd.

De voorbereidingen ter evacuatie van de met atoombommen bedreigde gebieden zijn voorts van verschillende aard.

Niet steeds zal de ontruiming even ver behoeven te gaan. Soms zal zij van korte duur kunnen zijn.

Er is trouwens geen automatisme in die zin, dat bij voorbaat vaststaat, dat tot evacuatie van deze gebieden in geval van oorlogsdreiging zal moeten worden overgegaan. Gelukkig is nog niet zeker, dat in een nieuwe oorlog het atoomwapen zal worden gebruikt. En wanneer dit wel het geval zou zijn, is het wel zeer onaannemelijk, dat een van de eerste aanvallen op ons land zal worden gericht. Daarom zal de beslissing van de Regering, of evacuatie moet worden aanbevolen dan wel voorgescreven, worden genomen zodra de omstandigheden, van welke aard ook, daartoe nopen.

De BB-organisatie in de plaatsen, die rekening moeten houden met A-bomaanvallen, zal daarop voorbereid en daartoe uitgerust moeten zijn. Enige wijzigingen in de organisatie zijn onvermijdelijk, maar zij zijn niet van principiële aard. Het hulpverleningspotentieel zal nog verder uit het centrum moeten worden opgesteld. Bij de voorbereiding van de evacuatie zal er op gelet moeten worden, dat de noodwachters en hun gezinnen dicht bij deze opstellingsplaatsen kunnen worden ondergebracht.

De nieuwe militaire veronderstelling leidt dus hier en daar tot enige wijziging in de plaatselijke organisatie van de BB, maar in opzet en wezen blijft zij onveranderd. De BB zal even

paraat moeten zijn om aanvallen met conventionele aanvalsmiddelen het hoofd te bieden en zij zal nu ook paraat moeten zijn om hulp te bieden en te redden wat er te redden valt, wanneer de atoombom zijn sinister werk heeft gedaan. De noodwachters zullen zich zelfs door een atoombom niet laten weerhouden inderdaad paraat te zijn. Geen hulde aan hen kan groter zijn dan dat wij dit zo zonder aarzeling kunnen vaststellen. Maar zij zullen er van verzekerd moeten zijn, dat, zodra zij optreden, hun terstond de nodige bijstand wordt geboden,

Daarom zult U begrijpen, Mijnheer de Voorzitter, dat mij met grote zorg heeft vervuld het onbemand blijven van de Rijks Mobiele Colonne. Materieel, waarmee per uur ongeveer 5000 personen uit ingestorte huizen kunnen worden gered, waarmee per uur ongeveer 2500 gewonden een eerste behandeling voor de opname in ziekenhuizen kan worden geboden, waarmee per uur bijna 100 miljoen liter water kan worden gegeven ter bestrijding van de branden, al dit materieel zou werkeloos moeten blijven in de uren van de grootste nood door gebrek aan personeel.

Ik maak hiervan niemand een verwijt. Zoals ik bij de behandeling van deze begroting in de Tweede Kamer heb opgemerkt is er een grens aan de vrijwilligheid. Deze grens is bereikt ten aanzien van de Rijks Mobiele Colonne, waarvan het personeel permanent beschikbaar moet zijn op een behoorlijke afstand van de plaats van inwoning, op behoorlijke afstand van het eigen gezin.

En zelfs indien zich voldoende vrijwilligers zouden melden, zou het niet meer mogelijk zijn met hen de Rijks Mobiele Colonne te bemannen, omdat de verschillende gemeentebesturen hun handen vol hebben aan de opleiding van het eigen BB-personeel en het diensgevolge uitgesloten moet worden geacht, dat zij zich intensief zouden kunnen bemoeien met de eerste opleiding van de in totaal benodigde 16.000 man Rijks Mobiele Colonne-personeel. Dit zou betekenen, dat de eerste opleiding van dit personeel centraal door het Rijk zou moeten worden verzorgd. Bij het vrijwilligersstelsel, waarbij de vrijwilligers over het gehele land zijn verspreid en de instructie in de vrije uren moet worden gegeven, zou zulks op zodanige moeilijkheden stuiten, dat geen bevredigend resultaat kan worden verwacht. Het zou dan ook nodig zijn, reeds voor de eerste opleiding het personeel gedurende een aantal weken te verzamelen, dus te kazerneren, hetgeen niet wel strookt met opleiding in vrije tijd van vrijwilligers. Daar komt bij, dat, zoals ik ook reeds in de Tweede Kamer mededeelde, een vervolgopleiding van 4 à 5 weken in colonneverband noodzakelijk zou zijn, dus eveneens met kazernering, terwijl het uitgesloten is met de vervolgopleiding te wachten tot de BB in staat van paraatheid wordt gebracht, omdat dan onmiddellijk over geheel voor hun taak berekende Rijks Mobiele Colonne moet kunnen worden beschikt.

Daarom heb ik naar een andere oplossing gezocht. Eerst in de vorm van een burgerlijke dienstplicht, zoals de Wet op de

Noodwachten mogelijk maakt. Maar zelfs indien daarbij zouden worden opgeroepen, ten einde de behoefte aan mankracht zo min mogelijk te storen, militair dienstplichtigen, die hun eerste oefening hebben volbracht, maar zonder mobilisatiebestemming zijn, zou dit betekenen een omvangrijke wetgevende en administratieve voorbereiding, die te veel tijd zou vragen en bovendien zou leiden tot een kostbare en weinig efficiënte doublure van wat bij het Ministerie van Oorlog reeds voortreffelijk functioneert.

Al deze overwegingen hebben er toe geleid, dat in voortdurend overleg tussen mijn ambtgenoot van Oorlog en van Marine en mij, de volgende oplossing is gekozen.

De Rijks Mobiele Colonne's zullen worden bemand met militair dienstplichtig personeel van de luchtmacht en zo nodig van andere krijgsmachtonderdelen, welk personeel in de militaire sector geen mobilisatiebestemming heeft. De sterkte van het contingent, dat voor deze colonne's in opleiding kan worden genomen, bedraagt 4000 man per jaar.

De Rijks Mobiele Colonne's zullen dus militaire colonne's worden, welke echter zullen worden opgeleid aan de hand van directieven van de Minister van Binnenlandse Zaken.

Administratief zullen deze colonne's onder verantwoordelijkheid van het militair gezag blijven, operatief zal de Nationale Commandant BB aanwijzingen tot inzet dezer colonne's geven aan de militaire commandant der R.M.C.'s, waarna zij zich ter beschikking stellen van de BB-leiding in de plaats, waar hulp moet worden verleend.

Het laat zich aanzien, dat, mede in verband met de noodzaak een nieuw kazernement voor $\pm$ 1000 man te bouwen, de eerste militaire herhalingsoefening ter opleiding van het personeel der R.M.C.'s kan plaats vinden in april 1956. Met de totale opleiding van alle 23 Rijks Mobiele Colonne's zullen 5 jaar gemoeid zijn. Geleidelijk wordt het dus opgebouwd.

Mijnheer de Voorzitter! Ik ben mij bewust van de ernst van de mededelingen, die ik zo juist heb gedaan. Ik ben echter ook overtuigd, dat de Staten-Generaal en ons volk de Regering de steun niet zullen onthouden, die zij behoeft om de verdedigingskracht van ons land in de burgerlijke sector op het vereiste peil te brengen.

Wij weten dat een nieuwe oorlog onnoemelijk veel vernietiging, veel leed, veel ellende teweeg zal brengen. Maar wij weten tevens, dan erger dan dit alles zouden zijn de onvoorstelbare verschrikkingen die over ons zouden komen, wanneer wij bij de pakken neer en met de handen in de schoot zouden gaan zitten. Wat de komende jaren zullen brengen, weten wij niet, maar één ding is zeker: Wanneer wij onze kinderen een betere toekomst willen bieden dan het bange heden, dat ons beschoren is, zullen wij sterk moeten zijn en moeten vertrouwen op de onmisbare zegen, zonder welke ons werk geen waarde kan hebben.

God geve ons kracht onze taak te volbrengen."

Bijlage 4

Tweede Gemeenschappelijke Beschikking

Ter uitvoering van het Koninklijk besluit van 1 februari 1963, nr 58 is vastgesteld de gemeenschappelijke beschikking van de ministers van defensie en van binnenlandse zaken van 8 maart 1963, nr 262.579/16U (*Stcrt.* nr. 50).

Deze beschikking luidt als volgt:

DE MINISTER VAN DEFENSIE

en

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN,

Overwegende, dat het korps mobiele colonnes, opgericht bij Koninklijk besluit van 14 november 1955, nr 41 (*Stcrt.* 1955, 233 bij Koninklijk besluit van 1 februari 1963, nr 58 (*Stcrt.* nr.30) met ingang van 1 maart 1963 is opgenomen in de organisatie van de Koninklijke landmacht;

Overwegende, dat het in verband hiermede noodzakelijk is de regeling met betrekking tot het genoemde korps, vervat in de gemeenschappelijke beschikking van de ministers van binnenlandse zaken en van oorlog en van marine van 24 juni 1955, nr U 24112 (*Stcrt.* 1955, 152) door een nieuwe regeling te vervangen;

Overwegende dat de mobiele colonnes zijn bestemd om taken te vervullen ter ondersteuning van de bescherming van de bevolking en hiermede rekening is gehouden bij de vaststelling van het rijksplan, bedoeld in artikel 4 van de wet bescherming bevolking;

Overwegende, dat enerzijds de minister van defensie ten aanzien van het korps mobiele colonnes dezelfde verantwoordelijkheid en bevoegdheden heeft als ten aanzien van elk ander onderdeel van de Koninklijke landmacht, doch anderzijds de minister van binnenlandse zaken, gelet op zijn verantwoordelijkheid met betrekking tot de bescherming van de bevolking en op de omstandigheid dat de kosten van het genoemde korps ten laste van de begroting van zijn ministerie komen, er van verzekerd dient te zijn, dat de mobiele colonnes doelmatig worden voorbereid op hun taken en deze doelmatig zullen kunnen vervullen;

Besluiten:

Artikel 1

1. De mobiele colonnes zijn bestemd om, nadat de bescherming van de bevolking krachtens artikel 8 of artikel 37 van de wet bescherming bevolking geheel of ten dele in staat van paraatheid is gebracht, zo nodig te worden ingezet voor het vervullen van taken in het kader van de bescherming van de bevolking.

2. Het korps mobiele colonnes ressorteert onder de bevelhebber der landstrijdkrachten. De commandant van het korps wordt onder bevel van de Nederlandse territoriale bevelhebber gesteld.

Artikel 2

1. De ministers van defensie en van binnenlandse zaken bepalen gezamenlijk in algemene zin zowel de taken, bedoeld in artikel 1, als de eisen, waaraan moet worden voldaan opdat deze taken doelmatig kunnen worden vervuld.

2. De in het eerste lid bedoelde eisen kunnen betrekking hebben op:

- a. de organisatie en de dislocatie van de mobiele colonnes;
- b. de geoefendheid van het personeel van de mobiele colonnes en de wijze waarop deze moet worden verkregen;
- c. de materiële uitrusting van de mobiele colonnes;
- d. de opslag, het beheer en het onderhoud van de onder c bedoelde uitrusting.

Artikel 3

1. De minister van defensie draagt met betrekking tot het korps mobiele colonnes, met inachtneming van de in artikel 2 genoemde eisen en uitgaande van de financiële en materiële middelen, die hem door de minister van binnenlandse zaken ten behoeve van het genoemde korps ter beschikking worden gesteld, zorg voor:

- a. het vaststellen van de organisatie en de dislocatie;
- b. de voorziening met het benodigde personeel;
- c. de opleiding en de oefening van het personeel;
- d. het vaststellen van de materiële uitrusting, voor zover deze niet in het bijzonder is bestemd voor de taken, bedoeld in artikel 1;
- e. de aanschaffing, het beheer, het onderhoud en de herstelling van de onder d bedoelde uitrusting;
- f. al het overige hetwelk voor de vorming, de instandhouding en een doelmatige taakuitoefening is vereist.

2. Ten aanzien van de in het eerste lid genoemde maatregelen wordt, voor zover daartoe naar het oordeel van de Minister van Defensie of van de Minister van Binnenlandse Zaken aanleiding bestaat, overleg gepleegd met de laatstgenoemde minister.

Artikel 4

1. De Minister van Binnenlandse Zaken bevordert, dat de mobiele colonnes oefeningen kunnen houden in samenwerking met noodwachten en noodwachtstaven.
2. De minister van Binnenlandse Zaken draagt in overleg met de Minister van Defensie zorg voor:
 - a. de aanschaffing, de opslag, het onderhoud en de herstelling van de materiële uitrusting van het korps mobiele colonnes, voor zover deze in het bijzonder is bestemd voor de taken, bedoeld in artikel 1;
 - b. de opslag van het overig materieel van het korps mobiele colonnes.
3. Onder de zorg voor de opslag, bedoeld in het tweede lid, is medebegrepen het beschikbaar stellen van magazijnruimte.
4. De Minister van Binnenlandse Zaken draagt er zorg voor, dat het in het tweede lid bedoelde materieel regelmatig toegankelijk is voor door of vanwege de Minister van Defensie aangewezene functionarissen.

Artikel 5

1. Een door de Minister van Binnenlandse Zaken te benoemen gecommiteerde voor M.C.-zaken draagt er zorg voor, dat deze minister bij voortdurende in algemene zin op de hoogte is van de gang van zaken bij het korps mobiele colonnes met betrekking tot de opleiding en de mate van geoefendheid voor de taken, bedoeld in artikel 1.

De bedoelde gecommiteerde is bevoegd zich ter zake in verbanding te stellen met de commandant van het korps mobiele colonnes; deze is gehouden hem de medewerking te verlenen, die hij nodig heeft om zijn taak te kunnen vervullen.
2. De gecommiteerde voor M.C.-zaken kan in daarvoor in aanmerking komende gevallen zich bij de uitoefening van zijn taak doen bijstaan of vertegenwoordigen door een ter zake gespecialiseerde deskundige.

Artikel 6

1. Nadat de bescherming van de bevolking krachtens artikel 8 of artikel 37 van de wet bescherming bevolking geheel of ten dele in staat van paratheid is gebracht, is - onverminderd de mogelijkheid, dat in geval van militaire noodzaak het militair gezag gebruik maakt van de bevoegdheden, die het ontleent aan de wet van 23 mei 1899 (Stb.128) - uitsluitend de nationale commandant bescherming bevolking bevoegd de mobiele colonnes te doen inzetten voor het vervullen van de taken, als bedoeld in artikel 1 en dienaangaande de nodige operationele aanwijzingen te geven of te doen geven.
2. De commandant van het korps mobiele colonnes en de onder hem ressorterende militaire commandanten zijn gehouden de in het eerste lid bedoelde aanwijzingen te volgen.

Artikel 7

1. De beschikking van de Ministers van Binnenlandse Zaken en van Oorlog en van Marine van 24 juni 1955, nr U 24112, wordt ingetrokken.
2. De algemene inspectie MC's en het bureau MC's, beide ingesteld bij de in het eerste lid genoemde beschikking, worden opgeheven.

Artikel 8

Deze beschikking treedt in werking op 1 maart 1963 en zal worden geplaatst in de Nederlandse Staatscourant.

's-Gravenhage, 8 maart 1963

De minister van defensie,

S.H. VISSER

De minister van binnenlandse zaken,

E.H. TOXOPEUS

Bijlage 5

Ministeriële beschikking

van 2 augustus 1974

Uitbreiding organisatie Korps Mobiele Colonne

De Ministers van Defensie, van Binnenlandse Zaken en van Volksgezondheid en Milieuhygiëne,

Overwegende, dat de zorg voor de nooddrinkwatervoorziening in buitengewone omstandigheden, voorzover de laatstgenoemde daarmede belast is, op de meest doelmatige wijze ten uitvoer kan worden gebracht door een daartoe uitgeruste en opgeleide eenheid, te formeren in het Korps Mobiele Colonne,

Besluiten:

Artikel 1

Bij het Korps Mobiele Colonne wordt een eenheid opgericht, bestemd om te worden ingezet voor de nooddrinkwatervoorziening, welke sterkte in overleg tussen de Ministers van Defensie en van Volksgezondheid en Milieuhygiëne zal worden vastgesteld.

Artikel 2

1. De Ministers van Defensie, van Binnenlandse Zaken en van Volksgezondheid en Milieuhygiëne bepalen gezamenlijk in algemene zin zowel de taak, bedoeld in artikel 1, als de eisen waaraan moet worden voldaan, opdat deze taak doelmatig kan worden vervuld.

2. De in het eerste lid bedoelde eisen kunnen betrekking hebben op:

- a. de organisatie en de dislokatie van de eenheid;
- b. de geoefendheid van het personeel van de eenheid en de wijze, waarop deze moet worden verkregen;
- c. de materiële uitrusting van de eenheid;
- d. de opslag, het beheer en het onderhoud van de onder c bedoelde uitrusting.

Artikel 3

1. De Minister van Defensie draagt met betrekking tot de eenheid, met inachtneming van de in artikel 2 bedoelde eisen en uitgaande van de financiële en materiële middelen, die hem door de Minister van Volksgezondheid en Milieuhygiëne ten behoeve van de genoemde eenheid ter beschikking worden gesteld, zorg voor:

- a. het vaststellen van de organisatie en van de dislokatie;
- b. de voorziening met het benodigd personeel;

- c. de opleiding en de oefening van het personeel;
- d. het vaststellen van de materiële uitrusting, voor zover deze niet in het bijzonder is bestemd voor de taak, bedoeld in artikel 1;
- e. de aanschaffing, het beheer, het onderhoud en de herstelling van de onder d bedoelde uitrusting;
- f. al het overige, hetwelk voor de vorming, de instandhouding en een doelmatige taakuitoefening is vereist.

2. Ten aanzien van de in het eerste lid genoemde maatregelen wordt, voor zover daartoe naar het oordeel van de Minister van Defensie of van de Minister van Volksgezondheid en Milieuhygiëne aanleiding bestaat, overleg gepleegd met de laatstgenoemde Minister.

3. De Minister van Defensie draagt er zorg voor, dat voor de dienst bij de eenheid niet alleen personeel van de Koninklijke landmacht, doch ook personeel van andere delen der krijgsmacht wordt aangewezen.

Artikel 4

1. De Ministers van Volksgezondheid en Milieuhygiëne en van Binnenlandse Zaken bevorderen, dat de eenheid oefeningen kan houden.

2. De Minister van Volksgezondheid en Milieuhygiëne draagt in overleg met de Ministers van Defensie en van Binnenlandse Zaken zorg voor:

- a. de aanschaffing, de opslag, het beheer, het onderhoud en de herstelling van de materiële uitrusting van de eenheid, voor zover deze in het bijzonder is bestemd voor de taak, bedoeld in artikel 1;
- b. de opslag van het overig materieel van de eenheid.

3. Onder de zorg voor de opslag, bedoeld in het tweede lid, is mede begrepen het beschikbaar stellen van magazijnruimte.

4. De Ministers van Volksgezondheid en Milieuhygiëne en van Binnenlandse Zaken dragen er zorg voor, dat het in het tweede lid bedoelde materieel regelmatig toegankelijk is voor door of vanwege de Minister van Defensie aangewezen functionarissen.

Artikel 5

1. Aan de gecommitteerde voor M.C.-zaken van de Minister van Binnenlandse Zaken wordt toegevoegd een door de Minister van Volksgezondheid en Milieuhygiëne aan te wijzen vertegenwoordiger, die er zorg voor draagt, dat deze laatste Minister bij voortduring in algemene zin op de hoogte is van de gang van zaken bij de eenheid met betrekking tot opleiding en de mate van geoefendheid voor de taak, bedoeld in artikel 1.

2. De in het vorige lid bedoelde vertegenwoordiger is bevoegd zich ter zake rechtstreeks in verbinding te stellen met de commandant van het Korps Mobiele Colonne; deze is gehouden

hem de medewerking te verlenen, die hij nodig heeft om zijn taak te kunnen vervullen.

3. De in het eerste lid bedoelde vertegenwoordiger kan in daarvoor in aanmerking komende gevallen zich bij de uitoefening van zijn taak doen bijstaan door een ter zake gespecialiseerde deskundige.

Artikel 6

1. Nadat de bescherming van de bevolking krachtens artikel 8 of artikel 37 van de Wet bescherming bevolking geheel of ten dele in staat van paraatheid is gebracht, is -onverminderd de mogelijkheid, dat in geval van militaire noodzaak het militair gezag gebruik maakt van de bevoegdheden, die het ontleent aan de Oorlogswet voor Nederland (Stb.1964, nr 337)- uitsluitend de Nationaal Commandant bescherming bevolking bevoegd de eenheid te doen inzetten voor het vervullen van de taak, als bedoeld in artikel 1, en dienaangaande de nodige operationele aanwijzingen te geven of te doen geven.

2. De Nationaal Commandant bescherming bevolking zal met betrekking tot zijn inzetbevoegdheid, als bedoeld in het eerste lid, bij de inzet van voornoemde eenheid rekening houden met de door of namens de Minister van Volksgezondheid en Milieuhygiëne te geven adviezen. Indien door omstandigheden aan het advies geen gevolg kan worden gegeven is de Nationaal Commandant gehouden deze Minister in te lichten.

3. 1. De commandant van de eenheid is bij de uitvoering van zijn taak gehouden in het aktiegebied aanwijzingen gegeven door of namens het bevoegd gezag op te volgen.

2. Onder dit gezag wordt verstaan:

a. de Minister van Binnenlandse Zaken in zijn hoedanigheid van coördinator voor de civiele verdediging, indien het aktiegebied ligt in meer dan één provincie;

b. de Commissaris der Koningin, indien het aktiegebied ligt in één provincie, doch in meer dan één B.B.-kring of, behoudens het onder c gestelde, in meer dan één gemeente;

c. de burgemeester, indien het aktiegebied ligt binnen één gemeente.

Artikel 7

Deze beschikking treedt in werking op 15 oktober 1974 en zal worden geplaatst in de Nederlandse Staatscourant.

's-Gravenhage, 2 augustus 1974

De Minister van Defensie, a.i. De Minister van Binnenlandse Zaken De Minister van Volksgezondheid en Milieuhygiëne,

W.F.de Gaay Fortman

W.F.de Gaay Fortman

I.Vorrink

Bijlage 6

Gemeenschappelijke beschikking van 21 september 1990

HET KMC-BESLUIT

TOELICHTING

§ 1 Inleiding

Dit besluit strekt ertoe een regeling te treffen voor een onderdeel van de nieuwe rampenbestrijdingsorganisatie, het Korps Mobiele Colonne's. Het maakt deel uit van een samenhangend pakket van regelgeving, waarvan in het bijzonder de Rampenwet (Stb. 1985, 88) en de Brandweerwet 1985 (Stb. 87), alsmede de (nu nog ontwerp-) Wet Geneeskundige Hulpverlening bij Rampen, het Besluit Rode Kruis 1988 (Stb. 680) alsmede ook de onderhavige regeling van belang zijn.

De hoofdlijnen van de nieuwe rampenbestrijdingsorganisatie in buitengewone omstandigheden zijn globaal beschreven in de brief van 16 september 1983 van de toenmalige Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken aan de voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal (Kamerstukken II 1982/83, 17220, nr. 7). In het eerste Voortgangsrapport reorganisatie rampenbestrijding (Kamerstukken II 1983/84, 18100 hoofdstuk VII, nr. 47) is de eindstructuur van de rampenbestrijdingsorganisatie uiteengezet, terwijl het tweede voortgangsrapport (Kamerstukken II 1984/85, 18600 hoofdstuk VII, nr. 52) de stand van zaken voor wat betreft de verschillende onderdelen van de reorganisatie beschreef. Ook het derde voortgangsrapport (Kamerstukken II 1985/86, hoofdstuk VII, 19 200, nr. 28) gaf de stand van zaken weer van de opbouw van de nieuwe organisatie. Het vierde rapport (Kamerstukken II 1986/87, 19700, hoofdstuk VII, nr. 51) gaf de stand van zaken weer met betrekking tot de herplaatsing van noodwacht-ambtenaren en die met betrekking tot de regiovorming. In het vijfde voortgangsrapport (Kamerstukken II 1987/88, 20200, hoofdstuk VII, nr. 44) is wederom verslag gedaan van de voortgang van de reorganisatie.

Zoals hierboven reeds is aangeduid, moet de reden voor het vaststellen van een nieuw besluit inzake het Korps Mobiele Colonne's (KMC) worden gezocht in de reorganisatie van de rampenbestrijding. Uitgangspunt van die reorganisatie is dat diensten en organisaties, die in normale omstandigheden met de rampenbestrijding zijn of worden belast, die taak in buitengewone omstandigheden 1) voortzetten. In deze buitengewone omstandigheden is daarnaast een uitbrei-

ding van het potentieel nodig teneinde te verzekeren dat in dergelijke situaties voldoende reddings-, geneeskundige en gewondenvervoerscapaciteit aanwezig is. Reeds sinds de 50-er jaren voorziet het KMC - een militaire eenheid die ressorteert onder de Bevelhebber der Landstrijdkrachten - in een uitbreiding op het civiele potentieel met mobiele redding/geneeskundige colonnes alsmede mobiele brandweer-colonnes. De reorganisatie van de rampenbestrijding betekent een wijziging van de taken en daarmee van de opbouw van dit korps.

1) Voor een nadere uiteenzetting van het begrip buitengewone omstandigheden zij verwezen naar de Nota naar aanleiding van het Eindverslag op de ontwerp-Rampenwet (Kamerstukken II 1983/84, 16978, nr. 8, par. 7). De mobiele colonnes brandweer zijn inmiddels opgeheven; de brandweertaak is geheel door de civiele brandweer overgenomen. Hierdoor wordt het mogelijk de omvang van het potentieel voor de reddings- en geneeskundige taken van het KMC uit te breiden. Na de reorganisatie zal het KMC 90 geneeskundige pelotons/verzamelplaatsen gewonden, 90 reddingspelotons en ca. 60 gewondentransportpelotons kunnen leveren. De opbouw van de geneeskundige en van de reddingspelotons is identiek aan die van de civiele eenheden, zodat civiele eenheden in de KMC-keten kunnen worden gebracht en omgekeerd.

In hoofdlijnen wordt de taak van het KMC: het redden van slachtoffers van rampen, de geneeskundige verzorging op of in de nabijheid van het rampterrein (gewondennesten en verzamelplaatsen gewonden), alsmede het transport van gewonden naar ziekeninrichtingen. Het zwaartepunt ligt op de geneeskundige kwaliteit. Tenslotte blijft het KMC zijn taken op het gebied van de nooddrinkwaterleidingvoorziening en de waterzuivering houden.

In het geval van een uitzonderlijk grote ramp in vredes-tijd kan in het kader van de BORB-regeling (de regeling Buitengewone Oproep Rampbestrijding) een beperkt deel van het KMC binnen 24 uur nadat daartoe het besluit is genomen, worden ingezet. Het personeel wordt voor dat doel gemobiliseerd. In de beschikbaarheid van het materieel is voorzien. Die inzet moet worden beschouwd als een uiterste middel voor het geval dat het beschikbare potentieel van de civiele diensten en organisaties en militaire steunverlening door parate eenheden is uitgeput.

§ 2 Hoofdpijnen van de regeling

Het onderhavige besluit legt de door het KMC bij de rampenbestrijding te vervullen taken vast. Het geeft voor de onderscheiden ministers hun taken en bevoegdheden aan welke zij hebben ten aanzien van de organisatie, de wijze van taakvervulling, het beheer en al hetgeen nodig is om het KMC in stand te houden en voor te bereiden op een daadwerkelijke inzet. Daarbij wordt recht gedaan aan enerzijds de verantwoordelijkheid van de Minister van Binnenlandse Zaken voor de organisatie en het goed functioneren van de rampenbestrijding en anderzijds die van de Minister van Defensie voor de krijgsmacht, waar het KMC deel van uitmaakt. Voorts wordt recht gedaan aan de verantwoordelijkheid van de Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur voor aan de rampenbestrijding verbonden medische aspecten en aan die van de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer voor de drinkwatervoorziening in buitengewone omstandigheden. Het besluit geeft een eigen regeling ter zake van de procedure van inzet van het korps; een nieuw belangrijk element daarbij is de bevoegdheid voor een aantal commissarissen van de Koningin om een deel van het KMC-potentieel dat in hun provincie beschikbaar is, onmiddellijk na een bijstandsaanvraag te doen inzetten.

Hiervan dient te worden onderscheiden de inzet van militairen, niet behorende tot het KMC, op basis van artikel 18, tweede lid, van de Rampenwet.

Voor het overige is de Rampenwet onverminderd van toepassing, hetgeen betekent dat de commandant van de eenheid zich onder het opperbevel stelt van de burgemeester van de gemeente waarin zijn eenheid wordt ingezet en dat deze commandant gehouden is de aanwijzingen op te volgen van degene die met de operationele leiding van de rampenbestrijding is belast. Dit beginsel gold in essentie ook reeds in de periode vóór de reorganisatie van de rampenbestrijding.

Met de ontworpen regeling voor de inzet van het potentieel wordt aangesloten op hetgeen met betrekking tot de bijstand aanvullend in de Rampenwet is geregeld. Zij kent een belangrijke rol toe niet alleen aan de burgemeester die steeds in eerste instantie de inzet aanvraagt bij de Commissaris van de Koningin, maar ook aan de commissaris en de Minister van Binnenlandse Zaken waar het de beoordeling van en de beslissing op aanvragen om de inzet betreft. Met deze regeling kan in samenhang met hetgeen inzake de bijstand is geregeld in de Brandweerwet 1985, de Politiewet (Stb. 1957, 244), de in voorbereiding zijnde Wet geneeskundige Hulpverlening bij rampen en de Rampenwet een goede afstemming en coördinatie op de verschillende bestuurlijke niveaus worden gewaarborgd.

Volledigheidshalve zij nog vermeld dat het "Voorschrift militaire bijstand en steunverlening in Nederland in vrede" niet op het optreden van het KMC van toepas-

sing is, ook niet in het geval dat dit korps optreedt buiten de situatie van oorlog of oorlogsgevaar.

De beschikking

DE MINISTER VAN DEFENSIE EN DE STAATSSECRETARIS VAN BINNENLANDSE ZAKEN

In overeenstemming met de Ministers van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur en van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer;

Overwegende, dat het in verband met de reorganisatie van de rampenbestrijding wenselijk is nieuwe regels vast te stellen met betrekking tot het Korps Mobiele Colonnies;

dat het Korps Mobiele Colonnies - dat is opgericht bij koninklijk besluit van 14 november 1955, nr. 41 (Stcrt. 1955, 233) - bij koninklijk besluit van 1 februari 1963, nr. 58 (Stcrt. 1963, nr. 30) met ingang van 1 maart 1963 is opgenomen in de organisatie van de Koninklijke Landmacht;

dat het Korps Mobiele Colonnies is bestemd om taken te vervullen in het kader van de rampenbestrijding;

dat enerzijds de Minister van Defensie met betrekking tot het Korps Mobiele Colonnies als onderdeel van de krijgsmacht bevoegdheden en verantwoordelijkheden heeft en anderzijds de Minister van Binnenlandse Zaken, gelet op zijn verantwoordelijkheid voor de rampenbestrijding, er van verzekerd dient te zijn dat het Korps Mobiele Colonnies doelmatig wordt voorbereid op zijn taak en deze doelmatig zal kunnen vervullen;

BESLUITEN:

Functie van het Korps Mobiele Colonnies

Artikel 1

Het Korps Mobiele Colonnies is een militaire eenheid, die ressorteert onder de Bevelhebber der Landstrijdkrachten en is bestemd om taken te vervullen in het kader van de

rampenbestrijding en in het kader van de drinkwatervoorziening in buitengewone omstandigheden.

Artikel 2

Het Korps Mobiele Colonne is belast met:

- a. redding;
- b. geneeskundige hulpverlening;
- c. gewondentransport;
- d. nooddrinkwaterleidingvoorziening;
- e. waterzuivering.

In dit artikel wordt aangegeven met welke taken het KMC is belast. De nadruk ligt op de onder a, b en c genoemde taken; voor de vervulling van deze taken is het KMC een onderdeel van de rampenbestrijdingsorganisatie in buitengewone omstandigheden. De taak van de nooddrinkwaterleidingvoorziening omvat het uitleggen en bedienen van pijpleidingen (max. 30 km) en distributienetten (max. 15 km) ten behoeve van de nooddrinkwatervoorziening alsmede het inrichten van een nooddrinkwateropslagpark.

Taken en bevoegdheden van de Minister van Binnenlandse Zaken

Artikel 3

De Minister van Binnenlandse Zaken stelt in overeenstemming met de Minister van Defensie en met inachtneming van het bepaalde in artikel 9, de hoofdlijnen vast van de organisatie van het Korps Mobiele Colonne alsmede van de wijze waarop de taken, bedoeld in artikel 2, worden uitgevoerd.

Dit artikel bepaalt dat de Minister van Binnenlandse Zaken in overeenstemming met zijn ambtgenoot van Defensie de hoofdlijnen vaststelt van de organisatie van het KMC en van de wijze van taakuitvoering. Dit vloeit voort uit het feit dat de Minister van Binnenlandse Zaken de eindverantwoordelijkheid voor de rampenbestrijdingsorganisatie draagt, meer in het bijzonder ook het in voorkomend geval goed functioneren daarvan.

Uitdrukkelijk zij erop gewezen dat het hier uitsluitend om de hoofdlijnen van de organisatie gaat; met inachtneming van deze hoofdlijnen stelt de Minister van Defensie de organisatie van het korps nader vast, zo wordt in artikel 7 bepaald.

Een belangrijk instrument in dit verband is de Organisatie Tabel en Autorisatie Staat van het KMC. In deze OTAS worden de personele en materiële samenstelling alsmede de taak per onderdeel en eenheid aangegeven.

Deze OTAS wordt door de Minister van Defensie vastgesteld, doch het spreekt vanzelf dat over belangrijke wijzigingen vooraf met de Minister van Binnenlandse Zaken wordt overlegd.

Met de verwijzing naar artikel 9 wordt beoogd duidelijk aan te geven dat waar medische aspecten of de taak terzake van de drinkwatervoorziening in buitengewone omstandigheden in het geding zijn, de Minister van Binnenlandse Zaken zijn bevoegdheden uitoefent in overeenstemming met de Ministers van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur, respectievelijk van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer.

Artikel 4

De Minister van Binnenlandse Zaken geeft in overeenstemming met de Minister van Defensie en met inachtneming van het bepaalde in artikel 9, met betrekking tot het Korps Mobiele Colonne regels over de met betrekking tot de opleiding te stellen eisen en de geoefendheid van het personeel.

Ook dit artikel vloeit voort uit het gegeven dat de Minister van Binnenlandse Zaken de eindverantwoordelijkheid draagt voor de rampenbestrijdingsorganisatie. De mede-betrokkenheid van de Minister van Defensie bij het vaststellen van de in dit artikel aangeduide regels is nog sterker dan in artikel 3, omdat het de opleiding en oefening van militair personeel betreft waarvoor naast de in verband met de functie te stellen eisen ook algemene militaire maatstaven gelden. In dit verband zij opgemerkt dat de opleidings- en vormingsinspanning in beginsel gericht is op teamvorming op een zo laag mogelijk organisatorisch niveau.

Ook in dit artikel wordt naar artikel 9 verwezen, zulks om dezelfde redenen als in de toelichting bij artikel 3 is aangegeven.

Artikel 5

1. De Minister van Binnenlandse Zaken draagt met betrekking tot het Korps Mobiele Colonne, met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 3 en 4 en de hem voor het Korps Mobiele Colonne ter beschikking staande financiële middelen, zorg voor:
 - a. de aanschaf, de opslag en magazijnruimte, het beheer, het onderhoud en het herstel van de materiële uitrusting van het Korps Mobiele Colonne voor zover deze in het bijzonder bestemd is voor de taken, bedoeld in artikel 2, onder a tot en met c;
 - b. de magazijnruimte voor de opslag van het militaire materieel met uitzondering van het materieel dat in het bijzonder is bestemd voor de uitvoering van taken, bedoeld in artikel 2, onder d en e.
2. De Minister van Binnenlandse Zaken draagt er zorg voor, dat het in het eerste lid, onder a, bedoelde materieel dat noodzakelijk is voor de taakuitvoering en de voorbereiding daarop, ter beschikking wordt gesteld van de commandant van het Korps Mobiele Colonne.

De Minister van Binnenlandse Zaken dient te zorgen voor de opslag en magazijnruimte voor het materieel dat specifiek is bestemd voor de redding, de geneeskundige hulpverlening en het gewondentransport. Deze minister dient ook te zorgen voor de magazijnruimte voor de opslag van het uit militaire overwegingen noodzakelijke materieel, behalve waar het zulk materieel betreft dat in het bijzonder is bestemd voor de nooddrinkwatervoorziening en de waterzuivering. Met andere woorden, alleen het (niet-militair en militair) materieel dat specifiek is bestemd voor beide laatstgenoemde taken wordt afzonderlijk en niet door de zorg van de Minister van Binnenlandse Zaken opgeslagen. Het voorgaande betekent dat het militaire materieel dat niet in het bijzonder is bestemd voor een der vijf taken van het KMC, dus het militaire materieel dat nodig is voor het functioneren van het KMC in zijn geheel (bijv. verbindingsmiddelen voor de staf) wel door de zorg van deze minister wordt opgeslagen. De hier gegeven opdracht voor de Minister van Binnenlandse Zaken is in overeenstemming met de huidige praktijk. De aanschaf, het beheer, het onderhoud en het herstel van het uit militaire overwegingen noodzakelijk materieel, ook als dit specifiek is bestemd voor een der vijf taken van het KMC, zijn een verantwoordelijkheid van de Minister van Defensie.

Het tweede lid is een consequentie van de noodzaak dat zowel voor oefeningen als voor daadwerkelijk optreden het materieel tijdig beschikbaar wordt gesteld.

Artikel 6

De Minister van Binnenlandse Zaken bevordert dat het Korps Mobiele Colonne tijdens de daarvoor geschikte herhalings-oefeningen kan deelnemen aan oefeningen die door de overi-

ge bij de rampenbestrijding betrokken diensten en organisaties worden gehouden.

Dit artikel betreft de deelname door het KMC aan de zgn. samenwerkingsoefeningen. Het moet worden gezien in samenhang met de Rampenwet. In artikel 2 van de Rampenwet wordt bepaald dat burgemeester en wethouders in het kader van de voorbereiding op de rampenbestrijding in de gemeente het houden van oefeningen bevorderen. Het karakter van rampen in buitengewone omstandigheden brengt mee dat ter voorbereiding op rampsituaties in buitengewone omstandigheden intergemeentelijke oefeningen noodzakelijk zijn. Op grond van artikel 19 kan de commissaris van de Koningin aan de colleges van burgemeester en wethouders aanwijzingen en zo nodig opdrachten geven tot het houden van gezamenlijke oefeningen van gemeenten die tezamen een gemeenschappelijke regeling inzake de brandweer zijn aangegaan, met het oog op de rampenbestrijding in buitengewone omstandigheden.

Hoewel de Minister van Binnenlandse Zaken zelf geen bevoegdheden heeft met betrekking tot deze samenwerkingsoefeningen, is de planning van die oefeningen en de deelname van het KMC daaraan onderwerp van gezamenlijk overleg tussen Rijk, provincie en de lokale overheid.

De strekking van het onderwerpelijke artikel is dat de Minister van Binnenlandse Zaken de intermediair is tussen Rijk, provincie en lokale overheid en het KMC en de randvoorwaarden moet scheppen dat het KMC aan oefeningen kan deelnemen. Deze minister dient in het bijzonder ook rekening te houden met de rol van de Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur en hem derhalve vroegtijdig te informeren, waar bijvoorbeeld basisgezondheidsdiensten bij de oefening betrokken zijn.

Taken en bevoegdheden van de Minister van Defensie

Artikel 7

1. De Minister van Defensie draagt met betrekking tot het Korps Mobiele Colonnas, met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 3 en 4 en van de hem voor het Korps Mobiele Colonnas ter beschikking staande financiële en materiële middelen, zorg voor:
 - a. het vaststellen van de organisatie;
 - b. de voorziening met het benodigde personeel;
 - c. de opleiding en oefening van het personeel;
 - d. het vaststellen van de materiële uitrusting voor zover deze niet in het bijzonder is bestemd voor de taken, bedoeld in artikel 2;
 - e. de aanschaf, het beheer, het onderhoud en het herstel van de onder d bedoelde uitrusting;
 - f. de voorzieningen die nodig zijn om in geval van oorlog, oorlogsgevaar of andere buitengewone omstandigheden het Korps Mobiele colonnas gereed te stellen;
 - g. al het overige dat voor de vorming, de instandhouding en een doelmatige taakuitoefening is vereist.
2. De minister van Defensie draagt er zorg voor, dat voor de dienst bij het Korps Mobiele Colonnas niet alleen personeel van de Koninklijke Landmacht, doch ook personeel van de Koninklijke Marine en van de Koninklijke Luchtmacht wordt aangewezen.

Dit artikel heeft betrekking op de verantwoordelijkheden van de Minister van Defensie voor de interne organisatie van het KMC. Deze minister oefent deze taak met inachtneming van het in de artikelen 3 en 4 bepaalde en van de ter beschikking gestelde middelen uit.

De onder a genoemde vaststelling van de organisatie heeft betrekking op de Organisatie Tabel en Autorisatie Staat (OTAS), waarop in de toelichting op artikel 3 reeds is ingegaan.

Onderdeel b (de voorziening met het benodigde personeel) ziet op de feitelijke zorg voor voldoende personeel en onderdeel c op de opleiding en oefening daarvan.

Onderdeel d (het vaststellen van de materiële uitrusting voor zover deze niet in het bijzonder is bestemd voor de taken, bedoeld in artikel 2) maakt duidelijk dat het militaire karakter van het KMC met zich brengt dat om militaire redenen noodzakelijk geacht materieel tot de uitrusting van het personeel of van het onderdeel behoort.

Onderdeel e heeft betrekking op het onder d genoemde specifiek militair materieel.

Onderdeel f geeft de speciale bemoeienis van de Minister van Defensie aan, die nodig is om het personeel krachtens artikel 30 van de Dienstplichtwet (Stb. 1922, 43) resp. krachtens artikel 4 van de Wet voor het reservepersoneel der krijgsmacht 1985 (Stb. 619) in werkelijke dienst te roepen, alvorens het vereiste potentieel gereed te kunnen stellen ten behoeve van de rampbestrijding.

Onderdeel g strekt ertoe om in onvoorziene gevallen duidelijkheid te hebben over de bevoegdheid van de Minister van Defensie.

Artikel 8

De Minister van Defensie draagt er met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 4 en 6 zorg voor dat het Korps Mobiele Colonne kan deelnemen aan oefeningen met de overige bij de rampenbestrijding betrokken diensten en organisaties.

Op grond van artikel 6 vervult de Minister van Binnenlandse Zaken voor wat betreft oefeningen de rol van intermediair tussen het Rijk, de provincie en de lokale overheid en het KMC en moet hij de randvoorwaarde scheppen dat het KMC deelneemt aan door het lokale bestuur opgezette oefeningen. Het logisch vervolg hierop is artikel 8 dat bepaalt dat de Minister van Defensie er voor zorgt dat het KMC ten tijde van de daarvoor geschikte en door hem voorgeschreven herhalingsoefeningen daadwerkelijk aan die oefeningen kan deelnemen.

Taken en bevoegheden van de Ministers van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer en van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur

Artikel 9

1. De Minister van Binnenlandse Zaken oefent zijn bevoegdheden, bedoeld in de artikelen 3 en 4, voor zover deze betrekking hebben op de medische aspecten van de taken van het Korps Mobiele Colonne, bedoeld in artikel 2, onder b en c, uit in overeenstemming met de Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur.
2. De Minister van Binnenlandse Zaken oefent zijn bevoegdheden, bedoeld in artikel 3, voor zover deze betrekking hebben op de nooddrinkwaterleidingvoorziening dan wel de waterzuivering uit in overeenstemming met de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer.
3. De Minister van Binnenlandse Zaken oefent zijn bevoegdheden, bedoeld in artikel 4, voor zover deze betrekking hebben op de nooddrinkwaterleidingvoorziening dan wel

de waterzuivering uit in overeenstemming met de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer en na overleg met de Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur.

De Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur draagt verantwoordelijkheid voor medische aspecten van de rampenbestrijding. Dit vindt zijn neerslag in de eis van overeenstemming met deze minister waar het medische aspecten van de taken van geneeskundige hulpverlening en gewondentransport betreft (eerste lid). De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer draagt verantwoordelijkheid voor de drinkwatervoorziening in buitengewone omstandigheden, reden waarom in het tweede en derde lid is bepaald dat er overeenstemming met deze minister dient te zijn ter zake van het vaststellen van de hoofdlijnen van de organisatie en de hoofdlijnen van de wijze van taakuitvoering, alsmede ter zake van de opleiding en oefening, een en ander voor zover het de drinkwaterleidingvoorziening en de waterzuivering betreft. Daarbij is in het derde lid bepaald dat er over de regels over de met betrekking tot de opleiding te stellen eisen en de geoefendheid overleg met de Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur dient te worden gevoerd. De reden hiervan is gelegen in het feit dat onder meer het onderhoud en herstel van de materiële uitrusting van de desbetreffende onderdelen een taak is voor die minister en er enig verband bestaat tussen de intensiteit van de opleiding en oefeningen en de mate waarin het materieel onderhoud en reparatie behoeft.

Artikel 10

1. De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer draagt in overeenstemming met de Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur en met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 3 en 4 zorg voor de keuze van nieuw aan te schaffen materieel dat in het bijzonder is bestemd voor de nooddrinkwaterleidingvoorziening en de waterzuivering.
2. De Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur draagt met betrekking tot het Korps Mobiele Colonnas in overeenstemming met de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer en met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 3 en 4 zorg voor:
 - a. de aanschaf, de opslag en magazijnruimte, het beheer, het onderhoud en het herstel van de materiële uitrusting van het Korps Mobiele Colonnas voor zover deze in het bijzonder is bestemd voor de nooddrinkwaterleidingvoorziening en de waterzuivering;
 - b. de magazijnruimte voor de opslag van het militaire materieel dat in het bijzonder is bestemd voor de uitvoering van taken, bedoeld in artikel 2, onder d en e.
3. De Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur draagt er in overeenstemming met de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer zorg voor, dat het in het tweede lid, onder a, bedoelde materieel dat noodzakelijk is voor de taakuitvoering en de voorbereiding daarop, ter beschikking wordt gesteld van de commandant van het Korps Mobiele Colonnas.

De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer is primair verantwoordelijk voor de drinkwatervoorziening in normale en buitengewone omstandigheden, hetgeen onder andere blijkt uit het eerste lid van dit artikel. Niettemin heeft ook de Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur ter zake een aantal

verantwoordelijkheden. De in 1984 naar aanleiding van de opheffing van het Ministerie van Volksgezondheid en Milieuhygiëne gemaakte taakverdeling vindt voor wat betreft de aan de Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur met betrekking tot het KMC toebedeelde taken haar weerslag in het tweede en derde lid. Deze minister oefent zijn taken uit in overeenstemming met zijn collega van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer. Het derde lid betreft de uitgifte van het materieel, hetgeen moet worden onderscheiden van de inzet die wordt geregeld in artikel 14. Overigens zij verwezen naar de toelichting op artikel 5.

Begroting, financiering, programmering

Artikel 11

1. De Ministers van Defensie en van Binnenlandse Zaken voeren jaarlijks tijdig overleg over de voorbereiding van de artikelen van hoofdstuk X van de Rijksbegroting welke betrekking hebben op het Korps Mobiele Colonnies. Zij verschaffen elkaar daartoe de nodige informatie.
2. De Minister van Defensie zendt de ontwerp begrotingsartikelen, bedoeld in de artikelen 8 en 10 van de Comptabiliteitswet 1976 (Stb. 671), welke betrekking hebben op het Korps Mobiele Colonnies, niet toe aan de Minister van Financiën dan na overleg met de Minister van Binnenlandse Zaken en met de coördinerend Minister voor de civiele verdediging.
3. De Ministers van Defensie en van Binnenlandse Zaken plegen overleg over de uitvoering van de begrotingsartikelen welke betrekking hebben op het Korps Mobiele Colonnies en verschaffen elkaar daartoe de gewenste informatie.

Op 14 juli 1983 heeft het kabinet besloten het voor de rampenbestrijding beschikbare budget voor 1984 en volgende jaren structureel vast te stellen op 105 mln. per jaar.

In het eerdergenoemde eerste Voortgangsrapport Reorganisatie Rampenbestrijding is in bijlage II de structurele verdeling van dit budget in de eindsituatie weergegeven. Op grond daarvan wordt aan het KMC jaarlijks een bedrag van 27 mln. ter beschikking gesteld.

De Minister van Binnenlandse Zaken is verantwoordelijk voor de rampenbestrijding en het daarvoor beschikbare budget. Met het oog hierop worden in artikel 11 regels gegeven over het financieel beheer van het KMC. Ter aanvulling op de regeling in de Comptabiliteitswet 1976 (Stb. 671) wordt voorgeschreven dat de Ministers van Defensie en van Binnenlandse Zaken jaarlijks tijdig overleggen over de voorbereiding en uitvoering van de begroting. Voorts worden nadere regels gegeven over de opstelling van de begrotingsartikelen welke betrekking hebben op het KMC. Nader is overeengekomen dat jaarlijks, in het kader van de begrotingsvoorbereiding, een financieel kostenoverzicht zal worden opgemaakt, waarbij - waar mogelijk - gebruik zal worden gemaakt van overeengekomen "lump sum" bedragen.

De inzet van het Korps Mobiele Colonnies

Artikel 12

1. Het Korps Mobiele Colonnies stelt zich op verzoek van de Minister van Binnenlandse Zaken, na mobilisatie door de zorg van de Minister van Defensie, gereed in de omgeving van de door de Minister van Binnenlandse Zaken aangewezen plaatsen.

2. Van de gereedstelling, bedoeld in het eerste lid, doet de commandant van het Korps Mobiele Colonne mededeling aan de Minister van Binnenlandse Zaken, die de commissarissen van de Koningin inlicht.

In het eerste lid komt duidelijk de eerst-verantwoordelijkheid van de Minister van Binnenlandse Zaken voor het totaal van de rampenbestrijding naar voren. Deze minister stelt de urgentiesteden of -gebieden vast waarop de inzet van de onderscheiden eenheden van het KMC wordt voorbereid; de vaststelling van de dislokatie van de eenheden houdt uiteraard nauw verband met de voor die eenheden vastgestelde urgentiesteden of -gebieden. De in het tweede lid vastgestelde informatieplicht naar de commissarissen van de Koningin toe houdt verband met het in artikel 13 bepaalde.

Artikel 13

1. Behoeft een burgemeester in geval van oorlog, oorlogsgevaar of andere buitengewone omstandigheden bijstand van het Korps Mobiele Colonne, dan richt hij daartoe een verzoek tot de commissaris van de Koningin in de betrokken provincie.
2. De commissaris van de Koningin beslist over een verzoek tot bijstand als bedoeld in het eerste lid en doet hiervan mededeling aan de Minister van Binnenlandse Zaken.

Naast hetgeen reeds in het algemeen deel van de toelichting over de inzet van het KMC is opgemerkt, kan nog op het volgende worden gewezen.

Ter bespoediging van de inzet is een aantal door de Minister van Binnenlandse Zaken aangewezen commissarissen van de Koningin bevoegd om een door deze minister vastgesteld deel van het KMC-potentieel dat in hun provincie voor de rampenbestrijding beschikbaar is, onmiddellijk na ontvangst van een bijstandsaanvraag binnen de provincie te doen inzetten. Dit artikel heeft betrekking op deze in buitengewone omstandigheden aan die commissarissen toegewezen eenheden. Het tweede lid moet aldus worden begrepen dat de commissaris ten aanzien van de inzet van deze eenheden prioriteiten kan stellen en de bevoegdheid heeft om afwijzend op een verzoek van de burgemeester te beslissen. Ook kan hij afwijzend beslissen, indien hij van mening is dat de bijstand op grond van andere wetten (bijv. de Brandweerwet 1985 indien het om reddingseenheden gaat) kan worden verleend. Tot slot moet worden opgemerkt dat de Minister van Binnenlandse Zaken altijd de bevoegdheid heeft om, indien hij een bijstandsverzoek krijgt, een aan een commissaris toegewezen eenheid te doen inzetten.

Artikel 14

1. Indien de commissaris van de Koningin niet kan voldoen aan een verzoek van de burgemeester om bijstand van het Korps Mobiele Colonne als bedoeld in artikel 13, eerste lid, wendt hij zich tot de Minister van Binnenlandse Zaken.
2. De Minister van Binnenlandse Zaken beslist over een verzoek tot bijstand als bedoeld in het eerste lid en stelt de commandant van het Korps Mobiele Colonne van zijn beslissing in kennis. Deze treft de nodige voorzieningen.
3. De Minister van Binnenlandse Zaken beslist over een verzoek tot bijstand van onderdelen, belast met de nooddrinkwaterleidingvoorziening en de waterzuivering,

in overeenstemming met de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer.

Dit artikel heeft in de eerste plaats betrekking op de niet toegewezen eenheden van het KMC, hoewel de Minister van Binnenlandse Zaken op grond van dit artikel ook wel toegewezen eenheden kan doen inzetten. Een beroep op de niet toegewezen eenheden zal worden gedaan hetzij omdat de desbetreffende commissaris niet over een toegewezen eenheid kan beschikken, hetzij omdat de hem toegewezen eenheid reeds is ingezet, hetzij omdat de commissaris het als ongewenst oordeelt om een hem toegewezen deel reeds te doen inzetten.

Gelet op de hiervoor aangegeven verantwoordelijkheid van de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer bepaalt het derde lid dat bijstandverlening door onderdelen, belast met de nooddrinkwaterleidingvoorziening en de waterzuivering, slechts kan plaatsvinden met instemming van deze minister.

Artikel 15

1. De commandant van de voor de bijstand aangewezen eenheid stelt zich, op last van de commandant van het Korps Mobiele Colonne, onder het opperbevel van de burgemeester die de bijstand heeft verzocht. Hij is gehouden de aanwijzingen op te volgen van degene die met de operationele leiding van de rampbestrijding is belast.
2. De uitvoering van taken door de eenheden van het Korps Mobiele Colonne geschiedt met inachtneming van de voor militairen geldende regels.

In § 2 is reeds opgemerkt dat voor wat betreft het opperbevel en de operationele leiding bij een ramp de Rampenwet op het optreden van het KMC onverminderd van toepassing is. Daarbij kan nog worden opgemerkt dat uitgangspunt is dat bij een ramp in buitengewone omstandigheden de commandant van de regionale brandweer met de operationele leiding is belast. Hij is dus ten opzichte van de burgemeester verantwoordelijk voor de wijze waarop de ramp in concreto in onderlinge samenwerking tussen alle betrokken diensten wordt bestreden. Hij oefent deze bevoegdheid uit met inachtneming van de eigen verantwoordelijkheid van de bij de bestrijding betrokken organisaties. De bevelsbevoegdheid over de voor de bijstand aangewezen eenheid blijft onverkort bij de militaire commandant berusten. Hij is dus verantwoordelijk voor de wijze waarop zijn eenheid de opgedragen taak vervult.

Slotbepalingen

Artikel 16

1. De Ministers van Defensie en van Binnenlandse Zaken verschaffen elkaar wederzijds de gewenste informatie over de voorbereiding op en de uitvoering van de taken en organisatie van het Korps Mobiele Colonne in het kader van de rampenbestrijding. Beide ministers wijzen daartoe ambtenaren aan.
2. De Minister van Binnenlandse Zaken verschaft de Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur alle gewenste informatie over de voorbereiding op en de uitvoering van de medische aspecten van de taak van het Korps Mobiele Colonne, bedoeld in artikel 2, onder b en c.

3. De Minister van Binnenlandse Zaken verschaft de Ministers van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer en van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur alle gewenste informatie over de voorbereiding op en de uitvoering van de taak van het Korps Mobiele Colonne met betrekking tot de nooddrinkwaterleidingvoorziening en de waterzuivering.

Een groot aantal artikelen van deze beschikking draagt aan de Ministers van Binnenlandse Zaken en van Defensie taken op. Om hun taken goed te vervullen en zo nodig initieënd te kunnen optreden dienen zij goed op de hoogte te zijn van hetgeen hun respectievelijke collega ten aanzien van dit korps met het oog op de rampenbestrijding verricht. Dit gegeven vormt de reden voor het opnemen van artikel 16, eerste lid.

De Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur heeft een specifieke verantwoordelijkheid voor de medische aspecten van de taakuitvoering door het KMC, de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer heeft een specifieke verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de taak op het gebied van de drinkwatervoorziening terwijl ook de Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur belast is met de uitvoering van enige taken op dat gebied. Deze verantwoordelijkheden vormen de reden voor het opnemen van het tweede en derde lid.

Artikel 17

1. Met betrekking tot alle onderwerpen die het Korps Mobiele Colonne betreffen en niet betrekking of mede betrekking hebben op de in de volgende leden genoemde taken, vindt steeds indien daartoe naar het oordeel van de Ministers van Binnenlandse Zaken of van Defensie aanleiding bestaat, tussen hen overleg plaats.
2. Met betrekking tot alle onderwerpen die het Korps Mobiele Colonne betreffen en betrekking hebben of mede betrekking hebben op de medische aspecten van de taak, vindt steeds indien daartoe naar het oordeel van de Ministers van Binnenlandse Zaken, van Defensie of van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur aanleiding bestaat, tussen hen overleg plaats.
3. Met betrekking tot alle onderwerpen die het Korps Mobiele Colonne betreffen en betrekking hebben of mede betrekking hebben op de nooddrinkwaterleidingvoorziening of de waterzuivering, vindt steeds indien daartoe naar het oordeel van de Ministers van Binnenlandse Zaken, van Defensie, van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer of van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur aanleiding bestaat, tussen hen overleg plaats.

Artikel 17 is als het ware het logisch sluitstuk van dit besluit. Het geeft uitdrukking aan de omstandigheid dat het voor een optimale voorbereiding op de werkzaamheden van het KMC in het kader van de rampenbestrijding nodig is dat de betrokken bewindslieden met elkaar overleggen over alle zaken die voor hen van belang zijn.

Artikel 18

De Ministers van Binnenlandse Zaken en van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur dragen er zorg voor, dat het door hun zorg opgeslagen en beheerde materieel toegankelijk is

voor door de Minister van Defensie aan te wijzen ambtenaren.

De achtergrond van dit artikel spreekt voor zich. De uitrusting van het KMC die door de desbetreffende ministers wordt opgeslagen en beheerd, dient direct beschikbaar te zijn voor opleiding en oefening van de militairen van het KMC en voor een eventuele daadwerkelijke inzet.

Artikel 19

1. De beschikkingen van de Ministers van Defensie en van Binnenlandse Zaken van 8 maart 1963, nr. 262.579/16U (Stcrt. 1963, nr 50) en van 1 juli 1966, nr. 262.579/1-8H, en van de Ministers van Defensie, van Binnenlandse Zaken en van Volksgezondheid en Milieuhygiëne van 2 augustus 1974 (Stcrt. 1974, nr. 187) worden ingetrokken.
2. Bepalingen in voorschriften die verwijzen naar een of meer beschikkingen, bedoeld in het eerste lid, blijven van kracht totdat zij worden vervangen of ingetrokken.

In het tweede lid wordt bepaald dat waarin voorschriften (bedoeld zijn algemene voorschriften) bepalingen verwijzen naar de oude beschikkingen, deze bepalingen van kracht blijven totdat zij worden vervangen of ingetrokken. Hiermede is de noodzaak aangegeven te bezien waar deze bepalingen aanwezig zijn en tevens of zij moeten worden gewijzigd of ingetrokken.

Artikel 20

Dit besluit treedt in werking op 21 september 1989.

Deze beschikking, waarvan afschrift wordt gezonden aan de Algemene Rekenkamer, wordt met de daarbij behorende toelichting gepubliceerd in de Nederlandse Staatscourant.

DE MINISTER VAN DEFENSIE

DE STAATSSECRETARIS
VAN BINNENLANDSE ZAKEN

w.g.

w.g.

F. BOLKESTEIN

D. DE GRAAF-NAUTA

HOOFDSTUK II

ORGANISATIE EN LOKATIE IN DE LOOP DER JAREN

De organisatie van de mobiele colonnes

Bij de oprichting van het latere korps werd men geconfronteerd met de noodzaak "uit het niets" een aantal mobiele colonnes op te bouwen.

Natuurlijk was er over deze materie al nagedacht toen men had besloten om met vrijwilligers bemande Rijks Mobiele Colonnes op te richten. Nu moesten deze eenheden worden gevuld met militairen. Dit hield in dat zij ook op militaire wijze moesten worden georganiseerd volgens geldende militaire maatstaven en normen.

Vooreerst moest worden bepaald hoeveel colonnes er moesten komen en hoe de organisatie er uit ging zien.

Voor wat betreft de organisatievorm had men een voorbeeld in de Engelse MC. Deze was gebaseerd op ervaringen opgedaan tijdens WO-II. Daarbij ging men van de gedachte uit dat de inzet van mobiele colonnes uitsluitend nodig zou zijn bij zeer grote calamiteiten. Dit rechtvaardigde de gedachte om naar Engels voorbeeld gespecialiseerde colonnes te gaan formeren.

Er werd voor gekozen de navolgende soorten colonnes op te richten:

- a. mobiele colonnes brandweer;
- b. mobiele colonnes opruimings- en reddingsdienst;
- c. mobiele colonnes geneeskundig.

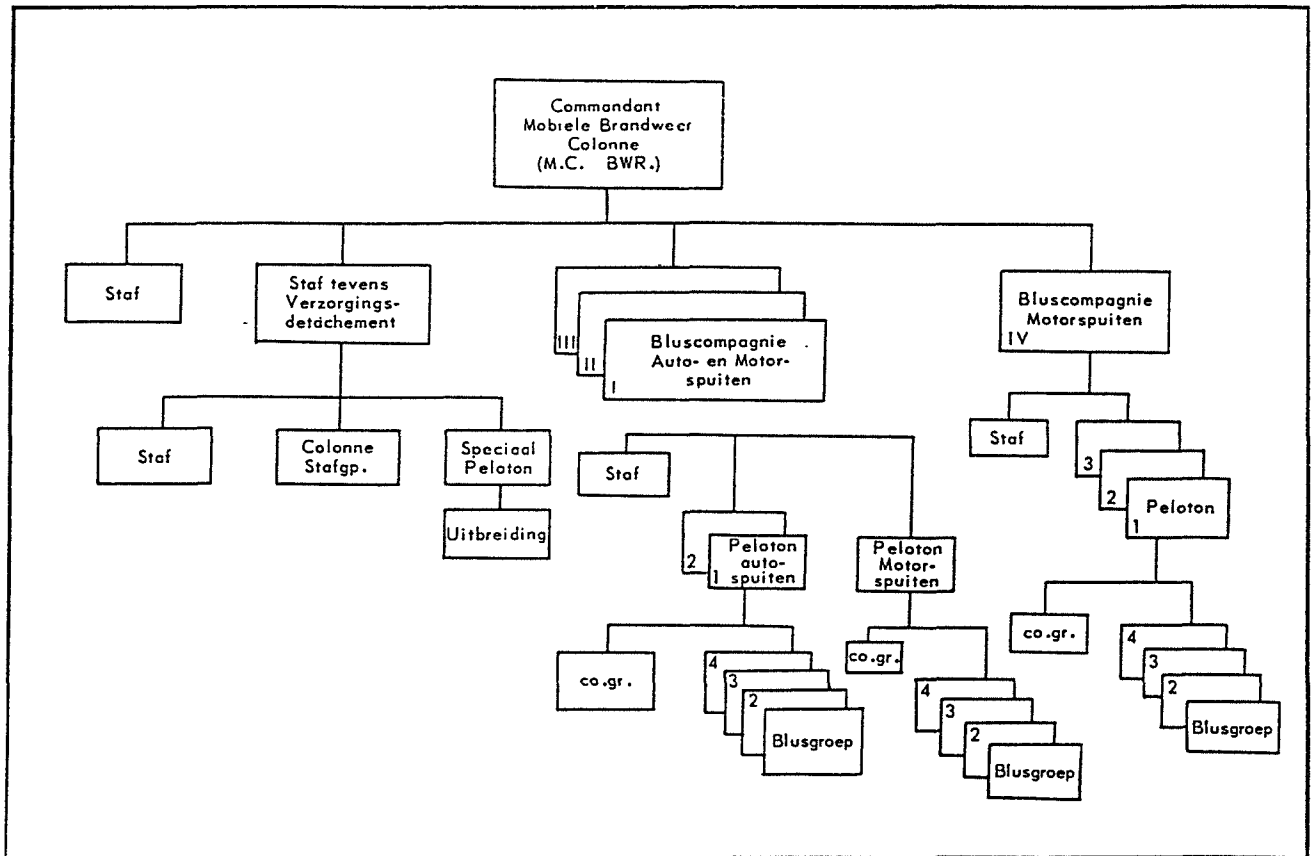
Ten aanzien van het aantal benodigde colonnes ging men uit van het materieel dat reeds eerder ten behoeve van de nooit van de grond gekomen Rijks Mobiele Colonnes was aangeschaft. Het ging hierbij voorhands om 22 eenheden te weten:

- 11 brandweercolonnes, genummerd 1 tm 11;
- 6 opruimings- en reddingscolonnes, genummerd 31 tm 36;
- 5 geneeskundige colonnes, genummerd 51 tm 55.

In die jaren was elke mobiele colonne voor wat betreft de gemiddelde mansterkte te vergelijken met een toenmalig infanteriebataljon.

Het aantal voertuigen van een mobiele colonne overtrof dat van een bataljon aanmerkelijk, aangezien de colonnes volledig mobiel waren en omdat de materieelorganisatie veel meer omvattend was.

De Mobiele colonnes brandweer

Afb.1 de organisatie van de Mobiele Colonne Brandweer 1955

Al spoedig nadat de eerste colonnes brandweer waren samengesteld kwam men op de gedachte dat het bij grote rampen niet altijd mogelijk zou zijn om via de weg de plaats van de ramp te bereiken.

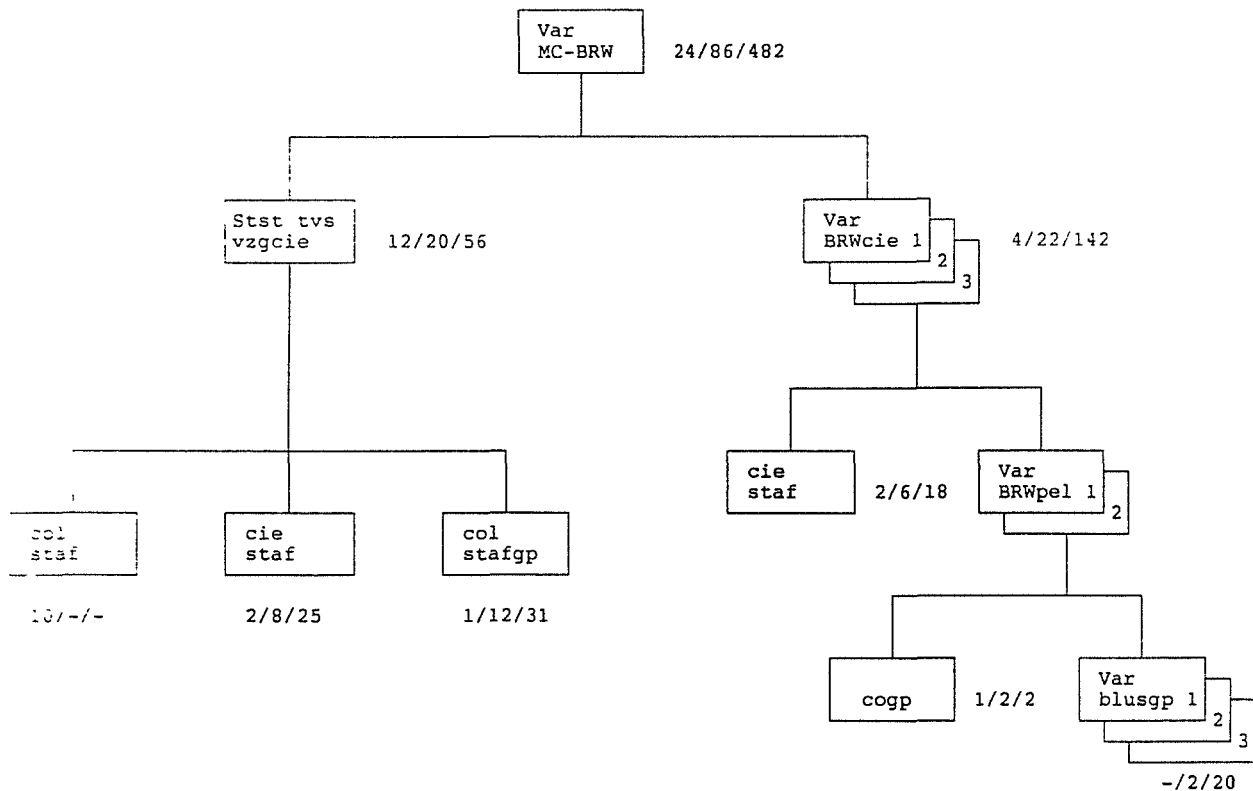
Ons waterrijke land bood andere mogelijkheden!

De gedachte werd geopperd om een zogenaamde varende colonne op te richten. Deze zou speciaal bestemd moeten zijn om op te treden in het Botlekgebied.

Dat deze plannen zeer concrete vormen hebben aangenomen moge blijken uit het feit dat op 15 maart 1960 de voorlopige organisatie van de "Varende MC-BRW" officieel door de Minister van Defensie werd vastgesteld.

Dit zou het paradepaardje worden van het KMC.

Een vloot van 30 motorboten van 50 tot 70 ton + een 3-tal kleinere motorboten in slagorde via de Nieuwe Waterweg de brand tegemoet!

Afb. 2: Organisatietabel van de varende MC-BWR

Deze varende MC was echter geen lang leven beschoren. Reeds per 27 januari 1961 werd van de vorming afgezien. De oorzaken van het niet realiseren moeten worden gezocht in:

- de problemen bij de eventuele vordering van de boten en de verkrijgbaarheid van voldoende geschoold personeel om met de vaartuigen om te gaan;
- de vele hulpmiddelen die benodigd waren om in voorkomend geval de boten te voorzien van pompen en ander materieel;
- het uitsluitend bestemd zijn om in het Rotterdamse havengebied op te treden. Een parate varende eenheid, deel uitmakend van de Rotterdamse brandweer werd ook door het Ministerie van Binnenlandse Zaken beter geacht.

De opheffingsbrief van 27 januari 1961:

Ik deel U mede dat van de vorming van "Varende Mobiele Colonne Brandweer" is afgezien, weshalve de U bij Mota/brief van 15 maart 1960, nr.210.482/12L/DG toegezonden tabel van de "Voorlopige oorlogsorganisatie" van deze Mobiele Colonne bij deze komt te vervallen en ware te doen vernietigen.

DE MINISTER VAN DEFENSIE
Voor de Minister
DE SECRETARIS - GENERAAL

De extra MC-BWR werd echter later toch in de organisatie opgenomen. Nu niet als varende maar als gewone (rijdende) MC.

De realisatie van deze 12e MC vond plaats in 1966.

Verdere ontwikkeling van de brandweer

Van 1955 tot 1966 had het KMC heel wat ervaring opgedaan met het opleiden en oefenen van brandweereenheden.

Telkens bleek echter dat de afzonderlijke samenstelling van brandweercompagnieën, uitgerust met auto en motorspuiten, en compagnieën die uitsluitend motorspuiten ter beschikking hadden op zijn zachtst uitgedrukt, "ongelukkig" was.

Nadat enkele wijzigingen in de organisatie waren aangebracht bestonden de Mc's Bwr uit:

- een Staf;
- een Stafstafverzorgingscompagnie;
- vier bluscompagnieën à 3 pelotons à 4 groepen

In totaal kon men beschikken over 48 blusgroepen per mobiele colonne.

Die Mc's die waren bestemd voor steden/gebieden waarvan op voorhand verondersteld kon worden dat water over grotere afstanden getransporteerd zou moeten worden kregen een extra ondersteuningscompagnie in de organisatie.

Dit betrof de Mc's: 1, 4, 5, 11 en 12.

In elk van deze ondersteuningscompagnieën was 36 km 6" slang opgenomen voor watertransport over grote afstanden.

Al ras kwam men echter tot de ontdekking dat een evenredige verdeling van de totale hoeveelheid 6" slangen over alle Mc's wellicht beter zou zijn. Immers elke Mc zou problemen ondervinden indien water over een grotere afstand getransporteerd zou moeten worden.

Nadat aanvankelijk in elke Mc een ondersteuningspeloton met 16 km 6" slang werd opgenomen, werd dit enkele jaren later al weer gewijzigd. Eind jaren 60 volgde de uitsplitsing van de ondersteuningspelotons over de bluscompagnieën, zodat elke compagnie kon beschikken over 4 km 6" slang

In het begin van de jaren 80 tekende zich heel duidelijk de noodzaak af om tot vervanging van het materieel over te gaan.

Pompen en brandweervoertuigen waren inmiddels ongeveer 25 jaren oud.

Een werkgroep die zich met een onderzoek naar de vervanging bezig hield, diende een eindrapport met aanbevelingen voor nieuw materieel in. Vernieuwing van het materieel zou echter een geweldige aanslag betekenen op dat deel van het budget van Binnenlandse Zaken, dat bestemd was voor de rampenbe-

strijding. Ook als de financiering over meerdere jaren zou worden gespreid, was de uitrusting vrijwel onbetaalbaar. De aanbevelingen van de werkgroep zijn nimmer in uitvoering genomen, althans niet voor het KMC.

Bij de reorganisatie van de rampenbestrijding werd besloten om de BB op te heffen. De taken van de BB werden verdeeld. Nieuwe deelnemers in de landelijke organisatie van de Rampenbestrijding werden, naast het KMC, de brandweer, de basisgezondheidsdiensten met inbegrip van het ambulancevervoer, het Rode Kruis en de politie.

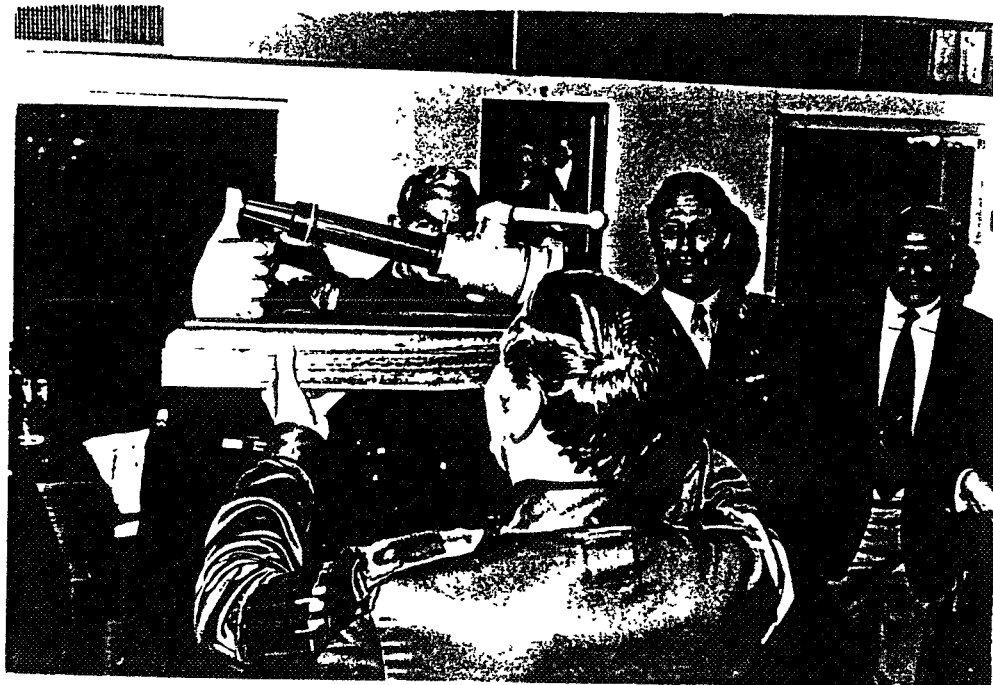
De rampenbestrijdingstaken werden opnieuw verdeeld.

In de verdeling kreeg het KMC geen brandweertaak toegewezen. Dit betekende het einde van de brandweercolonnes.

Tot 1 januari 1987 hield het KMC nog een afnemend aantal mobilisabele mobiele colonnes brandweer in de organisatie.

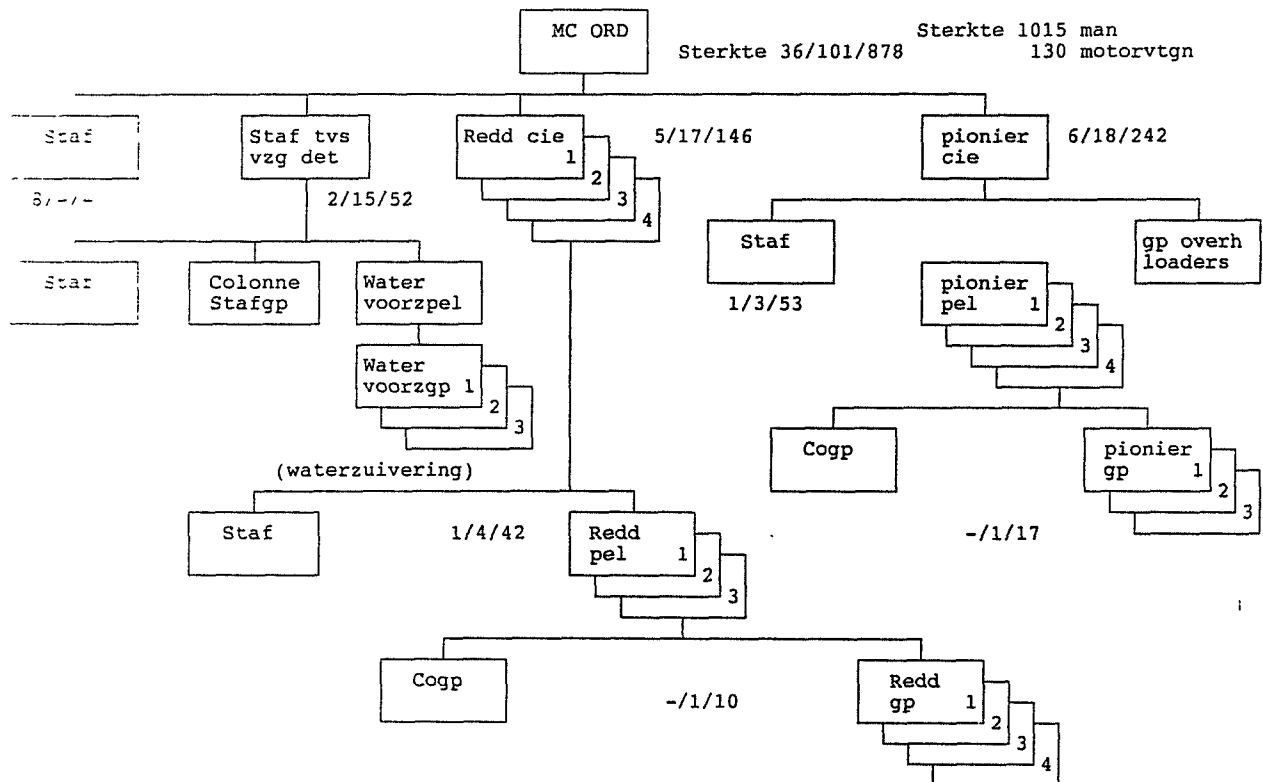
Opleidingen en oefeningen vonden echter niet meer plaats.

De laatste oefening van een brandweercolonne werd gehouden op 15 september 1983 in Utrecht. De toenmalige C-Opleidingscentrum, Lkol N.Gerharz bood na afloop van de oefening heel symbolisch de laatst gebruikte straalpijp aan, aan de Commandant van het Korps Mobiele Colonnes, de Brigade-generaal J.M.Scheltinga.

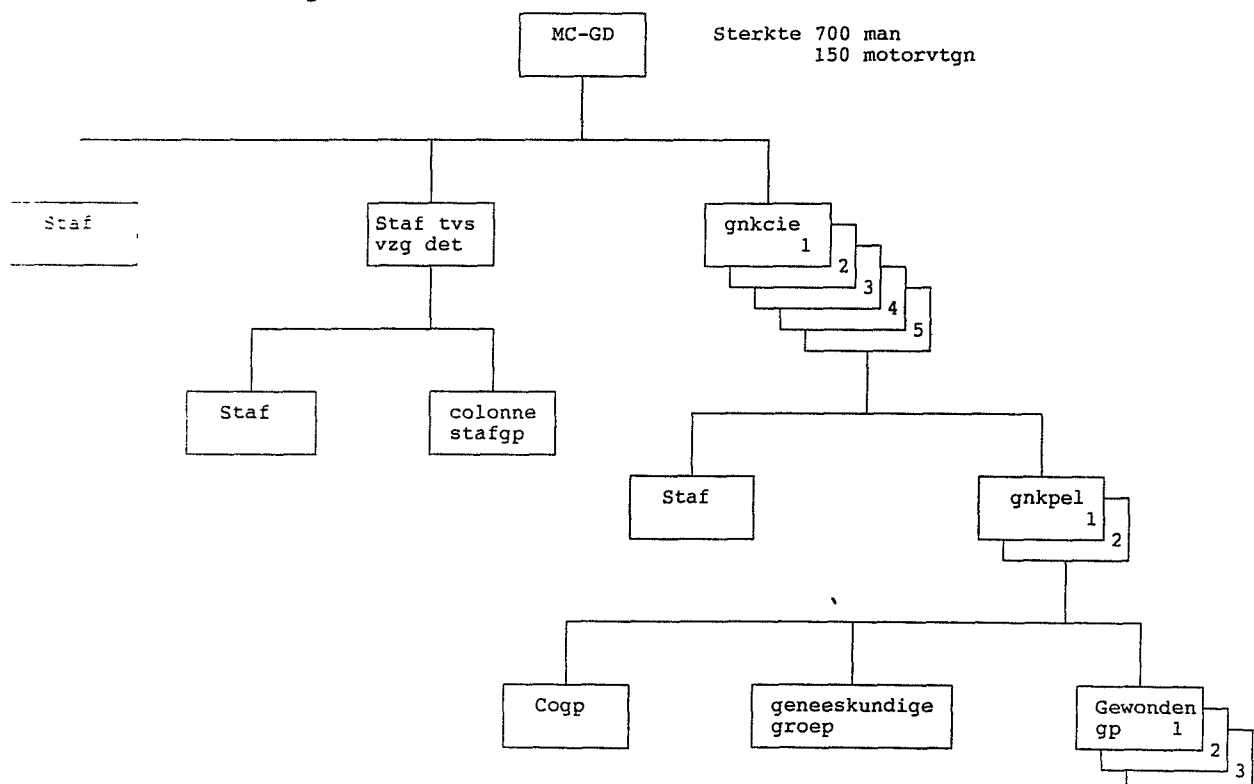

Afb 6. Aanbieding van "de laatst gebruikte straalpijp".

Verdere ontwikkeling organisatie Mc's-ORD en Mc's GD

Afb 7. de organisatie van de mobiele colonne Opruim- en reddingsdienst.

Afb 8. de organisatie van de mobiele colonne Geneeskundige dienst.

De hiervoor genoemde basisorganisatie van de Mc's heeft in de loop der jaren belangrijke wijzigingen gekend. De meest in het oog springende reorganisatie betrof de samenvoeging tot mobiele colonnes redding/geneeskundig in 1971.

In 1967 had echter reeds een naamswijziging voorgedaan voor de Mc-ORD. Deze was inmiddels omgevormd tot Mc-Redding. Bij die wijziging was tevens de pioniercompagnie opgeheven. De capaciteit van deze compagnie werd over de reddingscompagnieën als mechanische uitrustingspeloton en pioniergroepen in een ondersteuningpeloton verdeeld.

De filosofie achter de samenvoeging tot zogenaamde gemengde colonnes was het verkrijgen van een betere coördinatie in het rampterrein tussen de elementen redding en geneeskundige verzorging.

Bij deze wijziging werden tevens de waterzuiveringspelotons niet langer in de Mc opgenomen. Deze kwamen als losse pelotons in het Aanvullingsdepot.

De consequenties van de wijziging waren:

- 6 Mc's Rdg en 5 Mc's Gd werden getransformeerd tot 12 Mc's Redding/Geneeskundig
- in elke gemengde Mc werden opgenomen:
 - . 1 stafstafverzorgingscompagnie,
 - . 2 reddingscompagnieën,
 - . 2 geneeskundige compagnieën.
- de nummering van de Mc's werd: 61 tm 72;
- per reddingscompagnie werd een ondersteuningpeloton ingevoerd waarin naast 3 pioniergroepen tevens een bouwmachinagroep met overheadloader, motorhamer en motorboor en een compressorgroep werd opgenomen.

In de loop van de jaren 80 vatte de mening post om de integratie van de rdg en de gnk nog verder door te voeren.

Besloten werd om de reddings- en geneeskundige compagnieën samen te voegen tot compagnieën rdg/gnk.

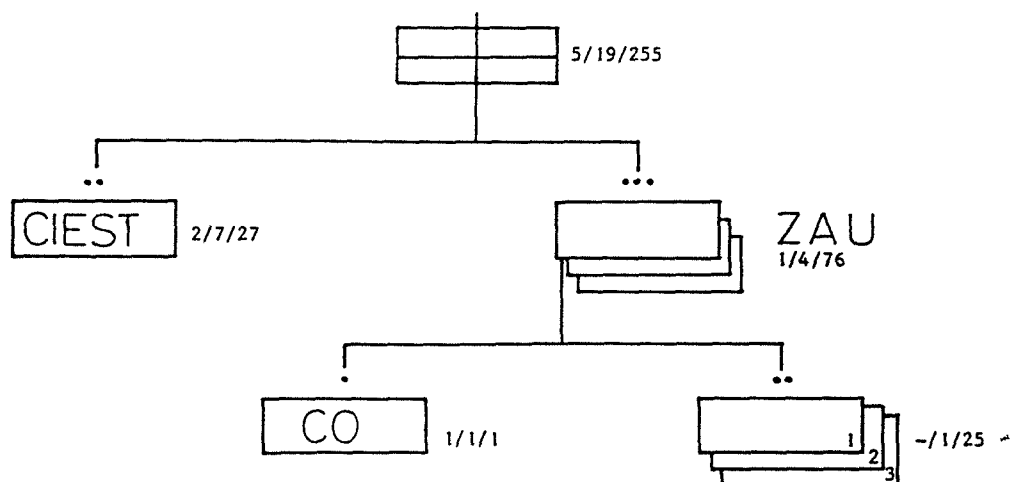
Toen ook de gewondentransporttaak aan het KMC werd toegewezen ging de integratie nog verder.

Dit hield in:

- a. in de stafcompagnie werd een gewondentransportpeloton opgenomen;
- b. in de gemengde compagnie werden 2 pelotons redding en 2 pelotons geneeskundig opgenomen;
- c. in de staf van de gemengde compagnie werd een bouwmachinagroep opgenomen.

Na de opheffing van de BB en de verdeling van de taken binnen de rampenbestrijding was het noodzakelijk om wederom tot reorganisatie over te gaan.

Het aantal Mc's rdg/gnk werd uitgebreid tot 19. Bovendien werden er in verband met de toegewezen gewondentransporttaak 12 ziekenautocompagnieën opgericht.

Afb 11: de organisatie van de ziekenautocompagnie.

Deze reorganisatie is nooit volledig doorgevoerd. Nadat in 1989 was besloten om het aantal te formeren Mc's terug te brengen tot 18, volgde in 1990 het besluit om het aantal terug te brengen tot 15. Tevens werd besloten om de zelfstandige ziekenautocompagnie als gewondentransportcompagnie onder te brengen in de Mc Rdg/Gnk.

De voornaamste reden van deze reorganisatie moet gezocht worden in budgettaire problemen. Jaren achtereen bleek het KMC niet uit te komen met het jaarlijks toegewezen budget. Door deze wijzigingen bleek het mogelijk om binnen de financiële grenzen op te leiden en te oefenen.

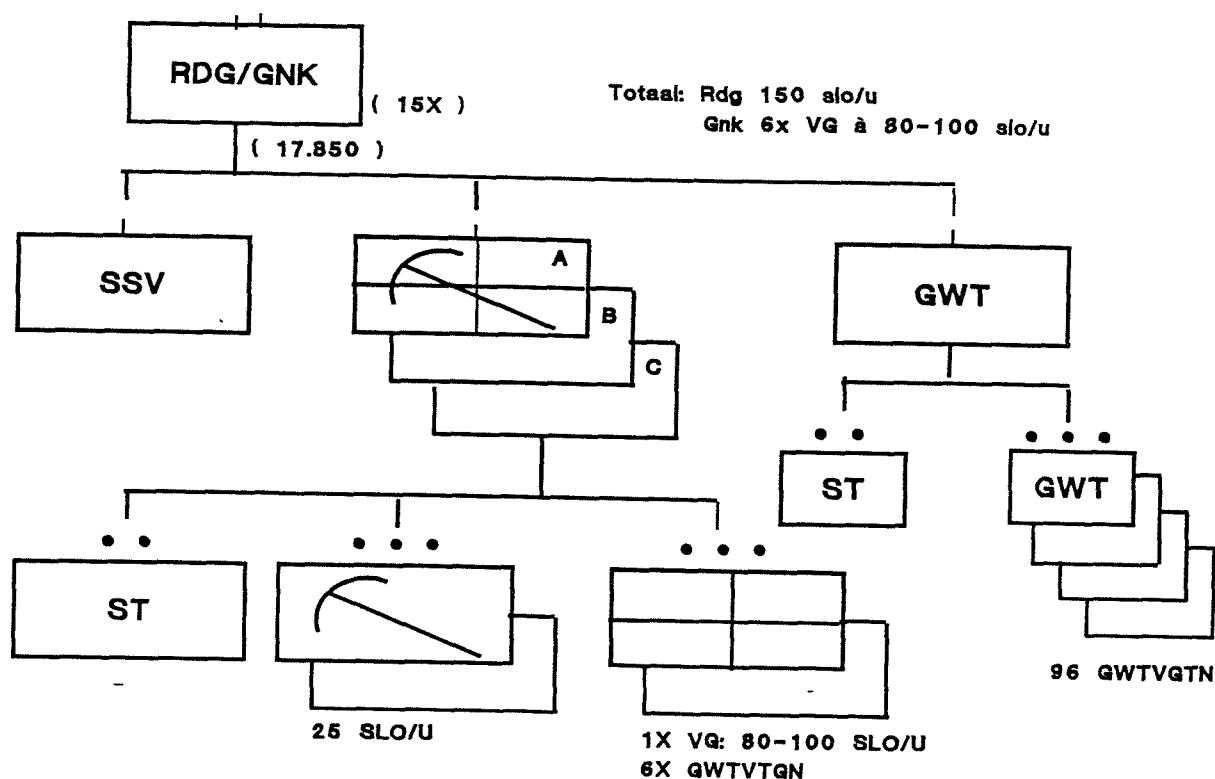
In 1991 werden plannen ontwikkeld om te komen tot een verdere inkrimping van de capaciteit van het KMC.

Deze plannen werden achterhaald bij de presentatie van de Defensie- en Binnenlandse Zakenbegroting voor het jaar 1992. Daarin stond zonder verdere omwegen en zonder dat daarover vooraf overleg was geweest vermeld dat het Korps Mobiele Colonnies met ingang van 1 januari 1993 zou worden opgeheven.

5.3.2. Korps Mobiele Colonnies

Zoals in de Defensienota is aangekondigd heeft nader interdepartementaal beraad plaatsgevonden over het Korps Mobiele Colonnies, dat onderdeel uitmaakt van de rampenbestrijdingsorganisatie. Gebleken is dat in het licht van de huidige internationale veiligheidssituatie de continuïteit van optreden bij calamiteiten in vredes-, crisis- en oorlogstijd gewaarborgd kan worden door inzet van bestaande onderdelen van de defensie-organisatie. Met het oog op het belang van een adequate rampenbestrijding zullen nadere afspraken worden gemaakt over onder meer de aard en omvang van de beschikbare capaciteit die dient te passen in de bestuurlijke en operationele structuur van de rampenbestrijding en de algemene militaire bijstand. Daarom zal het Korps Mobiele Colonnies worden opgeheven. Over de resultaten hiervan zal de Tweede Kamer worden geïnformeerd.

Afb 12. aankondiging opheffing KMC in de begroting van Binnenlandse Zaken voor het jaar 1992.

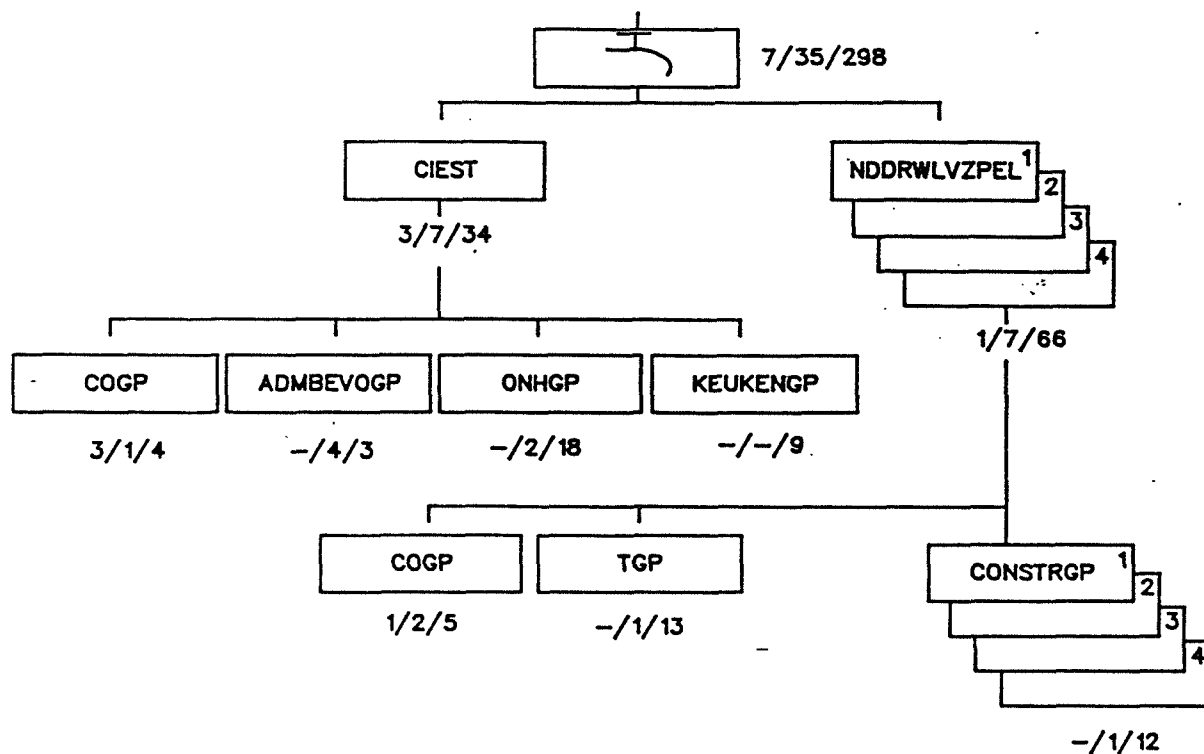

Afb 8: de organisatie anno 1991 van de gemengde colonne.

De nooddrinkwaterleidingvoorzieningscompagnie

In 1974 werd de taak van het Korps Mobiele Colonne uitgebreed.

Vanaf dat moment moest het Korps ook kunnen voorzien in de nooddrinkwaterleidingvoorziening. (Beschikking: zie bijl 4) Er werd 1 compagnie opgericht. Deze werd voorzien van materieel dat werd geleverd door het ministerie van Volksgezondheid en Milieu. De compagnie beschikte, in de vorm van snel koppelbare buizen, over 30 km 6" transportleiding en over 15 km distributieleiding. Voorts waren er voorraadtanks van respectievelijk 45 en 5 m³ beschikbaar van 45 en 5 m³ voor het inrichten van een nooddrinkwatervoorraadpark en de benodigde pompen om het water te kunnen transporteren. Na de opsplitsing van het Ministerie van VOMIL kregen we voor wat betreft het materieel te maken met het Ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur (WVC) en met betrekking tot de waterkwaliteit met het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening en Milieu (VROM). Met het materieel is meerdere keren bijstand verleend, zoals bij Nationale Waterkampen van Scouting Nederland, bij de Wereldkampioenschappen Vierspannen op paleis het Loo en natuurlijk tijdens de Open Dagen van de KL en de KLu. Bij de opheffing van het KMC zal ook het doek voor de Nooddrinkwaterleidingvoorzieningscompagnie vallen.

Afb 9. De organisatie van de Nooddrinkwaterleidingvoorzieningscompagnie.

De organisatie van de Staf van het KMC

In eerste instantie bestond de Staf van het KMC uit een Algemeen Inspecteur en een gering aantal toegevoegden. Dit stafje was ondergebracht in Vught. Daarnaast bestond er voor het KMC nog een Ministeriële afdeling en natuurlijk het Depot Korps Mobiele Colonnies. Al spoedig werd de wens kenbaar om over een echte staf te beschikken.

Dat men ten aanzien van het optreden in oorlogstijd en de hieruit voortvloeiende bevelvoering over de toen nog in opbouw zijnde colonnies grootse plannen had moge blijken uit de in 1958 goedgekeurde oorlogsorganisatie van de Staf. Deze bestond uit 29 officieren, 35 onderofficieren en 127 korporeals en soldaten.

De vredesstaf bestond aanvankelijk uit:

- commandogroep (2/-/-/1)
- bureau chef staf (1/1/-)
- sectie G1 (2/1/-)
- sectie G2/3 (4/1/-)
- sectie G4 (2/3/-)
- sectie mobilisatie bureau's (3/4/-/2)

De Staf van het KMC en het Depot waren weleer strikt gescheiden.

De Staf was respectievelijk gehuisvest:

van 1955 tot 1960 in Vught (Lunettenkamp),

van 1960 tot 1970 in Utrecht (van Sijpesteijn- en Hojelkazerne)

vanaf 1970 in de legerplaats Crailo.

Het Depot begon in 1955 in Arnhem op de Golflinks.

Hoewel aanvankelijk besloten werd het Depot onder te brengen in Schaarsbergen is dit nooit geschied.

Op 21 januari 1956 werd besloten het Depot Mobiele Colonne met ingang van 1 maart 1956 onder te brengen in de legerplaats Laren (nu Crailo).

In afwachting hiervan werd de Staf van het Depot per 15 december 1955 ondergebracht in de Weeshuiskazerne te Naarden.

Het Depot voelde zich het eigenlijke KMC.

Toen dan ook in het laatst der 60er jaren besloten werd de Staf van het KMC over te brengen naar het Depot, werd dit niet met gejuich begroet.

De sectie 2/3 moest de spits afbijten en werd reeds in de loop van 1967 verplaatst naar het Depot.

In verband met noodzakelijke nieuwbouw in de legerplaats was de volledige overbrenging van de Staf pas in 1971 gerealiseerd.

Ondanks het feit dat er tot 1977 gewerkt werd in een soort POL-structuur werd er bij de Staf en het inmiddels Opleidingscentrum gedoopte Depot, veel dubbel werk gedaan.

Zo had de Staf zijn secties 1, 2/3 en 4, terwijl deze ook in het Opleidingscentrum aanwezig waren.

Aan deze situatie kwam pas echt een einde toen in 1984 besloten werd de staven samen te voegen tot één Staf.

De Staf van het Commando Korps Mobiele Colonne.

Sedert 1970 kenden we bij het KMC in de legerplaats Crailo een Stafstafverzorgingscompagnie, een Schoolcompagnie, een Instructiecompagnie Brandweer (1ste Instructie) en een Instructiecompagnie Redding/geneeskundig (2e Instructie).

De Schoolcompagnie werd in het begin van de jaren 70 ondergebracht in de Stafstafverzorgingscompagnie.

In 1984 kwam in deze organisatie een wijziging toen de brandweertaak van het KMC verviel.

Bij de reorganisatie die hiervan het gevolg was vond de al eerder genoemde samenvoeging van de Staven plaats en bestond het KMC in de legerplaats uit een Staf en Administratieve Compagnie en een Verzorgingscompagnie.

Alle instructiegroepen werden opgenomen in de Staf en Administratieve Compagnie. Dit betroffen:

- de Reserve Officiers en Kader Opleidingen (ROEK);
- de Instructiegroep Redding tvs nooddrinkwaterleidingvoorziening;
- de Instructiegroep Geneeskundig;
- de Instructiegroep Rijopleidingen.

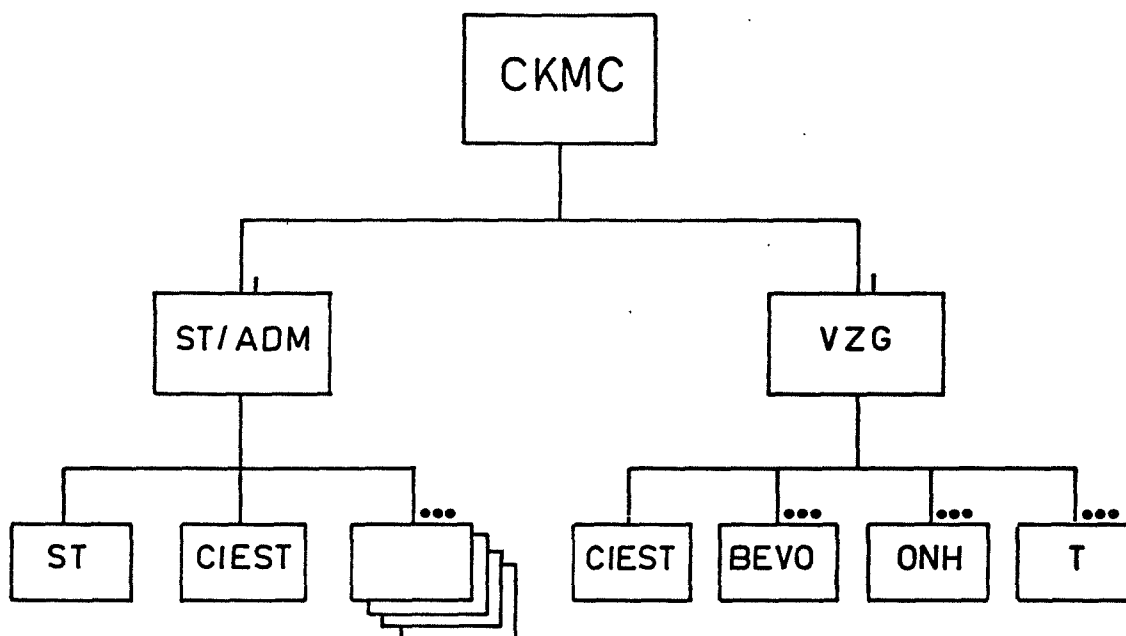
In 1991 werd besloten een verdere reorganisatie door te voeren.

Een OTAS-wijziging werd ingediend.

De voornaamste wijziging betrof het realiseren van:

- één Opleidingscompagnie en
- een Stafstafverzorgingscompagnie.

De uitvoering van dit voornemen werd achterhaald door de voorgenomen opheffing van het KMC.

Afb 10: organisatie CKMC anno 1991.

HOOFDSTUK III

De Opleiding van het personeel

De opleidingen zijn in de loop der jaren veelvuldig onderwerp van verandering geweest. Wijzigingen werden veroorzaakt door veranderende inzichten op het gebied van de uiteindelijke taakstelling, betere instructiemiddelen en instructiemethoden, beschikbare budgetten en natuurlijk ook de persoonlijke mening van opeenvolgende commandanten.

Het Korps Mobiele Colonnies en met name het depot stond in april 1956 voor de gigantische opdracht in zo kort mogelijke tijd personeel voor 22 mobiele colonnies op te leiden. Een aantal zaken waren hierbij van belang.

- a. de maximale hoeveelheid "herhalingsdagen" mocht het aantal van 85 dagen niet overschrijden;
- b. soldaten waren maximaal tot de leeftijd van 35 jaar beschikbaar voor het vervullen van een mobilisabele functie, korporaals en onderofficieren tot 40 jaar en officieren tot 45 jaar, met een mogelijke uitloop tot 55 jaar;
- c. de levensduur van een Mc (4 jaar of 6 jaar)
- d. waar kwam het benodigde personeel vandaan?

Men koos in eerste aanleg voor een levensduur van 6 jaar voor een colonne. Mede door de uitbreiding van het aantal van 22 naar 24 kwam het er op neer dat jaarlijks 4 mobiele colonnies moesten worden opgeleid en geoefend.

Het personeel werd verkregen uit het mobilisabele personeel van de Krijgsmacht. De soldaten en onderofficieren waren hoofdzakelijk afkomstig van de Landmacht. Zij hadden de eerste diensttijd vervuld, doch hadden geen mobilisatiebestemming.

De jongere officieren bestemd voor de functie van pelotonscommandant waren vooral afkomstig van de KLu, terwijl de oudere officieren weer van de KL afkomstig waren.

Veelal kwamen de officieren op basis van vrijwilligheid naar het KMC. Dat dit niet bij elke officier zo was blijkt uit onderstaand kranteknipstel uit maart 1958.

Res.-officier voor Ambtenarengerecht:

*„Eer aangetast door
plaatsing bij de
Mobiele Colonne”*

Afb 1: Wel of geen eer?

Het betrof hier een reserve-luitenant van de Artillerie die geplaatst werd bij het KMC.

Dit gebeurde zonder instemming van betrokkene zelf.

Deze kwestie, bekend geworden onder de naam: "de zaak Al", werd hoog opgespeeld.

De uiteindelijke uitspraak van de Centrale Raad van Beroep, in 1961, stelde de Luitenant Al in het gelijk.

Hij had niet zonder zijn instemming geplaatst mogen worden bij het KMC.

Als gevolg hiervan heeft de toenmalige Algemeen Inspecteur, tevens Commandant van het Korps Mobiele Colonne, aan iedere bij het korps ingedeelde reserve-officier moeten vragen of deze al dan niet bereid was bij het korps te blijven dienen.

75% reageerde niet of positief op deze vraag.

25% reageerde negatief. Dit betrof toen ongeveer 250 reserve-officieren.

Vanaf dat moment was er dus pas echt sprake van vrijwilligheid!

De organisatie van de opleiding

Voordat de opleidingen in het depot konden worden gestart moesten eerst de daarvoor benodigde instructeurs worden opgeleid.

De toekomstige officieren en onderofficieren instructeur ontvingen de opleiding aan de Stafschool BB die toen gevestigd was in Barneveld.

De lengte van deze opleiding betrof een half jaar.

Daarnaast volgden de toekomstige brandweerinstructeurs een stage van één maand bij een groot brandweerkorps, terwijl de geneeskundige instructeurs een opleiding volgden aan de toenmalige Geneeskundige School te Amersfoort.

De eerste opleiding van personeel bestemd voor de mobiele colonne startte in april 1956. De brandweer mocht het spits afbijten.

In juli en augustus volgden de eerste opleidingen voor personeel van de Opruim- en reddingsdienst en de Geneeskundige dienst.

De initiële opleiding duurde 30 dagen. Het jaar daarop moest men voor een tweede keer opkomen om te oefenen in compagnies-

verband. Ook de herhaling duurde 30 dagen.

Binnen een periode van 4 jaar werden bovendien nog 2 herhalingsoefeningen gepland om te oefenen in colonneverband.

Deze oefeningen duurden elk 12 dagen.

Een eenvoudige optelsom leert ons dat men in die tijd in ieder geval binnen het maximum bleef van de 85 dagen die wettelijk waren toegestaan voor herscholing/herhaling.

Ten behoeve van de opleidingen werd het jaar verdeeld in 3 perioden van 4 maanden.

Binnen een periode van 4 maanden werden vervolgens 3 opleidingsperioden van 30 dagen aangewezen.

In zo'n periode van 30 dagen werd een complete opkomstploeg afgewerkt.

Nadat de opleidingen in Crailo gestart waren, werden er per periode van 4 maanden de benodigde aantallen opgeleid om 2 volledige mobiele colonnes brandweer, 1 mc opruim en reddingsdienst en 1 mc geneeskundige dienst te kunnen vullen.

Dit had tot resultaat dat eind 1957 reeds 12 Mc's als opgeleid mochten worden beschouwd.

Dit was een behoorlijke prestatie. Zeker als men ervan uit gaat dat het instructeursbestand ook zelf grotendeels opgeleid moest worden en geen of weinig ervaring had als instructeur.

Overigens waren er in het Depot in de jaren 50 zes instructiecompagnieën!

Zoals hierboven reeds vermeld, was de eerste periode van 30 dagen bestemd voor de initiële opleiding en voor die, benodigd om op pelotonsniveau op te kunnen treden. Dit gold alleen voor diegenen die een specifieke KMC-taak moesten gaan vervullen.

Koks, monteurs, messbedienden, administrateurs e.d. werden extern opgeleid.

De pelotonscommandanten in opleiding volgden lessen bij de School KMC, de latere ROEK. In de opleiding was bovendien een detachering van een week naar de Stafschool BB opgenomen.

Praktijkervaring werd in de laatste week opgedaan met het peloton dat op dat moment in opleiding was.

Het spreekt vanzelf dat ook het personeel, ingedeeld bij de staven van de Mc's, omgeschoold moest worden. Men kon in de beginperiode nog niet putten uit een bestand dat reeds eerder een KMC-functie had vervuld. Iedereen was nieuw.

Voor het stafpersoneel waren ook opleidingsperioden van 30 dagen vastgesteld.

In de eerste periode van 30 dagen werd het personeel thuisgebracht in de KMC-taktiek, de logistiek, stafdienst en bevelstechnieken.

In de 2e periode van wederom 30 dagen lag het accent op het houden van stafoefeningen, al dan niet in samenwerking met personeel van de BB.

In de loop der jaren kwamen ook de eerste carrièrecursussen van de grond.

Deze waren bestemd voor het personeel van het eerste uur dat een KMC-functie op een zodanige wijze had vervuld dat het in aanmerking kon worden genomen voor een vervolgfunctie.

We denken hierbij aan de K-cursus en de latere L-cursus.

Herhalingsoefeningen

Nadat de eerste 2-jarige opleidingsperioden waren volbracht kon worden begonnen aan de eerste, echte herhalingsoefening. Het doel was om in staat te zijn in colonneverband te kunnen optreden.

Oud-KMC'ers spreken nog nostalgisch over het grote nut en het plezier bij deze oefeningen. Ondergebracht bij goedwillende boeren, bij burgers, in scholen e.d. of in tenten te velde trok men door het land.

Praktisch alles kon. De verkeersdichtheid was nog gering.

Milieuactivisten, die in elk militair optreden een aantasting van het milieu zien, bestonden nog niet. Aan oefengelegenheden was er geen gebrek.

Reeds in 1958 werden er grote oefeningen gehouden in Den Haag, Rotterdam, Groningen en Alkmaar. Een hoogtepunt was een, in september 1958 gehouden, complete colonne-oefening in Nijmegen. De gedachte over gemengde colonnes bestond toen reeds. Want bij deze oefening was er een mobiele colonne samengesteld uit brandweer-, opruim/reddings en geneeskundige eenheden.

Bij deze oefening werden overigens voor het eerst de grote zes-duims slangen door de brandweer gebruikt.

In 1960 werd de eerste echte herhalingsoefening gehouden door een complete brandweercolonne. De eindoefening vond plaats in Den Haag.

De oefening werd, onder de naam "Regenwolk", midden in Den Haag in de avonduren gehouden. De landelijke pers werd ruimschoots gehaald.

Bij deze oefening ging men uit van de veronderstelling dat Den Haag was getroffen door een kernwapenaanval. Het centrum was verwoest en in de wijken daaromheen waren branden uitgebroken. Deze oefenveronderstelling paste overigens geheel in de toen van kracht zijnde gedachtengang over de rampdreiging.

Een korte impressie uit kranteknipsels:

"De BB kon het met haar potentieel niet meer aan. De hulp werd ingeroepen van de militaire colonne die in Poeldijk was gelegerd.

Een klein uur na de alarmering arriveerden de commando- en stafwagens van de colonne met o.a. de generaal-majoor W.F. de Boer, landelijk bevelhebber van de MC, generaal-majoor F.O.B. Mus, territoriaal bevelhebber en de directe commandant luitenant-kolonel de Swart. Het was even voor half negen toen een eindeloze stoet van honderd legerwagens het plein op de kruising Melis Stokelaan-Dedemsvaartweg opreed.

Het blussingswerk kon beginnen. Slangen werden uitgerold en om vijf voor negen precies kon de eerste straal worden gegeven. Met 48 stralen ging men het vuur te lijf, langzaam oprukkend richting stad. Constant draaiden de generatoren en steeds verder werden de slangen uitgerold. Er moesten tussenbasins worden opgesteld om het de militairen mogelijk te maken verder te trekken en ten slotte slaagde men er inderdaad in de Loevesteinlaan te bereiken."

Dat er voldoende water was blijkt uit de opmerking:

"Ondanks het feit dat enkele uren lang met 48 stralen zo'n

slordige 60.000 liter water per minuut de lucht inging, bleef er nog voldoende over in de voedingsbron, de vaart aan de Dedemsvaartweg. Het peil zakte slechts twee centimeter en het Escampgemaal behoeft dus niet te worden opengesteld." Hoe groot de problemen waren om al de slangen weer op te ruimen na de oefening werd overigens niet vermeld!

In de loop van de jaren 60 werd de totale duur van de herhalingsoefeningen teruggebracht tot 3 weken en in een latere fase tot 2 weken.

In 1972 tenslotte werd het besluit genomen om geheel af te zien van colonne-vormingsherhalingsoefeningen. Dit besluit werd vooral genomen vanwege het gebrek aan goede oefenlokalen.

Gelijktijdig werd besloten het aflossingssysteem te wijzigen. Werden de Mc's daarvoor om de 6 jaren afgelost, nu ging men over naar het 4-jarige systeem.

Het opleidingssysteem werd zodanig gewijzigd dat na een eerste opkomst van 4 weken na ongeveer 2 jaar een compagniesvormingsherhalingsoefening werd gehouden. De staf van de colonne werd nog slechts onderworpen aan stafoefeningen.

Ook bij het KMC bleef het gezegde: "Nieuwe heren, nieuwe wetten" niet onbekend. Ondanks de schaarste aan oefenobjecten besloot de toenmalige Commandant KMC in 1976 dat er wederom moest worden gestart met colonne-vormingsherhalingsoefeningen. Hij was van mening dat het altijd nog beter was een colonne-staf daadwerkelijk te laten oefenen met bv 2 of 3 compagnieën dan te vertrouwen op uitsluitend stafoefeningen en een enkele compagniesoefening.

Eind 1977 werd de eerste colonne(-)herhalingsoefening gehouden door 3 Mc. Ervaring werd weer opgedaan, niet in de laatste plaats door het personeel van de "vaste staf". Vanaf 1978 werd het houden van deze oefeningen weer de normaalste zaak en werden er na verloop van tijd 4 colonne(-)herhalingsoefeningen per jaar gehouden. Overigens was men, wat de levensduur van een mc betreft, in 1975 weer overgegaan van het 4-jarig systeem naar het 6-jarige.

Om de compagniescommandanten van die eenheden die niet werden opgeroepen voor een colonne(-)herhalingsoefening te trainen, werden zij, in de laatste opleidingsweek van een herscholingsperiode, opgeroepen en belast met het commando over de uit de opleidingspelotons geformeerde compagnie.

Aan het eind van de jaren 80 is het systeem van colonne(-)herhalingsoefening weer verlaten en is, vooral uit budgettaire overwegingen, overgegaan op compagniesherhalingsoefeningen.

De ontwikkeling van de opleidingssystematiek in de loop der jaren.

Toen het houden van colonnevormingsherhalingsoefeningen werd beëindigd en het 4-jarig aflossingssysteem werd ingevoerd veranderde er uiteraard ook het een en ander in de opleidingsprogramma's.

Een cyclus van 9 opleidingsperioden per jaar werd er ingevoerd.

In iedere opleidingsperiode vond voor alle rangen en standen een herscholing plaats van 4 weken. De korporaals en soldaten volgden de herscholing bij één der twee instructiecompagnieën. De officieren en onderofficieren verbleven ongeveer 2 weken bij de School KMC en 2 weken bij de instructiecompagnie om aldaar een training on the job te ondergaan.

Tussen deze opleidingen door was het personeel van het KMC nog eens belast met het houden van 6 colonnestafoefeningen per jaar, alsmede het verzorgen van K-, L- en andere cursussen.

De verplichting om jaarlijks het personeel voor 6 colonnes op te leiden, bleek iets teveel van het goede. Bovendien bleek het mogelijk om wat jonger personeel dan tot dan toe ter beschikking te krijgen.

Om die redenen werd in 1975 besloten weer terug te gaan naar het 6-jarig aflossingssysteem.

Dit bracht onmiddellijk weer enige rust in de opleidingssfeer. Voor 1975 betekende dit besluit dat er gedurende een half jaar geen opleidingen behoeften te worden verzorgd. De beschikbare tijd werd aangewend om een gedegen opleiding voor het beroeps-personeel te verzorgen.

De financiële middelen die vrij kwamen werden aangewend voor verbeteringen in de legerplaats en voor de aanschaf van nieuwe gasmaskers.

In 1976 werd besloten de opleidingstijd voor korporaals en soldaten van 4 weken terug te brengen tot 3 weken. Hierdoor kwam er tijd beschikbaar voor het verzorgen van de broodnodige opleidingen voor staffunctionarissen en in een latere fase voor plaatsvervangend compagniescommandanten.

In 1982 werd besloten de opleidingstijd nog verder terug te brengen. Korporaals en soldaten werden nog slechts voor 2 weken opgeroepen. Het overgrote deel van de officieren en onderofficieren volgde een opleiding van 3 weken.

Na 1985 is een nog grotere differentiatie aangebracht in de opleidingsduur van het mobilisabele personeel. Meer en meer werd er gekeken naar de functie van de man en de opleidingsbehoefte voor de functies. Ook voor het KMC groeiden de bomen niet meer tot aan de hemel en moest er op de "ffjes" worden gelet.

Sedert 1990 bestaat het gros van de opleidingen uit een periode van 2 weken, terwijl de soldaten reddingsdienst, de chauffeurs en personeel voor enkele andere eenvoudige functies nog slechts gedurende 1 week worden omgeschoold.

Soldaten pioniers en bv de soldaten belast met het gewondentransport in een Verzamelplaats gewonden worden beschouwd als "handjes" en worden zelfs helemaal niet meer omgeschoold.

De noodzakelijke vaardigheden moeten worden bijgebracht tijdens een compagniesvormingsherhalingsoefening.

Daarentegen is in 1991 besloten de opleidingsduur van het geneeskundig personeel te brengen op 2,5 week.

Terwijl de opheffing van het KMC in 1991 reeds werd aangekondigd werd ook in 1992 nog onverdroten doorgegaan met opleidingen en oefeningen. Deze laatste werden overigens teruggebracht tot zogenaamde ketenoefeningen. Dit wil zeggen: een gelijktijdige vormingherhalingsoefening voor één reddingspeloton, één geneeskundig peloton en een (deel van een) gewondentransportpeloton.

Na in 1991 een proefneming te hebben gedaan met de opleiding van parate dienstplichtigen om hen geschikt te maken in ketenverband op te kunnen treden, werden in 1992 de eerste officiële opleidingen van legerkorpspersoneel voor een rampenbestrijdingstaak ter hand genomen.

Stafoefeningen

In het vorenstaande is reeds gewag gemaakt van Stafoefeningen die gezamenlijk met personeel van de BB werden gehouden.

In 1969 werd in overleg tussen de Staf van het Korps Mobiele Colonnies en de Hoofdafdeling van de Organisatie Bescherming Bevolking een oefenplanningsstaf in het leven geroepen. Deze bestond uit leden van Staf KMC en enkele kringfunctionarissen van de BB.

Het doel van de op te zetten oefeningen was het personeel van de staven van mobiele colonnes en van kringen van de BB vertrouwd te maken met de KMC- en BB-inzetprocedures.

In februari 1970 vond de eerste oefening in de legerplaats Crailo plaats.

In een gefingeerde BB-kring "Laagland" werd een stad, Emstad genaamd, door een ramp getroffen. Gedurende 1,5 dag, met inbegrip van de nacht, moest, met behulp van een maquette, in onderlinge samenwerking de ramp te lijf worden gegaan.

In de loop der jaren kreeg dit soort oefeningen, waarbij personeel van de BB steeds in groten getale aanwezig was in een gesimuleerde commandopost binnen de legerplaats, een ander gezicht.

Tilburg werd onder de naam "Triborg" ingevoerd als ramploka- tie.

Het zal duidelijk zijn dat het geen gemakkelijke opgave was voor b.v. een BB-kring uit het Noorden en niet bekend zijnde met de infrastructuur van Tilburg, zich in een luttel aantal uren als BB-kring Tilburg te moeten manifesteren.

Zeker door personeel van veel BB-kringen werd dan ook behoor- lijk opgezien tegen de oefening "Triborg",

Toen in 1978 vrijwel alle kringen van de BB één of meer keer aan deze oefening hadden deelgenomen werd er gezocht naar een andere oefening. Dit werd de oefening Kameleon. Het voordeel van deze oefening was dat zij werd gesimuleerd in de eigen kring waarbij de lokale kennis nu een belangrijk hulpmiddel werd voor de BB-deelnemers.

Na de opheffing van de BB vervielen ook de gezamenlijke staf- oefeningen.

Hoewel pogingen zijn ondernomen om met de brandweer nieuwe oefeningen op te zetten kwam van het voornemen niet veel terecht omdat de brandweer, als nieuwe spil in de rampenbe- strijdingsorganisatie, nog volop in de reorganisatiefase zat.

In 1990 werd de draad weer opgepakt en vond in Nijmegen de try-out plaats van een nieuwe commandopostoefening, een zoge- naamde regio-cpx.

Nadat deze oefening was gevalueerd volgde in 1991 een follow- up en werden er, met succes, twee soortgelijke stafoefeningen gehouden in Zwolle en Rotterdam.

De goede lijn zit er weer in!

Oefenfaciliteiten

Hoewel in een afzonderlijk hoofdstuk nader wordt ingegaan op het wel en wee van de legerplaats Crailo is het toch goed hier even stil te staan bij de opleidings- en oefenfaciliteiten, zoals die zijn gegroeid.

Had men zich in de eerste jaren van het bestaan van het depot KMC nog moeten behelpen op het gebied van de oefenfaciliteiten, in 1957 en latere jaren kwam daar een grote verandering in.

In 1957 werd de nieuwbouw van de School KMC (geb 21) gerealiseerd.

In datzelfde jaar werd een aanvang genomen met de bouw van het oefenrampenterrein (ORT). Nadat dit, naar amerikaans voorbeeld was gebouwd, kon men zich daar naar hartelust uitleven.

Het ORT vormde tevens een goede werkgelegenheid voor een tiental werklieden van de Genie. Zij hadden de ondankbare taak de kunstmatige ruïnes steeds weer te herstellen en veilig te houden.

Op het aantal werklieden werd in de loop der jaren telkens weer bezuinigd. Sedert het midden van de zeventiger jaren is er geen vast Genie-personeel meer werkzaam op het ORT.

Eventuele herstellingen, het aanmaken van muurtjes enz wordt ofwel in eigen beheer gedaan of wordt door de Genie uitbesteed.

In 1960 kwam ook het brandweerpersoneel aan zijn trekken.

Na het eerder gereedkomen van de "brandweervijver" kon nu ook worden beschikt over het huidige brandweeroefenterrein (BOT) met de brandweeroefentoren. In 1966 werd dit terrein nog uitgebreid met een oliebrandbak en in een latere fase met een brandweerrampenterrein (BRT).

Op het BOT was er plaats om 5 pelotons brandweer gelijktijdig op te leiden.

Iets langer moest er worden gewacht op de verbetering van de leslokalen. Tot 1974 moest er genoeg worden genomen met de armtierige leslokalen in gebouw 19 en 20. De hulpmiddelen voor de instructeurs waren bovendien blijven steken in het tijdperk van schoolbord en krijtje.

Onvoldoende isolatie en ventilatie zorgden ervoor dat hele generaties dienstplichtigen in de zomermaanden in de smoorhete lokalen wegdoezelden, terwijl in de wintermaanden de jas aangehouden moest worden om enigszins op temperatuur te blijven.

Dankzij de ingrijpende verbouwing van de gebouwen, waarbij in feite alleen nog de buitenmuren en het dak overeind bleven, kon vanaf dat moment gebruik worden gemaakt van 25 moderne leslokalen.

Doorkijkkasten, overhead-projectors, monitors voor het vertonen van videofilms e.d. werden aangeschaft en geplaatst.

Zelfs een eigen studio met regiekamer ontbrak niet.

In de periode 1985-1991 vond een grote renovatie plaats van het ORT. Oude bouwwerken werden afgebroken en vervangen door nieuwe.

Tevens vond er een uitbreiding plaats van het aantal objecten. Thans voldoet het ORT uitstekend bij opleidingen en oefeningen tot op pelotonsniveau.

De accommodatie voor de opleidingen van het geneeskundig personeel is jarenlang een ondergeschoven kindje geweest. Dankbaar werd er gebruik gemaakt van de verbetering van de leslokalen in de gebouwen 19 en 20. Het heeft echter tot 1991 geduurd voordat men de beschikking kreeg over een ruimte waar een model-verzamelpplaats gewonden kon worden ingericht. Met dit doel is barak 23 verbouwd en ten behoeve van de opleidingen en de oefeningen overgedragen aan de geneeskundige instructiegroep.

Zeker na het gereedkomen van allerlei aanpassingen en verbeteringen was het binnen de legerplaats heel goed mogelijk om op kleine schaal te oefenen.

Voor het oefenen in pelotonsverband en hoger moest nogal eens gezocht worden naar locaties elders in het land.

In de loop der jaren zijn hieruit vele pelotonsoefeningen in verschillende gemeenten in de omtrek ontstaan. In de laatste jaren van de brandweer werden de eindoefeningen van een opleiding, waarbij de gehele compagnie gelijktijdig op dezelfde plaats oefende, gehouden in Dronten, Lelystad, Biddinghuizen en Harderwijk.

Bij de oefeningen van de reddings- en geneeskundige eenheden werd, waar mogelijk gebruik gemaakt van leegstaande fabriekshallen, hetgeen een doorlopend speurwerk opleverde om deze te vinden.

Zodra er weer een gevonden was en toestemming werd verkregen om te oefenen was het altijd weer de vraag: "Hoe lang blijft dit object nog overeind staan?"

Thans worden vrijwel uitsluitend bij vormingsherhalingsoefeningen buitenobjecten gebruikt voor oefeningen.

Het gebruik van oefenlokaties buiten de legerplaats is ten aanzien van de mogelijkheden binnen Crailo misschien wel niet meer noodzakelijk, maar veranderingen in lokaties zijn goed, zeker in het kader van het enthousiast blijven.

HOOFDSTUK IV

HOE BEGON HET IN DE LEGERPLAATS CRAILO

Een impressie uit "de Mobiele Colonne" 1e jaargang nr. 2 d.d. juli 1956.

Zo begon het

Op zaterdag 6 april 1956 ging in de Legerplaats bij Laren (NH) de vlag hoog aan de mast terwijl het Volkslied ten gehore werd gebracht.

Op deze uiterst eenvoudige wijze werd het kamp 'geopend' als Depot Mobiele Colonne. Daar was echter het een en ander aan voorafgegaan, wat niet zo simpel was als de tekst, welke hierboven de officiële opening vermeldt. Pas luttele weken tevoren was het kamp ontruimd door de luchtdoelartillerie, die er - ook niet onder gemakkelijke omstandigheden - enkele jaren woonplaats had gevonden. Terstond na de ontruiming was het kamp betrokken door de kernstaf van het Depot Mobiele Colonne, een soort woningruil dus.

De meesten Uwer weten zelf wel wat een zorg en soesah een verhuizing of woningruil mee brengt. Nou, dat was hier ook het geval!

Er viel nogal wat op te ruimen, te regelen, te verzorgen. Logiesbarakken verbeteren, schilderen, schoonmaken; kachels naar de zomerkwartieren brengen; kasten naar buiten, schilderen en weer naar binnen. Bureau ruimten verzorgen en inrichten.

Opkomst.

Magazijnen gereedmaken en vullen met alles wat er nodig zou zijn. Aanvragen en binnenhalen van oefenmaterieel, waaronder tientallen brandspuiten en lesauto's. Zorgen voor Benzine, Olie en Smeermiddelen. Bureaubehoeften, leslokalen, tafels, stoelen, kribben, strozakken, o, te veel om op te noemen. En al deze zorgen drukten op een kleine - maar tot inzetten van alle krachten bereid zijnde - schare van mensen van de vaste kampstaf.

Hoe het ook zij, op donderdag 4 april 1956 was het Depot Mobiele Colonne in staat om - zonder al te grote zorgen - de opkomst van de eerste ploeg dienstplichtigen, die voor herhalingsoefeningen gedurende 30 dagen het kamp kwamen bevolken, tegemoet zien.

Dat de zorgen niet al te groot behoeften te zijn was mede te danken aan het leidinggevend personeel en de werkers van de Genie in het garnizoen. Zij hadden alles en alles gezet om in de enkele beschikbare weken in de logiesbarakken grote daklichten aan te brengen, houtwerk en kastjes netjes in de verf te zetten, terwijl soms dag en nacht werd doorgewerkt om het 'opkomstcentrum' gereed te doen zijn, compleet ingericht met centrale verwarming. Dat opkomstcentrum is een mooi ding.

Voorheen was het een magazijn voor kazerneringsgoederen, doch in enkele weken werd het omgebouwd, teneinde aan de nieuw doelstelling te kunnen beantwoorden. De hiernavolgende eenvoudige schets moge een indruk geven van de inrichting.

En waarvoor dient het?

Wel, als de man bij de kamppoort is aangekomen (op eigen gelegenheid of per auto van het station Hilversum of Naarden/Bussum gehaald) gaan zijn schreden naar de ingang van het opkomstcentrum.

Hij moet wat we noemen 'door de molen' en dat zo mogelijk binnen één uur na zijn aankomst.

Registratie, opnemen en invullen persoonsgegevens, bovenlijf ontkleden, volgnummer voor de röntgenfoto halen, daarop volgt de röntgenfoto zelf aan de lopende band.

Volgende lokaal: 'urineonderzoek' (let op, hier MOET je een plasje kunnen doen!) en dan door naar de onderzoekkamer, 'voor de dokter' voor het eigenlijke geneeskundige onderzoek (kleed je maar verder uit in een kleedhokje, de dokter komt wel bij je).

Mocht een meer nauwkeurig onderzoek gewenst blijken, dan is daarvoor een apart lokaal beschikbaar, maar in het andere geval (en dat is normaal) kun je meteen doorlopen naar de man met de injectienaalden, die voor de 'prik' zorg draagt.

Prompt daarna sta je weer in het kleedlokaal, waar de kleding voor het bovenlichaam weer wordt aangetrokken en dan ben je klaar om naar het kledingmagazijn te gaan, want aan je lichaam is nu de nodige zorg besteed, maar het uiterlijk omhulsel (kleding, schoenen en uitrusting) moet ook in orde worden gebracht.

Na zo nodig eerst aan een inspectie te zijn onderworpen (indien kleding en/of uitrusting met groot verlof waren meegegeven en dus weer werd meegebracht) gaat de lopende band voort in het kledingmagazijn.

Alles, wat de soldaat behoeft om soldaat te kunnen zijn, wordt hier verstrekt. Zoals het nu was gingen de meesten er als 'burger' in en kwamen als 'soldaat' weer buiten. En als je eenmaal zover bent krijgt prompt de Compagniescommandant grote belangstelling voor je. Met hebben en houden op naar de logiesbarak waar een plaats is gereserveerd. Een bed met toebehoren en een kast voor het opbergen van allerhande zaken staan er klaar.

Als het goed is, ben je nauwelijks twee uur geleden de poort binnengekomen.

Is dat bediening of niet?

Als je het goed treft is er nu wellicht wel even (niet lang) gelegenheid een kopje koffie (8 cent) in de cantine te gaan drinken. Mogelijk laat de financiële positie het toe er ook een koekje (ook al goedkoop) bij te nemen. Maar als je het minder goed treft is de kans groot, dat de Pelotons- of de Groepscommandant nog nodig even wat met je te bespreken heeft. Dan moet de koffie wachten, die komt dan later.

In elk geval zijn we nu zover, dat je eens even om je heen kunt kijken om een indruk op toe doen, van waar in de komende weken je 'huis' zal zijn en om de eerste contacten te leggen voor een prettige, kameraadschappelijke omgang met de medelogeergasten.

't Is géén luxe hotel, maar het ligt in een heel mooie omgeving en een alleszins aanvaardbare accomodatie is heel zeker aanwezig.

Ook over de voeding is het niet nodig zich zorgen te maken. Het kamp heeft een 'knoert' van een keuken en de koks zijn best. De inrichting is uiterst modern (zulke keukens zijn er niet veel) en het cafetariasysteem werkt prima.

Och, alles, wat hierboven werd geschreven is voor, de honderden, welke reeds hun eerste 'omscholing' in het kamp meemaakten, geen nieuws, maar de duizenden, die nog zullen komen, worden er wel iets meer wegwijs door. 't Lijkt me toch wel prettig zo ongeveer te weten, wat je te wachten staat.

Ik had het daarnet over 'omscholing'. Het mag misschien wat vreemd klinken, maar er wordt in het Depot ook nog wat anders gedaan, dan: kleuren, kleden, slapen en eten. Er wordt nl. ook nog geoefend! En hoe?

Je moet die mannen van de brandweeropleiding zien 'zeulen' met de brandslangen. Uitrollen, oprollen; uitrollen, oprollen, net zo lang tot ze de slag te pakken hebben. 'Droog' oefenen met de spuiten; aflegsysteem A, aflegsysteem B; aanjaagverband, pompbedienden, motor starten, leren wat en 'lummel' is. En dan plotseling 'nat' oefenen; water geven met 10-30 stralen tegelijk. De vissen moeten een goed heenkomen zoeken, willen ze niet worden opgezogen en mee weggespoten.

Dat spuiten gebeurt voorshands bij de vestinggrachten van het oude stadje NAARDEN en aan het eind van de opleiding een hele dag met de brandweercolonne er op uit ergens buiten. (En maar spuiten).

Geloof me gerust er is afwisseling en ... spiervermoeidheid genoeg.

Maar niet alleen voor de brandweer, ook voor de opruiming- en reddingsdienst en voor de geneeskundige dienst is er wel wat te doen. Daarover kunnen de chauffeursopleidingen, welke reeds gegeven werden, een woordje meespreken.

En straks als de inrichting van het kamp met de oefenterreinen gereed zal zijn worden de mogelijkheden voor intensief, en doelgericht opleiden en oefenen nog veel groter.

Een oefenterrein voor de brandweer met een grote blusvijver, waarin duizenden m³ water geborgen kunnen worden en met een flinke oefentoren is in de maak.

Dit wordt aangelegd op het kampterrein zelf. Vlak bij het kamp komt een oefenterrein voor de ORD (Opruiming- en Reddings Dienst) en de GD (Geneeskundige Dienst). Daar wordt een dorpje gebouwd, waarop als het ware een bom is gevallen, zodat het puinruimen en onder dat puin vandaan halen van gewonden ter dege kan worden beoefend. De verdere verzorging van de geredde 'dummy' gewonden is dan weer de taak van de GD.

Och, in het kort is er niet zo veel over te vertellen, maar het wordt goed. Het moet ook goed worden, daarvoor zijn er mogelijk 'eens' te grote belangen (mensenlevens) mee gemoeid. Met die (zeer ongewenste) 'mogelijkheid' dienen we reeds thans rekening te houden. Als we er aan beginnen op het moment, dat de ramp zich al heeft voltrokken zijn we te laat. Daarover valt niet te praten. Om die reden is het dan ook zeer belangrijk, dat de geest onder de opgeroepen voor omscholing voor de Mobiele Colonne zo goed is. Het blijkt, dat de belangrijkheid van een goede opleiding door hen wordt begrepen en in hun optreden is een ondertoon van 'bereidheid' zeer duidelijk waar te nemen.

Moge dit ook voor de toekomst zo blijven en moge het aan het vaste personeel van het Depot gegeven zijn, steeds meer het accent te kunnen leggen op doeltreffendheid van de opleiding, gefundeerd op de onmisbare geest van bereidheid.

Dan komen de Mobiele Colonne gauw de kinderziekten te boven en mag een voorspoedig tot wasdom komen worden verwacht.

DE OPLEIDING BIJ HET KMC

Voordat de opleidingen in de huidige legerplaats startten waren reeds een aantal officieren en onderofficieren opgeleid om als instructeur op te treden.

die opleiding vond gedeeltelijk plaats aan de stafschool BB welke op dat moment in Barneveld was gevestigd.

Bij het opleiden van personeel is er de laatste tientallen jaren veel veranderd. Om een indruk te krijgen wat de herhalingsplichtige ondervond volgt thans een artikel van een "dienstplichtig bevelvoerder" uit 1956.

'IMPRESSIES'

Nog nagenietend van het vorstelijke ontbijt dat met zorgzame hand was toebereid, reisde ik met een bezwaard hart naar mijn nieuwe Mob. onderdeel te Laren. Zoals U, was ik één van die mensen die zonder verwachtingen en een hoop tegenzin zich slechts node van thuis los moest maken.

Ik deed moeite te ontdekken hoe het militaire schaakspel gespeeld werd, oorspronkelijk was ik Sergeant-Meteo, nu moest ik Sergeant Brandweerman worden.

Ik kwam tot de conclusie dat dit een paardesprong moest zijn, misschien wat gedurfd maar toch alleszins acceptabel.

Op de keper beschouwd was er zelfs wel enige lijn in te ontdekken, die, hoewel paradoxaal me toch een glimlach ontlokte, immers was bij de Meteo de regen, water, vocht in het algemeen onze vijand, bij deze brandweer zou dit water mijn grote vriend zijn. Dit zelf ontdekt te hebben streelde mijn eigenwaarde, ik voelde me zelfs belangrijk worden, wat mijn stemming zeer ten goede kwam, zodat ik voor mezelf de brutale gedachte kreeg dat ik over twee dagen misschien al wel met verlof zou mogen wat dan ook prompt werd gehonoreerd.

Bij aankomst te Laren werden we op het station al opgewacht en verwezen naar gereedstaande voertuigen die ons direct verder transporteerden naar het kamp Crailo, waar we door een sergeant werden opgevangen die onze bagage innam en ons hiervoor een reçu verstrekte.

Niemand brulde commando's of ging zich te buiten aan abstract militarisme, zodat ik me in gemoede afvroeg of ik niet bij het verkeerde onderdeel terecht gekomen was, hoe kon ik me zo vergissen.

We werden naar een meldingslokaal gestuurd, waar we zowel geestelijk als lichamelijk werden ontleed, dit was beslist geen nieuwe ervaring, bij de burgerlijke stand gaat het ook zo, zodat we ons beslist geen geweld aangedaan voelden. We ontvingen stapels papieren, die we van lieverlede weer kwijt raakten, om dan bij inlevering van het laatste papier te ontdekken dat we weer compleet militair waren, gekleed en gelaarsd van top tot teen.

De hele dag werden we beziggehouden met ontvangst van goederen, doorlichten, nachtleger etc., zodat het voordat

we het wisten al weer tijd was voor de avondmaaltijd, die evenals de lunch perfect van smaak en geur was.

Bezighouden met ontvangst van goederen

De geruisloze organisatie deed me goed, ze was uiterst effectief en gevoelig in elkaar gezet, zodat de fotograaf, voor zover nodig van onze stukken, alleen tevreden glimmende gezichten kon vereeuwigen, wat voor een militaire foto kortweg uniek is.

De goodwill tegenover ons was enorm, dit begrip hadden we niet verwacht, men zag kans bij ons de indruk te wekken als waren we thuis, het zou me dan ook niets verwonderd hebben bloemen op de kamer te vinden.

's-Avonds ontvingen wij een korte toespraak van Kolonel van Hinte die de ernst van deze opkomst en de noodzakelijkheid daarvan duidelijk naar voren bracht. Hierna volgde een film over de oorlogsbranden in London gedurende de afgelopen oorlog, we waren hiervan zeer onder de indruk. Al deze verschrikkingen zouden ook ons kunnen bedreigen, eigenlijk moesten we blij zijn in staat gesteld te worden om te leren hoe we deze verschrikkingen kunnen aangrijpen en verslaan. In feite zijn we erg egoïstisch en denken alleen aan onszelf, misschien is het wel goed aan deze dingen herinnerd te worden en bepaald te worden bij het feit dat wij een verplichting hebben tegenover onze medemens, jammer dat we zo zelden deze gedachte koesteren.

Vol verwachting zagen we de nieuwe dag tegemoet, die ons naar onze smaak te vroeg overviel en ons terug vond in een dag gevuld met militaire vakken, die hoewel noodzakelijk ons toch deden schrikken. Toen echter bleek, dat deze vakken voor een gedeelte bestemd waren om van ons toonbare, acceptabele militairen te maken met het oog op het weekend waren we hier snel mee verzoend, je vraagt je

af hoe het komt dat je zoveel van deze materie reeds bent vergeten.

Na zaterdagsmorgens de eerste lessen over verbranding en blussing gehad te hebben, gingen we met 24 uur, het was me als was ik al een maand in huis.

De theorie

Het nieuwe en interessante had ons maandag direct al weer te pakken, de nodige theoretische kennis werd opgedaan, zodat we betrekkelijk snel tot praktisch werken konden overgaan, wat een prettige afwisseling was. De theorie hield gelijke tred met de praktijk zodat een homogeen geheel verkregen werd. Het om de andere avond wat studeren werd door de dienst Welzijnszorg prettig onderbroken door goede films en cabaret. Deze ontspanning hadden we ook wel nodig, want van de geestelijke afmatting door brandweerschema's en de daarop volgende lichamelijke inspanning van het praktisch afleggen was recreatie een vlucht naar het gezapige.

Het volgende weekend deed mijn vrouw verschrikt opzien toen ik thuis kwam, ze vond dat ik mager werd, hoewel mijn huidskleur aan warmte gewonnen had, beide verschijnselen waren haar welkom, het maakte het oude weliswaar nieuw, maar toch scheen ze bezorgd. Om haar gerust te stellen vertelde ik haar dat we het niet cadeau kregen, maar dat ik me er toch prettig bij voelde, alleen aan dat nr. 7 heb ik een hekel. Mijn vrouw dacht beslist dat ik een zonnesteek had; om haar die illusie te ontnemen heb ik met haar het aflegsysteem B behandeld en dat op mijn vrije zaterdagmiddag. Ik ben er echter wel bij gevaren, de bezorgdheid van mijn vrouw was navenant aan het systeem B, vandaar ook het feit dat ik niet over systeem A gesproken heb.

Vanaf de maandag daaropvolgende waren we bij de pelotons ingedeeld en commandeerden een eigen groep, het ging prachtig en we hadden er plezier in, alles wat we moesten weten beheersten we.

Na enkele dagen moesten de bevelvoerders weer om beurten naar de klas voor theorie, na het grove de fijne kantjes. We werden ingewijd in de gevaren bij brandbestrijding, we hoorden lessen over oorlogsbranden en lessen over tactiek hoe deze branden te bestrijden.

Daarna gingen we boordevol kennis terug naar onze groepen en wijden ons aan het praktisch afleggen A en B, bovendien grote pelotonsoefeningen in aanjaagverband. Al met al een leerzame tijd, waarin we ongemerkt uurgewijze per dag ook de militaire vakken niet verwaarloosden, zoals de A.B.C. wapens, gasmaskers, inwendige en garnizoensdienst enz..

Voordat we het wisten zat onze tijd erop en konden we weer huiswaarts keren, we hebben dit afscheid met een daverend nat feest gevierd.

We waren blij weer thuis te zijn en onze werkzaamheden te kunnen opnemen, met dit verschil, dat we na deze opleiding in staat geacht mogen worden branden van grote omvang te kunnen bestrijden ten nutte van het algemeen en ons aller thuis.

Ongetwijfeld komen in dit artikel zaken voor die ook thans niet geheel onbekend zijn. Getuige het onderstaand artikel tje moet het in die dagen v.w.b. het materieel problematisch geweest zijn.

'OUD - NIEUW MATERIEEL BIJ DE BRANDWEERCOLONNES'

Naar verluidt zullen de volgende te vormen brandweercolonnes met bovenstaand materieel worden uitgerust, een en ander in overeenstemming met de soberheid van 's lands financiële positie. Als proef is er al een groep brandwachten volledig met het materieel bekend gemaakt. Resultaat verbluffend:

een klingelende koperen bel maakt meer indruk dan een sirene, lekke banden komen niet voor, haspels waar je wat aan hebt, zuigslangen die onder alle omstandigheden gebruikt mogen worden zonder zadelhout.

Technische gegevens: de wagen is uitgerust met een magirus-motor (type 1922), een zuigerpomp met twee persafsluiters.

Als bijzonderheid kan vermeld worden dat de zuigmond geheel in koper is uitgevoerd. Maximumsnelheid is aangepast aan het moderne verkeer en aan de huidige voorschriften voor het colonne-rijden: 40 km. De radiator moet helaas om de twee kilometer worden bijgevuld, doch de MT00 de sergt. Van Dalen is van mening, dat deze tekortkoming als een kinderziekte moet worden beschouwd. Binnenkort is het officiële rapport van het Depôt te Laren te verwachten. De pelotonscommandant, onder wiens leiding de groep brandwachten met het materieel experi-

menteert, liet zich zeer gunstig over het verloop van zaken uit.

Nieuw materieel in 1956?

Zijn enige bezwaar tegen het invoeren van deze wagens formuleerde hij, vooruitlopend op het officiële rapport, als volgt: de Nederlandse bevolking is beslist nog niet rijp voor deze wagens, want bij iedere uitrukcoëfening veroorzaken wij een complete verkeersopstopping, alle weggebruikers zetten hun voertuigen dwars op de weg om maar vooral niets van de fraaie en karakteristieke lijn van de wagens te missen. Op den duur is dit vrij hinderlijk.

Als groot voordeel zag onze woordvoerder de uitlaatpijp, die bij een doelmatig en efficiënt gebruik zeer geschikt kan zijn voor de maskering der colonnes.

Het wachten is thans op een officieel rapport.

De invoering van dit nieuwe materieel is echter nooit doorgegaan. In 1959 wordt bericht dat het gehele voertuigenpark van het KMC uit Dieselveertuigen bestaat!

Bij de instructie waren ezelbruggetjes om iets te onthouden waarschijnlijk nog niet uitgevonden.

Regels om te onthouden werden zelfs op rijm voorgedragen. Onderstaand rijmdicht werd vervaardigd door een leerling die tijdens de lessen de in acht te nemen punten had opgeschreven en vervolgens in een punt dicht had samengevat.

'DE GOUDEN REGELS'

Om branden te blussen komt wat
voor kijken,
hetgeen uit het volgende zal moeten blijken.
Uit het aantal Gouden Regels is
dit slechts een greep,
deze te onthouden en stipt na te komen is de kneep.
Wellicht dat ze in geval van
nood, iemand kunnen redden van
een wisse dood.

Het moet het streven zijn van een
brandweerman,
paraat te zijn en te redden zoveel hij kan.
Ga ten eerste bij een binnenaanval nooit alleen,
want wanneer er één bedwelmt, is er tenminste nog één.

Brandbare obstakels verwijder die
vlug,
want daar valt de brand steeds terug.

Om toch nog zoveel mogelijk zuurstof te kunnen happen,
neemt men vooral geen paradiestappen,
maar kruipt men als in de kindertijd en kan daarmee het leven sparen.

Begin nooit met het spuiten voor het bereiken van de brandhaard,
het bluswerk wordt daardoor slechts extra verzwaard.
Immers zo'n slang met water is moeilijk te torsen,
en het gaat niet aan om water te morsen.

Spuit nimmer op rook, doch op
vuur,
het gevaar zit achter die muur.

Geef voorts water met tussenpozen
blijf dus niet staan hozen,

anders krijgt het water geen kans
te verdampen,
en krijgt men met een teveel te
kampen.

Met deze gegevens bent U natuur-
lijk nog geen brandweerman,
steek echter van de lessen op,
zoveel U kan,
misschien dat men eens van U
zegt,
door Uw ijver dan terecht,
van die brandwacht straalt een
gloed,
kranigheid gekoppeld aan moed.

Bij de reddingsdienst werden ook regels geleerd. Zo waren er
lessen in "te nemen voorzorgen" en in faseringen van het
reddingswerk.
Hieronder de weergave van een stukje lesstof uit 1956.

'HET UITVOEREN VAN REDDINGSWERKZAAMHEDEN'

Daar de meeste reddingen uitgevoerd moeten worden onder
zeer moeilijke omstandigheden, is het noodzakelijk dat
bij de reddingswerkzaamheden een bepaald en vaststaand
schema gevolgd wordt.

Door deze omstandigheden - verwarring en onoverzicht-
lijkheid der situatie - zal het in de regel moeilijk zijn
zich een juist beeld van de omvang te vormen. Juist dit
maakt het noodzakelijk dat de werkzaamheden in fasen
ingedeeld worden, die consequent en in de juiste volgorde
uitgevoerd worden.

Hoe goed ook de kennis en het praktisch inzicht van de
kaderleden zullen zijn, hun taak zal bij de eerste aan-
blik van de ontzettende chaos, welhaast onuitvoerbaar
lijken. Dit is het moment, dat hij, als leider, al zijn
kalmte, volharding en moed nodig zal hebben om ten volle
van zijn weten en kunnen gebruik te maken.

Op het ogenblik als dit mag en moet geen enkel lid van
bijv. de groep het zijn commandant lastig maken. Ieder
moet hem zijn volle vertrouwen schenken en hem hierin
terzijde staan door:

1. geen onnodige vragen te stellen;
2. aandachtig te luisteren naar zijn opdracht, zodat
deze slechts eenmaal gegeven behoeft te worden;
3. bij zijn peloton of groep te blijven;
4. zich te concentreren op zijn taak;
5. zich niet te bemoeien met anderen of andere dien-
sten.

Het is uiteraard niet mogelijk om tot in details voor te
schrijven wat door de commandanten bij elke redding moet
worden verricht. Iedere situatie schept immers haar eigen

problemen en steeds zal naar omstandigheden gehandeld moeten worden.

Door echter een vast schema in het oog te houden en dit systematisch uit te voeren, bestaat er geen kans dat belangrijke punten over het hoofd worden gezien. Daarom moet het reddingswerk verdeeld worden in een aantal fasen en wel:

1. verkenning;
2. directe hulpverlening;
3. het doorzoeken van plaatsen, waar zich slachtoffers kunnen bevinden;
4. het redden van slachtoffers door verwijdering van puin of het graven van schachten en tunnels;
5. het algeheel opruimen van puin.

Eerste fase:

De verkenning.

Om een aanvang met het reddingswerk te kunnen maken, dient de pelotons- c.q. groepscommandant eerst ter plaatse een verkenning te houden in het hem toegewezen vak, om tot een verantwoorde inzet te geraken.

Indien in de onmiddellijke omgeving van de groep zich slachtoffers bevinden, moet direct een aanvang gemaakt worden met de reddingswerkzaamheden, terwijl de verkenning van het toegewezen gebied eveneens voortgezet dient te worden. De pelotonscommandant gaat voort met de verkenning van de situatie en met het verzamelen van gegevens.

Hij gaat dan na:

1. Aard en omvang van de ramp (totale vernietiging, lichte of zware beschadiging door een globale inspectie van de getroffen objecten).
2. Hoeveel mensen er eventueel ingesloten kunnen zijn in een getroffen perceel, in particuliere of in openbare schuilplaatsen.
3. Of er gevaar bestaat voor onderlopen van kelders door gesprongen waterleidingbuizen.
4. Of er gevaar bestaat voor ontsnappend huishoudgas.
5. Of de hersteldienst gezorgd heeft voor afsluiting van gas, water- en lichtnettoevoer.
6. Of er huizen of gebouwen zijn welke speciaal gevaar opleveren bij het reddingswerk.
7. Welke bijzonderheden bekend zijn bij andere hulpdiensten ter plaatse.
(Brandweer, Politie, etc. met welke diensten immers samengewerkt moet worden).

De commandant moet alles in het werk stellen, niet alleen, om zoveel mogelijk informatie in te winnen, die ter plaatse bekend zijn, doch ook om deze op hun juistheid te verifiëren. Inlichtingen kunnen immers, zelfs afkomstig van iemand die de beste bedoelingen heeft, onjuist zijn.

De commandant zal er dus goed aan doen gewonden, of mensen die in het puin bekneld waren, na hun bevrijding te ondervragen, daar deze meestal het beste op de hoogte zullen zijn van het aantal personen, dat in het object aanwezig was en van de plaats, waar zij zich bevonden tijdens het bombardement.

Is een flatgebouw of een hotel getroffen, dan kan men zich gewoonlijk wel vergewissen van het totaal aantal aldaar woonachtige personen, doch niet van het aantal dat in werkelijkheid ten tijde van het bombardement aanwezig was. Het veiligste is dan om aan te nemen, dat alle bewoners aanwezig waren en af te strepen een ieder die gered werd of later op de plaats van het onheil arriveert en zich aanmeldt als bewoner van het betrokken flatgebouw of hotel. De ervaring heeft geleerd dat bij systematisch werk en na gedegen ondervraging van de geredden, in 24 uur een vrij betrouwbare schatting wordt verkregen van het aantal personen, dat zich ten tijde van het bombardement in het gebouw bevond.

Tweede fase:

Directe Hulpverlening.

Reeds voordat de commandant op deze wijze een volledig inzicht in de aard en omvang van de ramp heeft gekregen en een voorlopig werkschema heeft opgemaakt, zal hij zijn personeel opdracht gegeven hebben over te gaan tot de directe hulpverlening aan slachtoffers, die gezien of gehoord kunnen worden en van diegenen waarvan hem nage- noeg met zekerheid bekend is, waar zij zich precies bevinden. Het zal hierbij vaak een goede maatregel zijn, personeel op verschillende plaatsen in het gebouw te stationeren, stilte te commanderen en te luisteren. De ervaring heeft geleerd dat men zodoende zelfs zeer zwak gekreun van slachtoffers kan horen. Het personeel van de reddingsploeg zal er goed aan doen eventueel ingesloten slachtoffers aan te roepen of kloptekens op de muur te geven.

Deze werkwijze heeft echter weinig nut indien door de ploeg niet een volstrekte stilte in acht wordt genomen. Als men eenmaal op deze wijze contact heeft verkregen, dan moet dit behouden worden, daar het de redder in staat stelt de goede richting bij zijn werkzaamheden te bewaren en het slachtoffer kan waarschuwen voor verschijvingen in het puin.

Indien men niemand om hulp hoort roepen en geen verdere gegevens beschikbaar zijn over plaatsen, waar slachtoffers zijn ingesloten, kan men van fase 2 direct overgaan naar de

Derde fase:

Het doorzoeken van plaatsen waar zich slachtoffers kunnen bevinden.

Deze fase mag nimmer overgeslagen worden, ook niet indien blokhoofden of andere functionarissen mededelen, dat geen of waarschijnlijk geen personen zijn opgesloten op plaatsen welke naar de mening van de commandant van de reddingsploeg de meeste bescherming bieden. De ervaring heeft geleerd, dat ter plaatse ontvangen inlichtingen dikwijls niet betrouwbaar of misleidend zijn. De reddingsploegen zullen natuurlijk aan inlichtingen van positieve en betrouwbare aard alle aandacht besteden die nodig is, doch men moet zich hoeden tegen het zonder meer voor waar aannemen van ongecontroleerde inlichtingen inzake de afwezigheid van slachtoffers.

In de 3e fase worden dus die plaatsen doorzocht waar zich slachtoffers kunnen bevinden. Het is niet de bedoeling in alle hoeken en gaten van een gebouw te zoeken naar slachtoffers, doch in die stevige en beschermde plaatsen, die zich bij uitstek lenen voor het schuilen, zoals:

- speciaal gebouwde schuilkelders, in of naast het gebouw;
- ruimten en kasten, kolenbergplaatsen, etc.;
- ruimten nabij stookplaatsen en schoorsteenmantels;
- lege ruimten onder vloeren, die niet geheel zijn ingestort of vernield.

Het is beslist noodzakelijk deze ruimten eerst te doorzoeken, voordat enige poging wordt aangewend slachtoffers te redden. Bij aanwezigheid van meerdere slachtoffers op diverse plaatsen, dient eerst de positie van elk hunner en het aan hun redding verbonden werk te worden beschouwd in verband met de positie van de anderen, alvorens men beslist wie het eerst bevrijd moet worden, gezien de eventuele moeilijkheden die de redding dan met zich mee kan brengen.

Vierde fase:

Het redden van slachtoffers door verwijderen van puin of het graven van tunnels.

In beide vorige fasen was het mogelijk slachtoffers te bevrijden uit min of meer toegankelijke ruimten. De vierde fase is die, waarbij slachtoffers onder het puin bedolven zijn.

Heeft men personen, van wie men aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid bekend is, dat zij zich tijdens het bombardement in het gebouw bevonden, niet aangetroffen tijdens de reddingswerkzaamheden in de voorgaande fasen, dan zal men op zorgvuldig gekozen plaatsen onder het puin moeten gaan zoeken.

Dit kan geschieden door:

1. brokken puin op te ruimen, door het stuk voor stuk te verwijderen totdat de slachtoffers bevrijd kunnen worden en
2. van opzij of van onderen een tunnel door het puin te graven.

Men dient niet in het wilde weg puin te gaan ruimen of tunnels te gaan graven, doch slechts daar of naar die plaatsen toe waar het slachtoffer zich naar alle waarschijnlijkheid zal bevinden. Men zal zich terdege reken-schap moeten geven van de omstandigheden en van de mogelijkheden, die zich bij de ramp hebben kunnen voordoen. Enkele minuten uitstel waarin men zich bezint op hetgeen moet gebeuren, kan de redding van een mensenleven betekenen, terwijl puinruimen in het wilde weg de dood kan betekenen van ongelukkigen die op plaatsen zijn ingeklemd waar men niet aan gedacht heeft doch die na enig nadenken voor de hand gelegen zouden hebben.

Vijfde fase:

Het algeheel opruimen van puin.

Dit wordt uitgevoerd voordat men het reddingswerk beëindigt. Dit algeheel opruimen verschilt uiteraard van hetgeen wordt verricht als men zekerheid heeft dat er geen slachtoffers meer aanwezig zijn en waarbij het enige doel is het terrein van de ramp schoon te maken. Is dit laatste het geval kan het werk zonder overhaasting met mechanische werktuigen worden uitgevoerd; in het eerste geval dienen zowel snelheid als uiterste voorzichtigheid om verder letsel aan slachtoffers en vermindering van doden te voorkomen, in acht genomen te worden.

De geneeskundige opleiding in de beginjaren.

EEN NUTTIGE INJECTIE

BIJ DE GENEESKUNDIGE INSTRUCTIE COMPAGNIE

Het zou ons betrekkelijk weinig moeite kosten onze lezers onder bovenstaande titel een sensationeel en naar verhaal voor te schotelen, vol open beenbreuken en shocks. Een dergelijk geschrift zou echter radikaal in strijd zijn met de waarheid en de praktijk.

Alle sensatiezucht en geheimzinnigheid is bij de opleiding in een Geneeskundige Compagnie vanzelfsprekend verre te zoeken.

Wij menen door een schets te geven van deze opleiding eraan mee te kunnen werken, opdat er ook bij buitenstaanders een nuchter en gezond oordeel wordt gevormd over het werk van de Geneeskundige Colonne.

Belangstelling en angst

De houding van de doorsnee mens, van ons allen, op een enkele uitzondering na dus, tegenover medische zaken is een tweeledige.

Enerzijds vindt men het wel interessant om van alles te horen over het 'romantische' werk van een arts en zijn helpers. Aan de andere kant heeft niemand graag aan den lijve met een dokter te maken, om het zo eens uit te drukken. Wist U, dat zelfs zeer vele brandweerlieden, die om de drommel niet bang zijn, een asperientje innemen voordat zij zich laten inenten?

Is het U bekend, dat menig stoer opruimer, c.q. redder erg bang is voor de boor en de tang van een tandarts? Vele mensen echter, die zelfs al een tikje bleker worden op het spreekuur van hun huisarts, hebben zich toch in een fraai kunstleer gebonden Medische Encyclopedie in drie delen aangeschaft. Soms, op zaterdagavond, met vrouw en kroost om de haard gezeten, lezen ze een stukje voor uit dit sieraad van hun boekenkast. Wat kun je al niet oplopen aan ziekten en verwondingen verschrikkelijk, maar wel spannend om het eens in klare taal te kunnen horen en lezen.

Het is een bekend verschijnsel, dat ditzelfde publiek bij een verkeersongeval zo dicht om het slachtoffer heen gaat staan, dat dit nauwelijks meer kan ademen en er op deze manier bijna een tweede ongeval bij krijgt. Toch zijn de omstanders zich van geen kwaad bewust. Ieder zou wel willen helpen, als hij of zij dat zou kunnen.

Nog iets van Uw orders, dokter?

Een klein deel van het hiervoor beschreven publiek krijgt nu opeens een aangetekende brief in de bus, of het maar 'in werkelijke dienst' wil komen voor het vervullen van herhalingsoefeningen bij de Geneeskundige Instructie Compagnieën van het Depot Mobiele Colonne.

De medische kennis van deze mannen kan op dat ogenblik gemakkelijk in een niet te grote vingerhoed opgeborgen worden

Ze vinden het maar zo-zo, opeens tot lid van een geneeskundige eenheid te worden gebombardeerd.

Piet heeft vroeger bij de Marine gediend, Kees was lucht-doelartillerist en Jan diende bij de luchtmacht.

Misschien vinden de mannen het wel vervelend, dat zij niet opgeroepen zijn bij de Brandweer, of de Opruimings- en Reddingsdienst, als ze die eerste dag even het kamp zijn doorgelopen en daar de grote imponerende wagens hebben gezien.

Deze bespiegeling duurt echter maar zeer kort. Na een etmaal is iedereen er helemaal in. Waar komen de grote toewijding en animo vandaan, die dan bij de Geneeskundige Instructie Compagnieën blijken te heersen? Vermoedelijk ontstaat het zeer goede moreel door het besef dat men een waardevolle en waardige taak heeft gekregen: nl. het

volgen van een opleiding in het redden van mensenlevens door medisch verantwoord ingrijpen. Iedereen ziet daar dadelijk het nut van in.

Als het nodig mocht zijn

Wat is de taak van een geneeskundige colonne bij rampen? Het is nuttig om deze tot goed begrip van gang van zaken even te schetsen.

Wanneer zich ergens een omvangrijke ramp heeft voorgedaan en de plaatselijke afdelingen van de Bescherming Bevolking zijn niet in staat om de situatie te beheersen, komen de Mobiele Colonne in actie. We zullen het nu natuurlijk niet hebben over de taak van de Brandweer- en Opruimings- en Reddingscolonne, doch alleen de werkzaamheden van de Geneeskundige Colonne in zo'n geval aanduiden.

De gewonden, voor het grootste gedeelte burgers, worden na door de ORD uit het puin te zijn gehaald, door de manschappen van deze colonne naar een zogenaamd gewondennest gebracht. Deze plaats is niet tevoren aan te geven. Een en ander hangt natuurlijk af van de situatie ter plaatse. Pleinen en plantsoenen zijn daarvoor geëigende plaatsen. Uit het gewondennest worden de getroffenen mogelijk per ambulance vervoerd naar de **verzamelplaats-gewonden**. Hieromtrent zullen wij direct nog iets meer vertellen. Van de verzamelplaats uit, worden de slachtoffers naar de normale burgerziekenhuizen vervoerd.

Verzamelplaats

Hier heeft een arts de taak snel de toestand van de gewonden vast te stellen en hen voor noodzakelijke behandeling naar de verschillende afdelingen van de verzamelplaats te verwijzen. In de afdeling aankomst en sortering der verzamelplaats heeft deze arts een korporaal en vier soldaten, gewondenverzorgers en ziekendragers ter beschikking.

Alle ambulante gevallen, dus personen met lichte verwondingen worden verbonden door twee soldaten-gewondenverzorgers, onder toezicht van een arts.

In de zogenaamde "keuken" van de verzamelplaats hebben twee soldaten-gewondenverzorgers de taak instrumenten en verband te steriliseren.

Hier worden ook warme dranken bereid ten behoeve van de gewonden. De verzamelplaats staat vanzelfsprekend onder commando van een arts, die een sergeant en twee "binnenordonnansen" ter beschikking heeft. Om niet in een dorre opsomming te vervallen, zullen we de verdere afdelingen van de verzamelplaats, slechts even in het kort aanduiden, ook al omdat de organisatie aan wijziging onderhevig kan zijn. Er is onder andere nog een speciale shockafdeling, een afdeling verbandcorrectie en een mortuarium, dat is de plaats, waarheen de overledenen worden gebracht.

Opleiding van de soldaat

We hebben iets gezegd over de verzamelplaats, om althans één facet van het praktische werk van de geneeskundige Colonne te belichten. Het spreekt vanzelf, dat dit werk nog veel meer omvat, maar toch is door het vorige al aan de dag getreden, dat slechts zeer goed geschoold personeel het zo moeilijke werk naar behoren zal kunnen verrichten. Daarom wordt zeer grote aandacht besteed aan de opleiding van de soldaat en de onderofficier. Zowel in het theoretische als in het praktische vlak. Wie de "richtlijnen voor de opleiding van de soldaat Geneeskundige Colonne" bekijkt, krijgt al dadelijk de indruk, dat deze opleiding niet mis is. In totaal krijgt de soldaat zeven medische en semi-medische vakken te verwerken en dat is nog slechts een gedeelte van de totale opleiding. Allereerst veertien uur anatomie en physiologie, waaronder verstaan wordt; enige kennis van de bouw van het menselijk lichaam en de functie der belangrijkste organen, voorzover deze van belang is door het vervoer en het verzorgen van zieken en gewonden. Verder staat op het rooster EHBR (Eerste Hulp bij Rampen) en Verbandleer, respectievelijk 45 en 20 uur. Dat deze vakken als zeer belangrijk worden gezien, blijkt uit de eis, dat iedere soldaat bij het beëindigen van de opleiding in staat moet zijn eerste hulp te verlenen bij alle soorten verwondingen, verstuikingen, beenbreuken, verder bij ongevalsshock, bij de verschillende vormen van bewusteloosheid, vergiftigingen en verbrandingen c.q. bevrozingen. Acht uur is uitgetrokken om de man in te lichten over de inwerking, die de atomische, biologische en chemische strijdmiddelen op de mens hebben en om hem vertrouwd te maken met de behandeling van slachtoffers van deze aanvalsmiddelen. Verder wordt nog instructie gegeven in gewondenvervoer (17 uur), gezondheidszorg (6 uur, voornamelijk preventieve geneeskunde en hygiëne) en ziekenverzorging, waarbij de man in staat moet zijn injecties toe te dienen. De Compagniescommandant draagt er zorg voor, dat zijn mannen algemene kennis dragen van het verdrag van Genève, van registratie en identificatie der gewonden, enz.. Tevens maakt hij hen vertrouwd met de organisatie bescherming bevolking.

Injectie tot besluit

Wie zou denken, dat de manschappen van een Geneeskundige Compagnie tegen de tijd van het afzwaaien versuft zouden zijn van de vele kennis, die zij opgedaan hebben, vergist zich. De opleiding wordt op een zodanige wijze gegeven, dat iedereen deze gemakkelijk kan volgen en verteren. Tijdens de laatste les ziekenverzorging geven de leerlingen elkaar, om het 'spuiten' in de praktijk te beoefenen een injectie. De spuit is dan gevuld met een onschuldige zoutoplossing, welke echter volgens velen zeer dorstver-

wekkend is. Deze dorst kan alleen met enig bier worden gelest.

En het bier is altijd weer best, zeggen de mannen van de geneeskundige compagnie, die inmiddels een ervaring rijker zijn: een injectiespuit is minstens zo belangrijk als een spectaculaire motorbrandspuit, als je hem maar goed weet te hanteren. Door het vaccin van de Geneeskundige Colonnes verkregen zij een immuniteit voor alle sensatiezucht en geheimzinnigheid in de uitoefening van hun taak op medisch terrein. Als het eens onverhoopt nodig mocht zijn zullen ook zij met hun Colonnes rustig hun werk doen: ten bate van ons allen en bovendien hebben zij geleerd in noodgevallen in huis of op straat verantwoorde eerste hulp te verlenen aan getroffen medemens.

HET HUIDIGE KMC

Aan de huidige toestand van het KMC behoeven we weinig woorden te besteden. Niet omdat er niets over te zeggen is maar veel-
eer omdat het heden en ook de toekomst bij U bekend is.

Een verkorte opsomming

Er is de laatste tijd hard gewerkt aan een reorganisatie. De 18 MC's Rdg/Gnk en 12 Zaucien werden omgebouwd tot 15 MC's Rdg/Gnk waarin de Zaucie in afgeslankte vorm als gwtcie is opgenomen.
De opleidingen zijn opnieuw opgezet.
Veel franje is weggeknipt hetgeen heeft geresulteerd in kortere opleidingen waarin de man een voor zijn toekomstige functie toegesneden bijscholing krijgt.
Er wordt hard gewerkt aan vernieuwing en verbetering van de pelotons- en groepsuitrustingen.
De inzetprocedures zijn aan een zeer kritische beschouwing onderworpen en geheel opnieuw opgezet.
De opleidings- en oefenfaciliteiten in het Ruïnedorp zijn aangepast en verbeterd.
De interne organisatie die in 1984 werd doorgevoerd is opnieuw bekeken.
In plaats van een sectie opleidingen met losse instructiegroepen ondergebracht in een administratieve cie werden deze in het OTAS-voorstel samengevoegd tot één instructiecompagnie.
Kortom: de contouren van een kleine maar betere KMC waren zichtbaar.
De onheilsboodschap: opheffing per 1 januari 1993 bracht een geweldige onrust met zich mee. Het OTAS-voorstel voor de gewijzigde interne organisatie werd ingetrokken.
Er moest gewerkt worden aan een nieuwe situatie. Wel of geen militaire deelname was de vraag.

Voorstellen zijn ingediend, maar bij het schrijven van dit overzicht -februari 1992- is "Den Haag" nog niet bevallen van een besluit.

Het toekomstige KMC

In de toekomst kijken is moeilijk. Zeker is dat er geen KMC meer zal bestaan. Misschien nog wel een Commando Rampenbestrijding (CORAB).

Hoe deze organisatie zal zijn is moeilijk te zeggen. Zonder besluitvorming is dit koffiedikkijken en daar wil ik mij niet aan wagen.

SAMEN VERDER

?

HOOFDSTUK V

Personalia

In de loop der jaren zijn er onnoemelijk veel militairen en burgers voor kortere of langere tijd bij het KMC geweest. Uitgaande van de herhalingsplichtigen moeten dit er meer dan 100.000 zijn.

Het aantal "beroeps en burgers" zal bij benadering het getal van 1000 zeker overschrijden.

Het is een onmogelijke taak hier allen te vermelden.

Ik wil volstaan met het noemen van de respectievelijke commandanten van het Korps Mobiele Colonnies en van de commandanten van het depot/opleidingscentrum KMC.

De commandanten van het Korps Mobiele Colonnies:

1 nov 1955 -	1 nov 1959	Genmaj J.G.Warringa
1 nov 1959 -	1 nov 1962	Genmaj W. de Boer
1 nov 1962 -	1 nov 1968	Genmaj M.P.Feith
1 nov 1968 -	1 nov 1972	Genmaj H.Heffener
1 nov 1972 -	1 mei 1975	Genmaj P.P. van Elsen
1 mei 1975 -	1 mei 1980	Genmaj A.J.Passenier
1 mei 1980 -	1 mei 1984	Bgen J.M.Scheltinga
1 mei 1984 -	1 mei 1987	Bgen M.G.Woerlee
1 mei 1987 -	4 dec 1990	Bgen J.M.H.M.Steenaert
4 dec 1990 -	21 feb 1992	Bgen G.H.Eleveld

De commandanten van het depot/opleidingscentrum:

20 sep 1955 -	16 sep 1957	Kol W. van Hinte
5 sep 1957 -	17 feb 1958	Kol D.J. ter Haar (wnd)
17 feb 1958 -	1 apr 1969	Kol J.P v.d. Graaf
1 apr 1969 -	8 sep 1970	Kol H. Schaeffer
8 sep 1970 -	1 jul 1975	Lkol M.Onnen
1 jul 1975 -	1 mei 1980	Lkol P.W.J.Bergers
1 mei 1980 -	15 mrt 1982	Lkol A.A.L. van de Ven
15 mrt 1982 -	1 jun 1984	Lkol N.Gerharz